

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Ankara polisi azərbaycanlı diplomatı döydü
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 1 iyul 2014-cü il Çərşənbə axşamı № 167 (5876) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

ATƏT-in Bakı toplantısı Azərbaycana başağrısı gətirə bilər

Azərbaycan nümayəndə heyəti ilə Avropa təmsilçisi arasında mübahisə yarandı; hakimiyyətin iradəsinin əleyhinə sənəd qəbul olundu...

yazısı səh.4-də

Toğrul Türkeş: "Bütün məsələ xalqın "prezident kimdir" sualına cavab tapa bilməsindədir"

yazısı səh.6-da

İşğalçı Ermənistan ağır seçimlə üz-üzə

yazısı səh.11-də

"Ləmbəranski əldən getdi..."

"Şir evdən getdi" filminin "Muradik"i müstəntiq İbrahim Ləmbəranski haqda bilmədiklərimiz...

yazısı səh.3-də

Nazir redaktorlarla görüşdü

Səlim Müslümov mediadan dəstək istədi

yazısı səh.2-də

Amerikalı senator hakimiyyəti tənqid etdi

yazısı səh.8-də

1 milyonluq "Rols-Roys"un sahibi Cavadəğa Sultanovun oğlu imiş

yazısı səh.2-də

Korrupsiyadan prezidentə yazan vəkili korrupsiyada ittiham edib tutdular

yazısı səh.3-də

1/8 finalın "ulduz müharibəsi" gecəsi

yazısı səh.15-də

Büdcə gəlirləri, idxal, ixrac azalır

yazısı səh.10-da

Hacıbala Abutalıbovun vəhhabi oğlunun həbsi xəbəri yayıldı

yazısı səh.3-də

Küləkli hava Bakı çimərliklərini boşaltdı

yazısı səh.10-da

Azərbaycan nazirinin məşhur serialda vurulmasının şok sirri

ZİYA MƏMMƏDOVUN "KURTLAR VADİSİ"NDƏKİ BÖYÜK "PUSUSU"

Anar Məmmədovun "Polat Alemdar"ı necə satın almasına dair sensasion bilgiler əldə olundu; "Rusiyanın adamı Kəmaləddin" obrazının izlənmə rekordu qıran türk serialına salınması sifarişini nəqliyyat nazirinin oğlu veribmiş

Toğrul İsmayıl

yazısı səh.8-də

Heydər Əsədov icra başçılarına qarşı

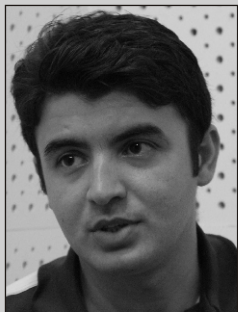
Nazirin göstərişi ilə 58 rayonda buğda istehsalçılara verilən dövlət yardımlarının mənimsənilməsi faktı araşdırılır; külli miqdarda yeyintiə yol verilib

yazısı səh.6-da

Vahid Əhmədov:
"Hakimiyyətdə
Rusiyada çox
ciddi biznesi olan
insanlar var"

yazısı səh.5-də

"Yeni Müsavat"
Fərahim
İlqaroğlu
aksiyasına
hazırlaşır

yazısı səh.3-də

Tarixçi
alimdən Rəsul
Quliyevə sət
cavab

yazısı səh.2-də

1 iyul 2014

Nazir redaktorlarla görüşdü

Səlim Müslümov mediadan dəstək istədi

● Yunun 30-da kütləvi informasiya vasitələri rəhbərlərinin əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümovla görüşü keçirilib. Görüş Kütləvi İnformasiya Vasitələrinə Dövlət Dəstəyi Fondunun "İcra Hakimiyyəti orqanları ilə kütləvi informasiya vasitələri arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi" layihəsi əsasında təşkil olunub.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Azərbaycan prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu (KİVDF) ilə birgə fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılmasında sonra nazirin təklifi ilə açıq söhbət janrında çıxışlar başlayıb. Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov çıxışında deyib ki, yeni nazir gələnkə kimi bu sahə ən çox tənqid olunan, üstəlik, mediaya qapalı qurum idi. İndi isə mətbuatla əlaqələr düzəlib. Ə.Amaşov bildirib ki, müsabiqələrdə ancaq eyni jurnalistlər iştirak edirlər: "Çalışmaq lazımdır ki, jurnalist və qəzetlərin əhatəsi genişlənsin".

S. Müslümov isə deyib ki, vəzifəyə başlayan gündən bütün nazirliyə 1 qəpik rüsvət alınmamasını tapşırıb: "Cənab prezident mənə bu rəyə bu sistemdə şəffaflyq yaratmağa görə təyin edib. Mən də ona söz vermişəm. Lakin bir sıra sizin "reket" dediyiniz qəzetlər davamlı olaraq ünvanıma həqiqətə uyğun olmayan yazılar yazırlar. Hazırda nazirliyin ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin müdiri Elman Babayev mətbuatla işimizdə dönüş yaradıb. Biz mətbuatla tam açıyıq. Elman Babayev bizə aid olan ən kiçik qəzet, sayt qeydini də mənim masamın üstünə qoyur. Mən də baxıb, müvafiq şəbələrə dərhal araşdırılmasını tapşırıram. İlin sonuna qədər bütün sistemdə avtomatlaşdırma təbii edəcəyik. O zamana qədər mediadan ciddi dəstək istəyirəm".

Daha sonra redaktorlar çıxış edərək, mükəmməl olan məsələlər üzrə fikirlərini bildiriblər.

Görüşdə "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu da iştirak edib.

□ E.SEVİDAĞA

1 milyonluq "Rols-Roys"un sahibi Cavadğa Sultanovun oğlu imiş

Keçmiş polis rəisinin övladı DYP əməkdaşlarını ələ salıb

Bir neçə gün əvvəl Bakının mərkəzi küçələrindən olan 28 May küçəsində dövlət nömrə nişanının seriyası 400 olan göy rəngli "Rols-Roys" sürücüsü dayanma-durma qaydalarını pozaraq nəqliyyat vasitəsinə aerokassalar olan tərəfdə, Səməd Vurgun bağının kənarında saxlayıb. Avtosfer.az-in məlumatına görə, qayda pozuntusunun şahidi olan Az 10 YP 318 dövlət nömrə nişanlı yol-patrol xidməti maşını həmin əraziyə yaxınlaşıb. Yol polisi qiyməti 1 milyondan artıq olan avtomobilin sürücüsündən sənədlərini təqdim etməsini istəyib. Lakin qudurğan sürücü YPX əməkdaşına "deyərsən, şirinlik istəyirəm" deyib və 20 qəpik uzatmaqla ona lağ edib.

Sonradan belə məlumat yayılıb ki, qudurğan sürücü Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəis müavini işləmiş, hazırda istifadə olan və bir neçə dəfə Birləşmiş Ərəb Əmirliyində həbs edilməsi xəbəri yayılan polis polkovniki Cavadğa Sultanovun oğludur. Sabiq rəis müavininin oğlu keçmiş iqtisadi inkişaf naziri Heydər Babayevin qardaşı Yaşar Babayevin kürəkənidir.

Qudurğan sürücünün polis polkovnikinin oğlu olmasını BŞBPİ-nin rəis müavini general Səhlab Bağirov da təsdiqləyib. Rəis müavini hadisə ilə bağlı açıqlamasında deyib ki, sürücü istifadə olan polis polkovnikinin oğludur və o, YPX əməkdaşına 20 qəpik yox, 50 manat verməklə cəriməni ödəmək istəyib: "Həmin şəxs hazırda istifadə olan polis polkovnikinin oğludur. Sürücü etdiyi hərəkətə görə üzr istədikdən sonra YPX əməkdaşları onun ərazidən uzaqlaşmasına icazə veriblər".

Xatırladaq ki, C.Sultanovun adı bir çox cinayətlərdə və insanlara dəhşətli işgəncələr verməkdə hallanırdı. Cavadğa Sultanov Bakının Bineqədi Rayon Polis İdarəsinin rəisi işləyərkən də, Xətai RPİ-nin rəisi olarkən də mətbuatda onun dəhşətli işgəncələrə şəxsən rəhbərlik etməsi haqda çoxsaylı məlumatlar dərc olunub. Xaçmaz rayonunun bir azyaşlı sakininin işgəncə ilə öldürülməsində də birbaşa əlaqəsinin olduğu bildirilir. Hüquq müdafiəçisi Elçin Behbudov C.Sultanovun əməllərinə görə həbs edilməli olduğunu deyib. C.Sultanov çoxsaylı qətlərdə günahlandırılan Hacı Məmmədovun işi ilə bağlı aparılan araşdırmanın nəticəsi olaraq daxili işlər nazirinin 23 mart 2005-ci il tarixli əmri ilə daxili işlər orqanlarında xidmətdən xaric edilib. O, Hacı Məmmədovun cinayətində şahid qismində dindirilib, məhkəmədəki ifadələri qalmaqalla müşahidə edilib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Ankara polisi azərbaycanlı diplomatı döydü

Türkiyədə polislə Azərbaycan səfirliyinin yüksək rütbəli əməkdaşı arasında əlbəyaxa dava baş verib.

Virtualaz.org saytı Türkiyə mənbələrinə istinadən xəbər verir ki, hadisə Ankarada olub.

Nəqliyyat polisi Ankarada patrul xidməti həyata keçirərkən yol hərəkəti qaydalarını kobud şəkildə pozan və ötmə qaydalarına əməl etməyərək qəza vəziyyəti yaradan diplomatik nömrə nişanlı avtomobili saxlayıb. Polis sürücüdən sənədləri tələb edib.

Sürücü Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyində diplomat olduğunu bildirib, diplomat olduğunu göstərən sənədləri göstərib. Daha sonra sürücü özünün və avtomobilinin diplomatik immunitetə malik olduğunu bəyan edərək polisin onu saxlamağa ixtiyarının olmadığını deyib və yoluna davam etmək istəyib.

Lakin polisler diplomatı bildirib ki, yol hərəkəti qaydalarının pozulması barədə protokol yazmadan avtomobili buraxa bilməzlər. Azərbaycanlı diplomat buna qəzəblənib, diplomatik qaydalara görə, özünün və avtomobilinin toxunulmazlığını olduğunu bir daha bildirib və polislərə sərət reaksiya verib.

Nəticədə polislə diplomat arasında mübahisə başlayıb, mübahisə böyüyüb və diplomatla polisler arasında qısamüddətli əlbəyaxa sülüşməyə keçib.

Davanın ardınca azərbaycanlı diplomat hadisə yerindən uzaqlaşdı, Azərbaycan səfirliyi ilə əlaqə saxlayaraq hadisə barədə məlumat verib və "polisler tərəfindən döyüldüyünü" bildirdi.

Azərbaycan səfirliyi dərhal Türkiyənin Xarici İşlər Nazirliyi ilə təmas keçərək hadisə haqda məlumat verib. Səfirlik diplomatın kobud rəftara məruz qalması və döyülməsi barədə şikayətçi oldu-

ğunu çatdırıb.

Türkiyə XİN əməkdaşları dərhal məsələ ilə bağlı nazirliyin rəhbərliyini məlumatlandırıldı. Daha sonra nazirliyin rəsmiləri Azərbaycan səfirliyi ilə əlaqə yaradaraq bu hadisənin ən xırda detallarına qədər araşdırılacağını bildirdilər və diplomatdan dəfələrlə üzr istəyiblər.

Türk rəsmilərinin üzrlərindən sonra insidentdə iştirak edən diplomat və Azərbaycan səfirliyi şikayətdən vaz keçiblər. Bununla da insidentin iki ölkə arasında diplomatik gərginliyə səbəb olmasının qarşısı alınıb.

Tarixçi alimdən Rəsul Quliyeva sərət cavab

Dilavər Əzimov: "Get heç olmasa, orta əsr barədə yazılan tarixi oxu"

Azərbaycanın eks-spikeri Rəsul Quliyevin Şah İsmayıl Xətai ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlər tarixçi alimlər tərəfindən narazılıqla qarşılandı. Qafqazinfo xəbər verir ki, R. Quliyev bildirib ki, Şah İsmayıl Xətai tanınmış İran şahlarından biri olub. Eks-spiker Xətaini İran şahı adlandırmaq yanlışdır, onu şübhədən istifadə etməklə öz hakimiyyətini gücləndirməkdə ittiham edib.

Tarix üzrə fəlsəfə doktoru Dilavər Əzimov R. Quliyevin fikirlərini əsassız hesab etdi: "Rəsul Quliyevə məsləhət görürdüm ki, bilmədiyi sahəyə toxunmasın. Ümumən tarixdən araşdırma apararkən danışıq, yaxşıdır. Ən azından həmin dövrü bilirlər, həmin dövrə bu gündən baxmırlar. Xətainin irsini, şəxsiyyət kimi tarixdəki rolunu anlamadan danışıq güclü doğurur ifadələrin, fikirlərin səsləndirilməsinə səbəb olur. Rəsul Quliyevin Ərdəğan barədə dediyi fikirlərə də inanmıram. Çünki Ərdəğanın özü deyir ki, mən ən böyük şeyxəm. Dünyanı təsəvvüf xilas etdi. Xristian dünyası təsəvvüfün qarşısında dayana bilmədi. Təsəvvüfün banisi isə XVI əsrdə Şah İsmayıl Xətai oldu. Xətainin şübhəli dəxli yoxdur. Necə şübhəli ola bilər ki, saçları çiyindən, əlində saz tutaraq, "bütün dinləri özümde birləşdirmişəm" deyirdi. Rəsul Quliyev məsləhətə münasibət bildirəndə gərək diqqətlə yanaşasan. Gərək türk dünyasına din tərəfdən yox, başqa gözə baxasan. Rəsul Quliyev, get heç olmasa, orta əsr barədə yazılan tarixi oxu. O dövrü bilməyən insanlar indiki dövrdən baxaraq, ağılsız fikirlər səsləndirirlər. Necə ki, Rəsul Quliyev kimi. İlahi təsəvvüfün anlamadan Xətai haqqında danışmaq absurdur".

□ Cavansir ABBASLI

Statistika Komitəsinin rəhbərliyinə təyinat gecikir

İqtisadçılar Arif Vəliyevin 21 illik fəaliyyətinə qiymət verdilər

● Yunun 23-də uzun sürən xəstəlikdən sonra vəfat edən Dövlət Statistika Komitəsinin sədri Arif Vəliyevin yerinə hələ təyinat olmayıb. A.Vəliyevin 21 illik komitə sədri olduğu zamana diqqət yetirərkən, təzadlarla dolu bir dövr görürük. Dəfələrlə komitənin hazırladığı statistik hesabatlar müxtəlif qurumlar və cəmiyyət tərəfindən narazılıqla qarşılandı. Xüsusilə Azərbaycanda yaşayan türklərin sayı ilə bağlı verilən statistika ətrafında yaranan narazılıqlar çoxlarımızın yaddaşındadır.

Tanınmış iqtisadçılardan Arif Vəliyevin 21 illik fəaliyyəti, komitə sədri postuna hələ təyinatın olmaması ilə bağlı fikirlərini öyrəndik.

İqtisadçı deputat Əli Məsimli A. Vəliyevin 21 illik fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdiyini bildirdi: "Bir iqtisadçı olaraq, Arif Vəliyevin komitə sədri olduğu dövrü yüksək qiymətləndirirəm. Onun dövründə bu sahə üzrə yüksək nailiyyətlər qazanılıb".

Ə.Məsimli Statistika Komitəsinin rəhbərliyinə hələ təyinatın olmaması və A. Vəliyevin dövründə ziddiyyət doğuran statistik məlumatlar barədə də danışıq: "Vəzifədən gedən şəxsin yerinə təyinatın gecikməsi normaldır. Çünki onun yerini başqası əvəz edəcək kimi müvəqqəti olaraq, tuta bilər. Qaldı ki, Arif Vəliyevin dövründə narazılıq yaradan statistiklərə, istər inkişaf etmiş, istərsə də, inkişaf etməkdə olan ölkələr olsun, heç birində mükəmməl statistika yoxdur. Bu baxımdan burada ziddiyyətlərin olması təbii".

İqtisadçı-ekspert Azər Mehtiyev Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbər postuna təyinatların gecikdirilməsi hallarına çox rast gəldiyini söylədi: "Vəfat etmiş bir insanın vəzifəsini necə icra etməsi barədə danışıq etikadan uzaq olar. Amma icra etdiyi vəzifəyə təyinatın verilməməsinə gəlincə, ümumiyyətlə, Azərbaycan təcrübəsində nəinki bir həftə, bir ay, illərlə dövlət qurumlarına rəhbər təyinat olunma vaxtları olub".

□ Cavansir ABBASLI

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağımız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

«QAYA MƏTBUAT YAYIMI» MMC!
İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:

- Əgər siz qəzet və jurnalları rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı əldə edəndən sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tiraajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası gündəlik
«Yeni Müsavat» qəzetinə - 0,40 man
və bundan əlavə 2000 adda yerli və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün üzəgə getmək lazım deyil, telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45 598-35-22
Respublikanın digər böyük şəhərlərində də abunə qəbul olunur:
mobil: (050)-235-23-41

Aslan İsmayilov qətl sifariş verməkdə suçlandı

● Yunun 30-da Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində ötən il mayın 25-də öldürülən tibb elmləri namizədi, ürək-damar cərrahı, Tibb Universitetinin nəzdində fəaliyyət göstərən müalicə klinikasının kardiologiya şöbəsinin müdiri, 1977-ci il təvəllüdü Cavid Həmişəyevin valideynləri ifadə veriblər. Mərhumun atası Zəməddin və anası Pakizə oğlanlarının ölümündə qətl sifarişçisi kimi gəlinləri İradə Oruçlunu və məşhur vəkil Aslan İsmayilovu günahkar biliblər. Aslan İsmayilov teleqraf.com-a deyib ki, səslənən ittihamlarla bağlı mövqeyini məhkəmədə deyəcək:

"Belə murdar hərəkətlərə iki dəfə cavab vermək istəmirəm. Növbəti məhkəmə iclasında çıxış edəcəm. Bütün faktlara cavab verəcəm". İttihamla görə, ötən il mayın 25-də tibb elmləri namizədi, ürək-damar cərrahı, Tibb Universitetinin nəzdində fəaliyyət göstərən müalicə klinikasının kardiologiya şöbəsinin müdiri, 1977-ci il təvəllüdü Cavid Həmişəyev Nərimanov rayonu, H.Əliyev küçəsi, ev 92, mənzil 8-də öldürülüb. Cavid Həmişəyev kirayə qaldığı evə yüngül həyat tərzini sürən və nar-kotik vasitə aludəçisi olduğu ehtimal olunan Türkan Bağrıllı ilə gəlib. Daha sonra isə iki nəfər evə gəlib və qətl hadisəsi baş verib. Mərhumu məxsus 90 NU 363 dövlət nömrə nişanlı "Mercedes MLK" markalı avtomobilin də yerində olmadığı müəyyənləşib. Avtomobil daxili işlər və prokurorluq orqanları əməkdaşları tərəfindən "20 Yanvar" dairəsində saxlanılıb. Avtomobilə olan şəxslər - Türkan Bağrıllı, Yasin Ərəbov və Koroğlu Məmmədov tutulub. Onların cinayəti tamah məqsədilə törətdikləri məlum olub. Avtomobilə baxış zamanı isə mərhumin şəxsi əşyaları, sənədləri, Koroğlu Məmmədovun cinayəti törətdə geyindiyi pantlari, ümumiyyətlə 670 manat pul götürülüb. Qətdə istifadə olunan iki ədəd bıçaq isə Buzovna qəsbəsinə zəif zibillik ərazisindən aşkarlanaraq maddi sübut kimi götürülüb.

ATƏT PA-nın nümayəndə heyəti və İsrail səfiri DIP-də olub

A TƏT Parlament Assambleyasının (PA) Daimi Komitəsinin İsraildən olan üzvlərindən ibarət nümayəndə heyəti və İsrailin Azərbaycanda fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Rafael Harpaz Demokratik İslahatlar Partiyasının mənzil-qorqarını ziyarət ediblər. Partiyanın mətbuat xidmətinin məlumatına görə, israili qonaqlarla partiya sədri Asim Mollazadənin görüşündə Azərbaycanla İsrail arasındakı münasibətlər, ATƏT PA və digər beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq, Azərbaycandakı ictimai-siyasi vəziyyət, Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin həlli yolları, regiondakı proseslər, enerji və təhlükəsizlik məsələləri müzakirə olundu. Asim Mollazadə qonaqlara partiyanın fəaliyyəti barədə ətraflı məlumat verib.

Görüşdə iştirak edən nümayəndə heyətinin tərkibində Kneset-in ATƏT PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri David Tsur, deputat Boaz Toporovski, İsrailin beynəlxalq təşkilatlar üzrə daimi missiyasının siyasi məsləhətçisi Marina Verler olub.

□ Vüqar MURAD

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Günün içindən

“Yeni Müsavat” qəzeti və musavat.com kollektivi iyulun 4-də Nəqliyyat Nazirliyi qarşısında keçirəcəyi etiraz aksiyasına hazırlaşır. Məlum olduğu kimi, aksiyanın keçirilməsinə səbəb əməkdaşımız Fərahim İlqaroğluna qarşı sui-qəsdin ört-basdır edilməsi, istintaqa birbaşa nazir Ziya Məmmədov tərəfindən müdaxilə edilməsidir.

Ziya Məmmədov bu hadisənin sifarişçisi olan deputat qardaşının oğlu Aynar Məmmədovu istintaqdan yayındırır. Aksiya ilə bağlı Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin (BŞİH) başçısı Hacıbala Abutalıbova müraciət edilib.

Aksiyada istintaqın obyektiv aparılması, nazirin qardaşı oğluna himayədarlıq etmək fikrindən daşınması tələb ediləcək. Çünki aprelin 25-də yaşadığı binanın önündə vəhşicəsinə döyülən müxbirimizlə bağlı istintaqın gedişi demək olar ki, donub.

F.İlqaroğlunu döyən Feyruz Termişinin həbsi ilə istintaq işini de-yuri bitmiş bilib. Termişiyə jurnalisti döymək tapşırığını verən kikkoksinq üzrə idmançı Tural Bayramov məsuliyyətə cəlb edilməyib. İdmançıya da 20 sutkalıq həbs cəzası kəsməklə məsələni bağlayıblar. Halbuki T. Bayramov jurnalisti döyməyi özbaşına qərar verməyib. Ona məhz Aynar Məmmədov tərəfindən sifariş verilib.

“Yeni Müsavat” Fərahim

İlqaroğlu aksiyasına hazırlaşır

Əməkdaşımızı döydürən Aynar Məmmədovu qoruyan əmisi Ziya Məmmədova nazirlik önündə etirazlar olacaq; Təşkilat Komitəsinin rəhbəri: “Tələbimiz ondan ibarətdir ki, nəqliyyat naziri istintaqın işinə mane olmasın”

Fərahim İlqaroğlu

“Yeni Müsavat” isə Ziya Məmmədovun rəhbəri olduğu nazirliyin binası önündə davamlı aksiyalar keçirmək niyyətindədir. Aksiya ilə bağlı təşkilat komitəsinin rəhbəri, əməkdaşımız Elşən Məmmədovun bildirdi ki, hazırlıq davam edir:

“Biz artıq transparatlara hazırlanmış. Piketdə “Ziya Məmmədov jurnalistin qanını batırma!”,” “Jurnalisti döyənərə ar ol-

Ona görə də piket Ziya Məmmədovun rəhbəri olduğu nazirliyin qarşısında keçiriləcək. Tələbimiz ondan ibarətdir ki, nəqliyyat naziri istintaqın işinə mane olmasın, müdaxilə etmə-

sun!” və digər şüarlar səsləndiriləcək. Artıq piketə bir neçə təşkilatlar da dəstək verəcəklərini bizə bildiriblər.

Hələlik yalnız jurnalistlərin iştirakı ilə aksiyaya keçirmək nəzərdə tutulub. Sonrakı piketlərə bizə müraciət etmiş təşkilatların da qatılmasını qərarlaşdırmışıq”.

E. Məmmədaliyev qeyd etdi ki, aksiyanın Nəqliyyat Nazirliyi qarşısına təyin olunması səbəbsiz deyil: “Çünki əməkdaşımızın döyülməsində nazir Ziya Məmmədovun deputat qardaşı Elton Məmmədovun oğlu Aynarın birbaşa rolu var. Məhz onun sifariş ilə müxbirimizi Feyruz Termiş adlı şəxs döyüb. Bu müddət ərzində Aynar Məmmədovun istintaqdan yayındırılmasında nazir əmisinin xidməti var.

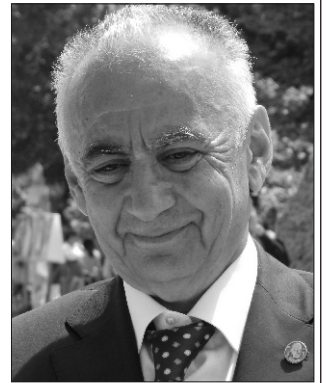
sin. Bu iş obyektiv araşdırılmalıdır və döyən də, döydürən də cəzasını almalıdır”.

E. Məmmədaliyevin sözlərinə görə, aprelin 25-dən bu vaxta qədər istintaq bir nəticəyə gəlməyib: “Feyruz Termiş Fərahimi döymək tapşırığını kimdən aldığı polisdə üzləşmə zamanı etiraz edib. Deyib ki, Tural Bayramov göstəriş verib. Amma Turala 20 sutka inzibati cəza verilib, vəsalam. Onu istintaqa çağırmağa icazə verilib, jurnalisti döyməyi hansı səbəbdən sifariş verdiyini soruşmalıdırlar. Üstəlik, Aynarın ifadəsi alınıb, istintaq bitməmiş onun təqsirsiz olduğu elan edilib. Deməli, ən yüksək səviyyədə istintaqa təzyiq var. Biz də nazirlik qarşısında keçiriləcək piketdə istintaqa maneə yaradan Ziya Məmmədova etirazımızı bildirəcəyik”.

□ E.SALAMOĞLU

Hacıbala Abutalıbovun vəhhabi oğlunun həbsi xəbəri yayıldı

Bakı meri Hacıbala Abutalıbovun vəhhabi olduğu iddia edilən oğlu İsrafil Abutalıbovun həbs olunması ilə bağlı məlumat yayılıb. Axar.az-ı məlumatlandıran mənbənin sözlərinə görə, İsrafil Abutalıbov Milli Təhlükəsizlik və Daxili İşlər nazirliklərinin ötən həftə İçərişəhərdəki Aşurbəy (“Ləzgi məscidi”) məscidində keçirdikləri əməliyyatdan sonra saxlanılıb. Qeyd edək ki, xeyli vaxtdır ictimaiyyət arasında İ. Abutalıbovun Suriyaya döyüşməyə gedən azərbaycanlı vəhhabilər arasında təbliğat apardığı və onlara maliyyə dəstəyi göstərdiyi barədə informasiyalar dolayıdır. Aşurbəy məscidində aparılan əməliyyat zamanı da hüquq-mühafizə orqanı əməkdaşlarının dindarları İ. Abutalıbovla bağlı sorğu-sual etdiyi bildirilib.

Hacıbala Abutalıbov

Məsələ ilə bağlı dəqiqləşdirmə aparmaq üçün Hacıbala Abutalıbovun telefonuna zəng etdik. Merin telefonuna cavab verən xanım şəxsi sual olmasına baxmayaraq, H. Abutalıbovun əvəzindən bildirdi ki, belə məlumatlara inanmaq lazım deyil: “Hamısı yalandır, belə bir şey yoxdur”. Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin məlumat mərkəzindən isə ümumiyyətlə, Aşurbəy məscidində əməliyyat keçirildiyi inkar edildi: “Bizdə belə bir əməliyyatın keçirilməsi ilə bağlı məlumat yoxdur”.

Xatırladaq ki, iyunun 20-də MTN və DIN Bakının Aşurbəy məscidində əməliyyat keçirərək 20 nəfəri həbs edib. Məlumat əməliyyat keçirən nazirliklər təsdiqləyib. Əməliyyatla bağlı foto-lar da xəbərlər arasında yer almışdı. Həmin vaxt yayılan məlumatda deyilirdi ki, əməliyyat zamanı saxlanılan sələflər Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbovun oğlu barəsində sorğu-sual olunublar. Onlar sələflərin Bakıda əsas himayəçilərindən sayılan İ. Abutalıbovun İŞİD-ə qoşulmaq istəyənlərin ölkəni tərk etməsinə şərait yaratması və əlaqələrin hansı istiqamətdə olması ilə bağlı dindiriliblər. O da bildirilirdi ki, sələflərin Badamdar qəsəbəsində yerləşən ibadət yerlərində aparılan yoxlamalardan sonra kifayət qədər böyük məbləğ müsadirə edilib. İ. Abutalıbovun da elə bu səbəbdən həbs edildiyi ehtimal olunur.

İ. Abutalıbovun yaxın çevrəsindən azvision.az-a danışan və adını açıqlamaqdan ehtiyat edən şəxs deyib ki, onunla bir yerdə namaz qılır: “Onunla çox gözəl əlaqələrimiz var. Yaxşı qardaşdır. İmkansızlara əl tutur, ehtiyacı olanlara kömək edir. Heç birimiz ondan pislik görməmişik. Onun haqqında deyilənlər bizə pis təsir elədi. Vallahi, bunlar hamısı yalandır. Onu heç kim tutmayıb. Nə də ifadəsi alınıb. Hazırda Bakıdadır. Arada işləri ilə əlaqədar xaricə gedir. Heç bir əməliyyatda tutulmayıb. Bunlar sadəcə ona qarşı aparılan çirkin kampaniyadır. Ona qarşı niyə belə rəftar edirlər ki? Nə pis iş görür ki, Allaha ibadət edir də...”

□ E.HÜSEYNOV

Korrupsiyadan prezidentə yazan vəkili korrupsiyada ittiham edib tutdular

Əliabbas Rüstəmovun ictimai fəallığına görə həbs edildiyi ehtimal olunur

İyunun 28-də Baş Prokurorluq yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən saxlanılan vəkili Əliabbas Rüstəmov barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Vəkilin yaxınları bildirib ki, idarədə Əliabbas Rüstəmovu Cinayət Məcəlləsinin 312.2-ci (rüşvət vermə) maddəsi ilə ittiham irəli sürülüb. İyunun 29-da Binəqədi Rayon Məhkəməsinə aparılan vəkili barəsində 3 aylıq həbs qərarı verilib.

Ə. Rüstəmovun yaxınları qeyd edib ki, “Prestij” MMC şirkətinin rəhbəri olan İlham Məmmədov adlı şəxs vəkili əleyhinə ifadə verib. “Guya Əliabbas Rüstəmov ondan hansısa vəzifəli şəxsə rüşvət vermək üçün 95 min manat istəyib. Əslində isə məsələ belədir ki, İlham Məmmədov vergidən yayındığına görə barəsində cinayət işi başlanıb. Əliabbas Rüstəmov isə onun nümayəndəsi olub. Qanuna görə vergi borcu ödənilmədən sonra cinayət işinə xitam verilir. Əliabbas Rüstəmov bunu İlham Məmmədova izah edib. İlham Məmmədov da vergi borcunu ödəməyə razılıq verib. Həmin məbləğ də məhz vergi borcunun ödənilməsi üçün verilib. Lakin görünür, Əliabbas Rüstəmovu həbs etmək üçün İlham Məmmədovu onun üzünə qoyublar”, - deyərək vəkili yaxınları vurğulayıb.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən ans press-ə verilən məlumata görə, Beyləqan

rayon sakininin onun hüquqlarını müdafiə etmək üçün müqavilə bağladığı “Yasavul” MMC-nin direktorunun qanunsuz hərəkətləri barədə Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə daxil olmuş müraciəti əsasında istintaq-əməliyyat tədbirləri həyata keçirilib. İstintaq-əməliyyat tədbirləri zamanı MMC-nin direktoru Əliabbas Rüstəmovun Vergilər Nazirliyinin Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamentinin İstintaq İdarəsində Beyləqan rayon sakini barəsində Cinayət Məcəlləsinin 213.2.2-ci (vergi ödəməkdən yayınma) maddəsi ilə başlanmış cinayət işi üzrə cinayət təqibinə xitam verilməsi və onun cinayət məsuliyyətindən azad olunması müqabilində guya işin ibtidai istintaqını aparın şəxsə səlahiyyətlərinin icrası ilə əlaqədar bilə-bilə qanunsuz hərəkətlər etməyə görə 90 min manat məbləğində rüşvət verilməsi üçün həmin rayon saki-

Əliabbas Rüstəmov

nindən cəmiyyətin ofisində 95 min manat məbləğində pulu alarkən cinayət başında yaxalanıb. Baxış zamanı Ə. Rüstəmovun üzərindən 95 min manat məbləğində nağd pul, habelə xidməti otağından ibtidai istintaq üçün əhəmiyyət kəsb edən sənədlər aşkar edilərək götürülüb. Ə. Rüstəmov Cinayət Məcəlləsinin 312.2-ci (rüşvət vermə) maddəsi ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Hazırda cinayət işi üzrə istintaq tədbirləri davam etdirilir. Qeyd edək ki, Əliabbas Rüstəmov vətəndaş mövqeyi ilə tanınan vəkillərdəndir. O, sosial şəbəkələrdə fəallığı ilə seçilir. Bir müddət əvvəl isə öl-

kə başçısına müraciət ünvanlamışdı. Həmin müraciətdə korrupsiya faktlarından bəhs edilirdi. Əliabbas Rüstəmovun hədəfə gəlməsinin də məhz ictimai fəallığı və həmin müraciətlə bağlı olduğu ehtimal edilir.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

“Ləmbəranski əldən getdi...”

“Şir evdən getdi” filmindəki “Muradik” rolunu oynamış müstəntiq İbrahim Ləmbəranski haqda bilmədiklərimiz...

İbrahim Ləmbəranski müstəntiq kimi populyarlaşmadan qabaq bir uşaq aktyoru kimi tanınıb. İndi siyasi xarakterli cinayət işlərinin istintaqına rəhbərlik edən Ləmbəranski, demə, Rasim İsmayılovun 1977-ci ildə çəkdiyi “Şir evdən getdi” filmində “Muradik” rolunu oynayıbmış.

Onun müstəntiq kimi rolunun nədən ibarət olduğu hər kəsə aydındır. Amma çoxları bu faktı bilmirdi ki, “Quba hadisələri”, NİDA-çılarn işi, Leyla Yunus, Rauf Mirqədirov işinin istintaqına rəhbərlik edən Ləmbəranskinin hamının yaxşı tanıdığı ictimai xadim Əliş Ləmbəranskinin nəvəsidir. Bugünlərdə qəzetimizin köşə yazarı Zamin Hacı müstəntiqin Ə. Ləmbəranskinin nəvəsi olduğunu və “Şir evdən getdi” filmində “Muradik” rolu oynadığını üzə çıxarıb.

Filmi çəkən R. İsmayılovun həyat yoldaşı Nadejda İsmayılova day.az saytına müsahibəsində uşaq Ləmbəranski haqqında maraqlı xatirəsini paylaşmış:

““Şir evdən getdi” filmində Fatimə rolunda Tofiq Quliyevin nəvəsi Cəmilə Muradasilova, Murad rolunda isə Əliş Ləmbəranskinin nəvəsi İbrahim Ləmbəranski çəkiliblər. Onların nəvələrinə görə narahat olmaları

Bəlkə də elə bu xidmətlərinə görədir ki, İ. Ləmbəranski 2012-ci il, oktyabrın 1-də prezidentin sərəncamı ilə “İgidliyə görə” medalı ilə təltif olunub.

Kinorejissor, “Cin mikro-rayonda”, “Qanlı zəmi”, “Süd dişinin ağırsı” başqa filmləri çəkmiş Eldəniz Quliyev isə İ. Ləmbəranskinin bioqrafiyasına bir cümləlik replikası belə oldu: “Obrazlı dildə desək, Ləmbəranski əldən getdi...”

Mən bildirdim ki, o, “Şir evdən getdi” filmində oynayıb. Əgər belədirsə, onda indiki Ləmbəranski əldən getdi. Mən həmin film çəkiləndə kinostudiyada işləyirdim. O dövrdə çoxlu uşaqlar qabağa çəkilirdi, filmlərdə rol alırdı.

Çoxlu belə uşaq aktyor olub ki, böyüyəndən sonra başqa sənəti seçiblər. Adətən teatrda, bədii sənətdə olmuş adamlar sonra hüquq-mühafizə sistemində özünü göstərə bilir. Onlar daha çəvik, bacarıqlı, hiyləgər olurlar. Çox təəssüf ki, Leyla Yunus, NİDA-çı fəalları işində hakimiyyət onu qabağa verib. Belə müstəntiqlər təəssüf hissi doğurur”.

□ E.SALAMOĞLU

ATƏT Parlament Assambleyasının (PA) Daimi Komitəsinin toplantısında ermənilərin həyasızlığı xüsusilə diqqət çəkib. Bir neçə dəfə təxribata cəhd edən Ermənistan nümayəndə heyətinin üzvlərinin cavabları təkcə Azərbaycan deyil, Ukrayna təmsilçiləri tərəfindən də verilib.

Qurumun Demokratiya və İnsan Hüquqları Komitəsinin iclasında mövqələrinin iştirakçılar tərəfindən dəstəklənmədiyini gören işğalçı ölkənin təmsilçiləri toplantıda geri addım atıblar. (ANS) Erməni nümayəndə heyətinin üzvü, "Respublikaçılar Partiyası" fraksiyasından olan deputat Arşes Qeqamyan insan hüquqlarının qorunması ilə bağlı qanun layihəsinə 22-ci düzəlişə bağlı etdikləri təklifi geri götürdüklerini açıqlayıb: "Bizim gündəliyimizdə qaçqınlarla bağlı məsələ öz əksini tapıb. İndi biz həmin məsələni geri götürürük". Nəticədə qaçqınlarla bağlı 22-ci düzəliş təklifi səs verməyə çıxarılmayıb. APA-nın məlumatına görə, iclasda ABŞ-ın ATƏT PA-da təmsilçisi Benjamin Kardinin Ukrayna məsələsi ilə bağlı Rusiya əleyhinə təklif etdiyi qətnamənin müzakirəsi zamanı söz alan erməni deputatlar gözlənilmədən mövzunu dəyişiblər.

Müzakirələr zamanı 22-ci bəndə Bakıda ATƏT-in ofisinin açılmasına çağıran düzəliş təklif edilib. 22-ci bənddən sonra təklif olunan 45-ci düzəlişdə Azərbaycan hakimiyyətini bir daha Azərbaycanda seçkilərin müşahidəsi missiyasının ifadə etdikləri narahatlığın məntiqi davamı olaraq ATƏT-ə Azərbaycanda regional büro açmağa icazə verməyə çağırır. Norveç, İsveç və Latviyanın əlavə etmək üçün dəstəklədiyi düzəlişlərdə bir müddət öncə sətirləti aydın siyasi məhkəmə işi üzrə məhkum edilən Azərbaycan vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndəsi və hüquq müdafiəçisi Anar Məmmədlinin vəziyyəti üzrə dərin narahatlıq ifadə edilir. Azərbaycanın səlahiyyətli orqanları ədalətin bərqərar olması yollarını tapmaq, siyasi məhkəmə işlərinin qurbanlarının müdafiəsi üçün əlavə tədbirlər görməyə çağırılır.

İsveçdən olan deputat Wulburge Habsburg Douglas bunun mühüm bir addım olduğunu deyib. Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü Rəbiyyə Aslanova isə bu təklifin əleyhinə olduqlarını bildirib. Məsələ səsverməyə çıxarılıb. AzadlıqRadiosu xəbər verir ki, sənədin tam səsvermə ilə qəbulundan sonra R.Aslanova müzakirələrin aparcısı İsaabel Santasa etiraz edib: "Siz müzakirələri doğru aparmadınız və mənim iradələrimi görməzliyə vurduz". İ. Santos isə deyilənlərlə razılaşmadığını bildirib: "Xanım Aslanova, mən sizin fikrinizlə qəti razı deyiləm. Ola bilsin sizin bu məsələyə görə mənə uzun müddət xoşunuz gəlməsin. Amma bu məsələnin qəbulu doğru addımdır. Bir də siz müzakirələr zamanı etiraz etmədiniz, sənədin qəbulundan sonra etirazlar doğru deyil".

Norveç nümayəndəsi Geir Joergen Bekkevold 21-ci maddəyə Anar Məmmədli ilə bağlı

ATƏT-in Bakı toplantısı Azərbaycana

baş ağrısı gətirə bilər

Azərbaycan nümayəndə heyəti ilə Avropa təmsilçisi arasında mübahisə yarandı; hakimiyyətin iradəsinin əleyhinə sənəd qəbul olundu...

dəyişiklik təklif edib. Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü R.Aslanova düzəliş müəllifinə sual edib: "Bir insan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məsuliyyətə cəlb edilibsə, onu siyasi fəaliyyətinə görə bu cəzadan azad etmək lazımdır? Hesab düzəliş müəllifi Anar Məmmədlinin işi ilə bağlı ətraflı məlumatla malik deyil. Mən təəssüf edirəm ki, müəllifin müxalifətdən verilən məlumat əsasında hazırladığı dəyişiklik təklifi doğru deyil. Bir daha demək istəyirik ki, Anar Məmmədlinin işi siyasi deyil. O konkret cinayət əməlinə görə həbs edilib".

Həmməruzaçi Cordana Comica bu düzəlişin tərəfdarı olduğunu bildirib: "Əgər Anar Məmmədli cinayətkardırsa, bunu sübut edən sənədləri təqdim edin. Və ya dialoqa başlayın. Dünən Azərbaycan nümayəndələri arasında bir dialoq oldu. Dialoq demokratiyada yeganə strategiyadır. Siz dialoqda xoşlaşmadığınız insanlarla məsələləri müzakirə edirsiniz". Sənəd səsverməyə çıxarılıb. 30 nəfər lehinə, 14 nəfər əleyhinə olmaqla qəbul edilib.

Toplantıda Demokratiya, İnsan Haqları və humanitar məsələlər üzrə komitədə qətnamə layihəsinə təklif olunan düzəlişlər də müzakirə edilib. Rusiya nümayəndələri ATƏT-in qərarlarının qəbulu zamanı konsensusun azaldılmasını ifadə edən düzəlişlərə qarşı çıxıb. Azərbaycan, Ermənistan, Belarus və Yunanistan nümayəndələrinin dəstəklədiyi 30-cu dəyişiklik Rusiyanın qərarlara veto qoymaq hüququnun məhdudlaşdırılmasını nəzərdə tutur. Portuqaliya nümayəndə heyətinin üzvü İ.Santos konsensusun azaldılması ilə bağlı məsələnin layihədən çıxarılmasını dəstəkləməyib və qərarların qəbulu zamanı konsensusun əsas ələtlərdən biri olduğunu xatırladı. "İnsan hüquqlarının qorunmasında, insan hüquqları ilə bağlı baş verən kobud qanun

Vəfa Quluzadə: "Həştərxanda Rusiyanın hərbi dəniz donanması dayanıb, istənilən vaxt, bir neçə saatin içində Bakının sahillərində ola bilər"

pozuntularının monitorinqi ilə bağlı qərarların qəbulunda konsensusun əhəmiyyəti mühümdür", xanım Santos əlavə edib. Düzəliş səsverməyə çıxarılaq qəbul olunmayıb.

Layihənin 18-ci bəndinə təklif edilən 32-ci düzəlişdə isə ATƏT üzvü olan ölkələrdən qanuni hüquq mühafizə məqsədləri ilə deyil opponəntlərin axtarılması və saxlanması ilə bağlı hazırda bəzi ölkələrdə "qırmızı xətt" altında gedən axtarışların dayandırılması istənilir. Bundan başqa, sənədin 20-ci maddəsindən sonra yeni bənd əlavə edilməsi təklif edilib. Bir çox ATƏT ölkələri, o cümlədən Azərbaycan, Belarus, Qazaxıstan və Rusiya Federasiyasında hökumətə müxalif və ya hüquq müdafiəçilərinin susdurulması, qorxudulması, saxlanması və həbsi məqsədlə qanunvericilikdən və inzibati prosedurlardan düzgün istifadə edilməməsi ilə bağlı narahatlıq ifadə olunur. Azərbaycan, Ermənistan, Belarus və Rusiya nümayəndə heyətinin həmrəylik göstərdiyi digər məsələ layihənin 21-ci bəndinin sənəddən çıxarılması

ilə bağlıdır. 21-ci bəndə təklif edilən 43-cü düzəlişdə Nazirlər Şurası ATƏT-in yerlərdə tam miqyaslı, uzunmüddətli və keyfiyyətli mandat əməliyyatlarının bərpasına çağırır.

ATƏT PA-nın 23-cü sessiyası çərçivəsində Siyasi və təhükəsizlik məsələləri üzrə komitədə təhlükəsizliklə bağlı müzakirələr zamanı sənədin 14-cü bəndinə Ukraynadakı proseslərlə bağlı məsələ salınıb. Düzəlişdə Rusiya Federasiyasının Ukrayna sərhədləri böyük hərbi hərəkətləri narahatlıq doğurduğu və Rusiyanın dialoqdan imtina etdiyi qeyd edilir. Rusiya nümayəndə heyətinin üzvü Leonid Slutsky Ukrayna, Gürcüstan, ABŞ və Niderland nümayəndələrinin təklif etdiyi düzəlişə etiraz edib və layihədən çıxarılmasını istəyib. "Rusiya ilə bağlı deyilənlər əsassızdır. Mən istəyirəm sənəddən Rusiya ilə bağlı bənd çıxarılınsın". Rusiya nümayəndəsinin etirazlarına baxmayaraq bir neçə deputat istisna olmaqla, qalan deputatlar 14-cü düzəlişin lehinə səs veriblər. Ermənistan nümayəndəsi bütün münafişələrə eyni yanaşma ilə bağlı 32-ci

Politoloqdan sensasion proqnoz: "Rusiyanın Azərbaycana qarşı təcavüz imkanları başqalarından qat-qat artıqdır"

düzəlişə etiraz edib. O hər münafişəyə ayrıca yanaşma nümayiş etdirilməsini istəyib. Amma bu təklif də qəbul edilməyib. Gürcüstan nümayəndəsinin təklif etdiyi 35-ci düzəliş isə qəbul edilib. Gürcüstan, İsveç və Niderland nümayəndələrinin təklif etdiyi düzəlişdə deyilir ki, Rusiya 2008-ci ilin avqustunda bağlanan müqaviləyə uyğun olaraq beynəlxalq prinsiplərə əməl etməlidir. Bezi məlumatlara görə, Azərbaycan səsvermədə bitərəf mövqedən çıxış edib. Hətta bəzi müşahidəçilər rəsmi Bakını İrəvan və Minsklə eyni mövqəyə sərgiləməkdə ittiham edib. Belə ki, Daimi Komitənin iclasında ABŞ-ın ATƏT PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbərinin müavini, senator Benjamin Kardinin Ukrayna problemi ilə bağlı hazırladığı qətnamədə Rusiyanın Ukraynaya qarşı işğalçı siyasəti pislənir, dərhal Kırımın azad olunması tələb olunur, əks halda, Rusiyaya qarşı ciddi sanksiyaların tətbiq edilməsi nəzərdə tutulur. Rəsmi Bakının Moskvanı qıcıqlandırmamaq üçün sənəd layihəsinin gündəliyə daxil edilməsi zamanı keçirilən səsvermə zamanı bitərəf qaldığı deyilir ki, bu da müxtəlif fikirlərə yol açıb. Qətnamə layihəsinin gündəliyə daxil edilməsinin lehinə 30 ölkə, əleyhinə isə 5 ölkə səs verib. Bu sənədin iyulun 1-də müzakirə edilməsi nəzərdə tutulur.

Bir sıra ekspertlər hesab edir ki, yekun sənəddə Rusiyanı mühakimə edən bəndlər əksini taparsa, bu hadisə tarixdə Bakı bəyannaməsi kimi qalacaq və Rusiya Azərbaycanı hədəf seçəcək. Yeni Rusiya ATƏT və ABŞ-a deyil, bu foruma ev sahibliyi edən rəsmi Bakıya hücum edəcək. "Ona görə də hesab edilir ki, Azərbaycan neytral mövqeyini davam etdirməli və Rusiyanın qəzəbindən qorunmalıdır".

Səbiq dövlət katibi Vəfa Quluzadə qeyd etdi ki, məsələyə tam obyektiv yanaşmaq lazımdır: "Rusiyanın Azərbaycana qonşu olmasını unutmamaq olmaz. İkincisi, Rusiyanın Azərbaycana qarşı təcavüz imkanları başqalarından qat-qat artıqdır. Həştərxanda Rusiyanın

hərbi dəniz donanması dayanıb, istənilən vaxt, bir neçə saatin içində Bakının sahillərində ola bilər. Digər tərəfdən, Dağıstanda 40 mindən artıq güclü əsgəri heyəti yerləşir. Bu biri tərəfdən də Rusiya Ermənistanın müttəfiqidir və Ermənistanda Rusiyanın üç hərbi bazası var. Bu bazalarda Rusiyada yaşayan xeyli erməni çalışır. İndi baxın, görün biz nə qədər kövrək vəziyyətdəyik. Ona görə də Azərbaycan rəhbərliyinin Rusi-

yanı qıcıqlandıra biləcək addımlar atmaması tamamilə özünü doğruldur".

V.Quluzadə hesab edir ki, bunu Ukraynada, o cümlədən Qərbdə də tam dərk edirlər: "Amerika və Avropanın peşəkar diplomatları və siyasətçiləri reallıqlardan tam xəbərdardır. Ona görə də Azərbaycanın burda apardığı xətt tamamilə düzgündür. Biz Rusiyaya nümayiş etdirdik ki, sizin əleyhinizə olan addımları heç vaxt dəstəkləməmişik və belə bir fikrimiz də yoxdur. Eyni zamanda bu tədbir dünyanın istənilən yerində, Moskvanın özündə belə keçirilə bilər. Düzdür, Rusiyaya qarşı sənəd qəbul olundu. Amma həmin nəticə Rusiya paytaxtında da ola bilərdi. Ona görə hesab etmirəm ki, bu, Rusiyanı qıcıqlandıra biləcək məsələ olacaq. Bir məsələni də vurğulayım. Baxın, görün biz azərbaycanlılar Rusiyadan nə qədər xoflanırıq. Heç bir təşqirimiz olmadığı halda qorxuruq ki, Rusiya gəlib bizi cəzalandıracaq".

Səbiq müşavir də təsdiqləyir ki, Azərbaycan hökuməti Bakıda ehtiyatlı siyasət yürütməklə balanslı siyasətini bir daha sərgilədi və BMT Təhlükəsizlik Şurasında Ukraynanın yanında olmasından dolayı qıcıqlandırdığı Moskvaya əlavə bəhanə vermədi: "Ruslar da, avropalılar da çox gözəl bilirlər ki, Azərbaycan ərazi bütövlüyü pozulmuş ölkə kimi mənəvi cəhətdən Ukraynanı dəstəkləyir. Ukraynanın da ərazi bütövlüyü pozulub, özü də Rusiya tərəfindən. Yəqin ki, Rusiya səfirliyi Azərbaycanda güclü işləyir. Mən özüm sovet səfirliyinin işçisi olduğumdan onların iş prinsiplərindən yaxşı məlumatım var. Yəqin ki, onlar Azərbaycanın ictimai rəyini nəzərə alırlar. Azərbaycanın ictimai rəyi tamamilə Ukraynanın tərəfindədir. Mən xalqla təmasında da bunun da im şahidi oluram. Rusiya da burdakı atmosferi çox yaxşı bilir. Rəsmi Bakı da bunu nəzərə alır ki, Azərbaycan ictimai rəyinin Ukraynaya simpatiyası var".

Dünən qurumun İqtisadi məsələlər, elm, texnologiya və ətraf mühit Komitəsinin də iclası olub.

□ Cavid TURAN

Son bir həftədə Azərbaycanın və keçmiş SSRİ məkanının taleyinə təsir edəcək bir sıra beynəlxalq səviyyəli mühüm hadisələr baş verdi. Azərbaycan prezidentinin AŞ-PA sessiyasında çıxışı, suallara cavabı, GUAM üzvü olan ölkələrdən üçünün Avropa İttifaqı ilə assosiativ sazişi imzalaması, Azərbaycanın imzalamaması, ATƏT Parlament Assambleyasının sessiyasının Bakıda keçirilməsi günün aktual mövzuları olaraq qalır. Qeyd olunan məsələlərlə bağlı suallarımızı Milli Məclisin İqtisadi siyasət komitəsinin üzvü, millət vəkili Vahid Əhmədova ünvanladığımız.

- Vahid bəy, ötən həftə Azərbaycan üçün mühüm əhəmiyyət daşıyan bir neçə hadisə yaşandı. Avropa Şurası Parlament Assambleyasının yay sessiyasında Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev çıxış etdi və avropalı deputatların suallarını cavablandırdı. Prezidentin ona ünvanlanan sət suallara cavablarını təhlil etdikdə hansı məqamlar ortaya çıxır?

- Hiss olunurdu ki, prezidentə ünvanlanan suallar əvvəlcədən razılaşdırılmış bir ssenari üzrə qoyulub. Sualların mahiyyətindən asılı olmayaraq prezidentin verdiyi sət cavablar da buna adekvat idi. Düşünürəm ki, mötəbər qurumun tribunasında prezident ölkəsini, hakimiyyəti ləyaqətlə təmsil və müdafiə etdi. Mən prezident İlham Əliyevi tanıdığım üçün ondan başqa cür mövqə də gözləmədim. Onu da nəzərə alın ki, beynəlxalq tribunadan o cür sət, korrekt ritorikada danışmaq o qədər də asan deyil. Bu, prezidentin özünə güvənini və beynəlxalq nüfuzunu göstərdi. O ki qaldı sətliyə, bu, bir çox beynəlxalq qurumlar kimi Avropa Şurasının ikili standartlarla işləməsinə cavab idi. Bu mötəbər qurumlar əksər hallarda bəzi dünya və maliyyə güclərinin maraqları kontekstində qərarlar çıxara bilirlər. Kim bilməsə də bu gerçəyi, xüsusilə də Qarabağla bağlı ədalətsiz yanaşmaları üstümüzə Azərbaycan olaraq hiss etmişik. Doğrudur, Azərbaycanda problemlər də var və bunlar öz həllini tapmalıdır. Azərbaycanın demokratik inkişafı onun müstəqilliyinin qaranıdır. Demokratiya xalq-dövlət birliyi. Belə olanda isə heç bir xarici faktor bu birliyi sarsıda bilmir. Mənim üçün isə əsas olan ölkəmizin müstəqilliyidir və dünya durduqca bu dövlət azad, firavan yaşaymalıdır.

Prezidentin çıxışında əsas olan məqamlardan biri də onun Avropa ilə inteqrasiya tərəfdarı kimi görünməsiydi. Bu çox vacib məqamdır və qətiyyətlə gözdə tutulmalıdır. Azərbaycanın strateji inkişafının Qərbə inteqrasiyadan keçdiyini prezident bilir və gələcəkdə də münasibətlərin bu kontekstdə qurulacağını düşünürəm.

- İlham Əliyev həm AŞPA-da çıxışında, həm də ATƏT Parlament Assambleyasının Bakıda keçirilən sessiyasının açılışında bəyan etdi ki, Azərbaycan Avropaya inteqrasiya xəttini davam etdirəcək. Bu, bəyanat dolayısı ilə Rusiyaya "Avrasiya İttifaqına daxil olmaq istəmirəm" mesajı kimi qəbul edilə bilərmi?

- Bu, Azərbaycan dövlətinin mövqeyidir və gizli deyil. Bunu dövlətimizin bir çox məmurları, eyni zamanda Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun ölkəmizə səfəri zamanı Azərbaycanın xarici işlər naziri Məmməd-yarov da təkrarladı. Açıq mətnlə bildirdi ki, "adında ittifaq olan heç bir birliyə girmək istəmirik". Avropaya inteqrasiya xəttini başqa ölkələrin əleyhinə qəbul

malıdır və bu, bərabərhüquqlu, qarşılıqlı anlaşma çərçivəsində qurulmalıdır. Amma ortada bir də son Krim hadisəsi var və Azərbaycan da bunu nəzərə almaya bilməz. GUAM da Avropaya inteqrasiya xəttini tutan ölkələr birliyi. Və bu qurum gələcək inkişaf və təhlükəsizlik sistemi olaraq çıxış edə bilər. Bu qurumu Rusiya əleyhinə bir qu-

- Rusiyanın Azərbaycanın Avrasiya İttifaqına qoşulmasının müqabilində Azərbaycanın bir neçə rayonunun erməni işğalından azad edilməsini təmin edəcəyi haqda vəzifəli informasiyalar yayılır. Bu istiqamətdə bir təbliğatın getdiyi müşahidə edilir. Həta bildirilir ki, ictimaiyyətə açıqlanmasa da Kremlə danışıqlar gedir. Deyilənlər,

tarılması müqabilində Azərbaycanın Avrasiya Şurasına üzvlüyü və Qarabağda rus qoşunlarının təhlükəsizliyi təmin etməsi kimi məsələlər istənilə bilər. Hesab edirəm ki, vəziyyətin belə şəkildə alması durumunda Qarabağ nəinki Azərbaycana yaxınlaşmayaacaq, əksinə, bir az da uzaqlaşacaq. Çünki Ermənistan Rusiya üçün çox ciddi geosiyasi faktordur və ermənilərin Azərbaycanın ayağına veriləcəyini düşünmürəm. Başqa tərəfdən, Rusiya bu problemi həll etməklə hər iki ölkəyə təsir imkanlarını itirmək istəməz. Çünki Qarabağ probleminin həlli postsövet məkanında olan digər münasibətlərin həlli üçün ciddi zəmin yarada bilər ki,

iyqlərinə baxmayaraq həmin respublikalar buna gətdilər. Yalnız Azərbaycan assosiativ sazişi imzalamadı. Rəsmi Bakının Rusiyanın qəzəbinə tuş gəlməmək üçün sazişi imzalamadığı iddia edilir. Sizcə, Azərbaycanın bu məsələdə tutduğu mövqə doğrudurmu?

- Mən də ölkə prezidenti cənab İlham Əliyev kimi Qərbə inteqrasiyanın tərəfdarıyam. Ancaq bunu elə etmək lazımdır ki, proses Ukraynadakı kimi dağıdıcı olmasın. Hiss olunur ki, hakimiyyət də regionda və qlobal səviyyədə gedən proseslərin aydınlanmasını istəyir. Məhz bundan sonra Azərbaycanın strateji seçimi birmənalı qərar halını ala bilər. Amma çox gecikmək də olmaz. Əks təqdirdə, Azərbaycan tarixi inkişaf prosesindən kənar qala bilər. Bu isə Azərbaycanın önəmini azalda bilər. Dünya maliyyəsinin 75%-i avroatlantik məkanda toplaşır. Və ABŞ bu məkanda ticarət və yeni standartlarda texnoloji əsaslara söykənən istehsalı inkişaf etdirməyi hədəf götürür. Ona görə çox gecikmək olmaz. Çünki bu məkandan əhatə etdiyi ölkələr qazanan tərəf olacaqlar.

- Ukrayna, Gürcüstan və Moldovanın Avropa Birliyi ilə assosiativ saziş imzalaması Putinin yeni SSRİ yaratmaq planının üstündən xətt çəkən hadisə sayıla bilərmi?

- Bəli, iyunun 27-si hadisəsi göstərdi ki, (Avropa Birliyi ilə assosiativ müqavilənin imzalanması nəzərdə tutulur) yeni SSRİ haqda düşüncələr elə düşüncə olaraq da qalacaq.

- Azərbaycanın iştirakçısı olduğu son hadisələrin fonunda iyunun 26-da silahlı qüvvələrimizin genişmiqyaslı təlimləri keçirildi. Bu təlimlər və Ali Baş Komandan İlham Əliyevin hərbi formada təlimləri izləməsi, çıxışındakı hərbi ritorika da hansısa qüvvələrə mesajdır?

- Bu, Azərbaycanın gücünün, qüdrətinin nümayişi idi. Təbii ki, bundan mesaj almalı olanlar aldılar. Dostlar sevindi, düşmənlərsə meys olular.

- Siyasi ekspertlərin qənaətinə, Azərbaycanın prezidenti avroatlantik məkana inteqrasiyanın tərəfdarıdır, lakin hakimiyyətdə bir çox yüksək vəzifəli güc sahibləri Rusiyanın istəklərini yerinə yetirməyin tərəfdarıdır. Orduda da generalitə arasında Rusiya tərəfdarlarının olduğu da söylənir. Bu barədə deyilənlərə münasibətiniz necədir?

- Bəli, Rusiya tərəfdarı olan insanlar var və bu heç də gizli, həmçinin də təsadüfi deyil. Hakimiyyətdə Rusiyada çox ciddi biznesi olan insanlar var və Azərbaycanı hər zaman ora dartmaq istəyi təbii. Son zamanlar orduda da baş verən bəzi kadr dəyişiklikləri təbii ki, narahatlıq yaradır. Azərbaycan ordusunda Azərbaycan maraqlarından savayı başqa maraqlar olmamalıdır. Başqa maraqlar, başqa ölkələrlə əlaqədə olmaq deməkdir və hansı nəticələr doğura bilər, biz bunu Ukrayna ordusunun təmsalında gördük. Bu gün faktiki olaraq Ukrayna ordusu yenidən qurulur. Ona görə də gələcəkdə belə təhlükələrlə qarşılaşmamaq üçün Azərbaycanın marağından kənar olan tərəfdarların ordudan təmizlənməli olduğunu düşünürəm. Hesab edirəm ki, ölkə prezidenti bu məsələlərdə çox həssasdır.

□ Etibar SEYİDAĞA

"Rusiya itirilmiş

Ukraynanı Azərbaycanla

kompensasiya etmək istəyir"

Vahid Əhmədov: "Qərb Azərbaycanın Moskvanın orbitinə qayıdacağı şərti ilə Qarabağ probleminin həllinə razı ola bilməz"

edilən bir qərar kimi qəbul etmək yanlışdır. Bu, hər bir ölkənin gələcək strateji inkişafını müəyyən etməyə imkan verir, seçimidir və bu seçimə hörmət olunmalıdır. Azərbaycan müstəqil dövlətdir, prezidentə müstəqil siyasət tələfandır.

Başqa tərəfdən, Rusiyanın və bu birliyə daxil olan ölkələrin gələcək inkişaf perspektivi üçün Qərbə ehtiyacı var və bunsuz keçinməyəcək. Belə olduqda təqdirdə Azərbaycan da işiq gələn tərəfə getməlidir və bu, doğru seçim olardı. Azərbaycanın enerji siyasətini bazarının 85-90% Avropadadır. İqtisadiyyatımız yalnız 10% civarında MDB məkanı ilə əlaqəlidir. Bu faktın özü Azərbaycanın seçimi zəruri edir. Avropaya çəkilən yeni strateji qaz kəmərlərini də Azərbaycanın təhlükəsizliyinə qoyulmuş sərmayə kimi qəbul etmək lazımdır. ATƏT PA-nın sessiyasının Bakıda keçirilməsi faktı da Azərbaycanın yolunu Avropa, Qərbə inteqrasiya olması zərurətini ortaya qoyan məqamlardan biridir.

- Dövlət başçısı Azərbaycanın GUAM-ın inkişafında maraqlı olduğunu da söylədi. Rusiyanın GUAM-ın ümumiyyətlə mövcudluğunu istəmədiyini bəllidir. İlham Əliyev də şübhəsiz ki, bunu bilir. Rusiyanın qarşı olduğu birliyin inkişafında maraqlı olduğumuzun söylənməsi də Moskva açığı mesajdır?

- Azərbaycan hakimiyyəti balans siyasəti yürütdüyündən bunun Moskva mesaj olduğunu düşünmürəm. Üstəlik, Azərbaycan hakimiyyəti Rusiya ilə strateji tərəfdaşlıq siyasətinin tərəfdarıdır. Hesab edirəm ki, bu, doğrudur. Birilə dostluq başqasının düşməni olmaq anlamına gəlməməlidir. Rusiya Azərbaycanın böyük qonşusudur və heç hara da köçəsi deyil. Ona görə də münasibətlər ol-

rum kimi göstərməkdən çox, bütün mənalarda təhlükəsizliyi təmin edəcək regional struktur olaraq qəbul etmək lazımdır.

- Son bir ayda Azərbaycana Rusiya dövlətinin 3-4 yüksək vəzifəli təmsilçisi səfər etdi. Bu səfərlərdə rəsmi Bakıya Avrasiya İttifaqına daxil olmaq çağırışı və bəlkə də təzyiqlərin olması məlumdur. Hakimiyyətin ard-arda səfərlərdən sonra da Avrasiya İttifaqı ilə bağlı müsbət mövqə ortaya qoymaması Moskvanı sət üzünü göstərməyə vadar edə bilər?

- Rusiyadan təzyiq olması realdır və o, bu gün də davam edir. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən rusiyayönlü insanların aktivləşməsi, bəzi açıqlamalar, mediada bu yönlü çıxışların və müəyyən dezinformasiyaların artması bunun göstəricisi sayıla bilər. Üstəlik, Rusiya tarixən güc faktoruna önəm verən, güc dilində danışan ölkə olaraq tanınır. Biz bunu Avropaya inteqrasiya xəttini tutan Gürcüstan, Moldova, Ukraynanın təmsalında da gördük. Eyni zamanda Ermənistanın Gömrük İttifaqı, Avrasiya İqtisadi Şurasına üzvlüyü məcbur edilməsi də bir faktır və bu siyasətin davamlı olacağını demək olar. Amma onu da nəzərə almaq lazımdır ki, iyunun 27-də Ukrayna, Gürcüstan və Moldovanın Avropa Birliyi ilə assosiativ birlik müqaviləsini imzalayandan sonra bu təzyiqlərin o qədər də təsir imkan olmayacaq. Bu Azərbaycana da aiddir. Həddən artıq təzyiqlərin olması gələcəkdə Azərbaycanın birde-fəlik itirilməsinə gətirə bilər. Eynən Ukraynada olduğu kimi. Ona görə də prosesin daha çox qarşılıqlı maraqlar çərçivəsində davam edəcəyini düşünürəm. Artıq bu yöndə cəlbədicə təkliflər olduğu haqda informasiyalar mövcuddur.

"Hakimiyyətdə Rusiyada çox ciddi biznesi olan insanlar var"

sizcə, nə dərəcədə əsaslıdır? Rusiyanın Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarını azad edəcəyini gözləmək özünü əldatmaq deyilmi?

- Azərbaycan üçün cəlbədicə təklif təbii ki, Qarabağ probleminin çözümü ilə bağlı ola bilər. Hiss olunur ki, Rusiya itirilmiş Ukraynanı Azərbaycanla kompensasiya etmək istəyir. Bunu isə dava ilə deyil, cəlbədicə təkliflə etmək olar. Bu təklif də təbii ki, Qarabağla bağlı ola bilər. Bununla bağlı Azərbaycan və Ermənistan mediasında yaradılan ajiotaj da Rusiyanın bu siyasətinin tərkib hissəsidir. Bu məsələdə həssas olmaq lazımdır. Ən azından qərar verməmiş iki dəfə düşünmək lazımdır. Çünki burada Azərbaycan üçün incə bir tələ də ola bilər. Məsələn, bir-iki Dağlıq Qarabağ ətrafı rayonun qay-

bunu da Rusiya indiki Qərblə qarşıdurma vəziyyətində istəməz. Ortada bir də ABŞ başda olmaqla, Qərb faktoru da var. Bu gün Qərbin razı olmadığı heç bir münasibətin çözüləcəyini düşünmək yanlış olardı. Ermənistan bu gün birtərəfli yardımı yalnız Qərb dünyasından alır və bu yardımlar Ermənistanı elə belə verilmir. Üstəlik, Qərb Azərbaycanın Rusiyanın orbitinə qayıdacağı şərti ilə Qarabağ probleminin həllinə heç razı ola bilməz. Ona görə də Qarabağla bağlı sını olaraq yaradılan ajiotaja baxmayaraq bu məsələnin həlli Rusiyanın bir barmaq işarəsi ilə həll olunacaq qədər bəsit deyil.

- İyunun 27-də GUAM ölkələrindən üçü-Gürcüstan, Ukrayna və Moldova Avropa Birliyi ilə assosiativ sazişi imzaladılar. Rusiyanın təz-

Heydər Əsədov icra başçılara qarşı

Nazirin göstərişi ilə 58 rayonda buğda istehsalçılara verilən dövlət yardımlarının mənimsənilməsi faktı araşdırılır; Masallı və Ağcabədidə subsidiyaların oğurlanması halları aşkarlanıb

Kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədov buğda istehsalçılara verilən dövlət yardımlarının bir hissəsinin mənimsənilməsi qənaəti ilə araşdırmalara start verib. Yaxın günlərdən başlayaraq, yardım ayrılması 58 rayon üzrə ciddi təftişlərin aparılması nəzərdə tutulub.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyindəki mənbə mi.az saytına bildirib ki, H. Əsədov bu məqsədlə maliyyə naziri Samir Şərifovu da məlumatlandırıb: "Heydər Əsədov əmindir ki, 58 rayon üzrə ayrılmış 20 milyon manatdan çox vəsaitin ən azı 7-8 milyon manat mənimsənilib. Maraqlısı budur ki, rayon icra başçıların ərazi nümayəndələrinin başçılıq etdiyi yerli komissiyalar ölkə üzrə ümumilikdə 150 min nəfər buğda istehsalçısı olduğunu rəsmi sənədlərdə qeyd etsələr də, faktiki bu qədər buğda ekən olmayıb. Bu azmış kimi, buğda sahələrinin hektarları bezi rayonlar və kəndlərdə ayrı-ayrı fərdlər 3-5 dəfə şişdirilib. Məsələn, 3 hektar buğda ekən istehsalçının adına 15 hektar yazılmaqla, hər hektar üçün ayrılmış əlavə 40 manat yardım mənimsənilib. Bu isə birbaşa dövlət büdcəsinin talanması ilə yanaşı, həm də şəxsən prezident İlham Əliyevin imzaladığı fərman və sərəncamların kobud pozulmasıdır. Şübhəsiz ki, nazirlik bu faktları araşdıracaq, həm Prezident Administrasiyasını, həm də Baş Prokurorluğu məlumatlandırır. Güman edirik ki, yaxın həftələrdə bir neçə rayonda baş vermiş ciddi hüquq-pozmalarla bağlı əldə olunmuş faktlar Baş Prokurorluğa göndəriləcək".

Məlumatlara görə, Masallı və Ağcabədi rayonlarında da subsidiyaların bir hissəsinin saxta rəqəmlərlə mənimsənilməsi yönündə ciddi şübhələr var: "Ağcabədidə 42 kənd və bir şirkət üzrə ümumilikdə 3674 buğda istehsalçısı rəsmi qeydiyyatda alınıb. Bu istehsalçıların guya 18359 hektar sahədə buğda ekdiyini bildirilib. Nəticədə isə 734 min 360 manat subsidiya bu rayona yönəldilib. Doğrudur, bu rəqəmin böyük hissəsi adı ölkədə məşhur olan "Kraun Co" MMC-yə aynılıb. Həmin şirkətin 8600 hektar sahədə buğda ekdiyini rəsmi sənədlərdə göstərilir. Və bu rəqəmə uyğun olaraq, həmin şirkətin rəsmi təmsilçisi Zaur Sanyevin adına açılmış hesaba 344 min manat pul köçürülüb".

Masallıda isə daha böyük biabırçılığa imza atılıb: "Ən maraqlı detallardan biri isə odur ki, həmin rayonda icra başçısının aqrar məsələlər üzrə müavini Nəsir Muxtarlının atası Muxtar Muxtarovun adına da yardım yazılıb. Sənədə görə, Muxtar Muxtarov 2,8 hektar buğda ekib. Başçının müavininin atasının haqqıqətən 28 hektar torpaq ekib-əkməməsi maraqlı araşdırma mövzudur. Bundan əlavə, Nəsir Muxtarlının doğulduğu Həsənli kəndində 543 ayrı-ayrı təsərrüfatının haqqıqətən də 751 hektar buğda ekməsi, razılaşaş ki, ciddi şübhə doğurur. Ümumiyyətlə, Masallının 33 kəndi üzrə 5370 şəxs 7794,67 hektar ərazidə buğda ekməsi və buna görə həmin rayona 311 min 786 manat 80 qəpik yardımın ayrılması ilə bağlı bütün sənədlər araşdırılır".

Ümumiyyətlə, fermerlərə ayrılan subsidiyaların mənimsənilməsi son vaxtların ən ciddi problemlərindən biri olaraq qalır. Hətta prezident İlham Əliyev də bu məsələyə müdaxilə etmişdi. Prezident ötən ilin məşhur 12 fevral müşavirəsində bu problemə toxunmuş, subsidiyaların mənimsənilməsi hallarına son qoymağa çağırırmışdı. Ancaq bu məsələ sabiq kənd təsərrüfatı naziri, hazırda isə baş nazirin müavini olan İsmət Abbasovun vaxtında hellini tapmadı. Bezi versiyalara görə, elə bu səbəbdən İ. Abbasov nazir postunu itirdi və portfelsiz baş nazir müavininə çevrildi.

Görünür, elə buna görədir ki, yeni nazir H. Əsədov bu məsələ ilə ciddi məşğul olmağa başlayıb. H. Əsədovun bu məsələdə bir üstünlüyü də onun peşəkar maliyyəçi olması ilə bağlıdır. O uzun müddət maliyyə nazirinin müavini kimi büdcə vəsaitlərinin xərclənməsini nəzarət edib. Bu baxımdan mənimsənilmələri aşkarlamaq H. Əsədov üçün daha rahatdır. H. Əsədovun aqrar sektorda əsas korrupsiya yuvası sayılan "Aqroling" ASC-də yoxlamalara start verməsi də buna sübutdur. Qısa müddət ərzində ASC-dəki yeyintilər barədə Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsinə məlumat verildi və cinayət işi açıldı. İndi də hədəf subsidiyaların mənimsənilməsinə şərait yaradan rayon icra hakimiyyətlərinin başçılarıdır. Görək, yeni nazir icra başçılarına qalib gələ biləcəkmi?

□ İqtisadiyyat şöbəsi

Türkiyənin Milliyətçi Hərəkat Partiyasının sədr müavini Toğrul Türkeş "Yeni Müsavat"a müsahibə verib. Müsahibə Avropa Şurası Parlament Assambleyasının yay sessiyası zamanı götürülüb.

- Toğrul bəy, Türkiyənin gündəmi prezident seçkilərinə köklənib. MHP-nin təşəbbüsü ilə meydana gələn müxalifət ortağ namizədi məsələsində çəşidli fikirlər olsa da Ekməddin İhsanoğlunun vahid namizədliliyi rəsmiləşdi. Sizin bu məsələ ilə bağlı düşüncələriniz nədir?

- Türkiyədə ilk dəfə prezidenti xalq seçəcək. Bundan öncə bu qərarı vermək səlahiyyəti parlamentə aid idi. Seçim etməsi üçün xalqa birdən çox alternativ təqdim edilməsi şərtidir. Bunu demokratiya tələb edir. Milliyətçi Hərəkat Partiyası olaraq biz çatı aday (vahid namizəd-red.) fikrini ortaya atmadan öncə hər kəs düşünürdü ki, Abdulla Güllə Tayyib Ərdoğan öz aralarında anlaşacaq və ikisindən biri "namizəd mənəm deyəcək", Türkiyə də məcbur qalıb onlara səs verəcək. Bu demokratiya deyil. Demokratiyada birdən çox alternativin olması şərtidir. Bu məsələdə MHP də, Cümhuriyyət Xalq Partiyası da xeyli müzakirələr apardılar. O çalışmaları sonucunda da Ekməddin İhsanoğlunun namizədliliyi üzərində dayandılar. Hər kəs bu namizədi bəyənənlidir deyə bir məsələ yoxdur. Türkiyədə bu məsələ ilə bağlı daha bir yanlış düşüncə var - biz MHP-lilərə gəlib deyirlər ki, siz CHP ilə necə anlaşa bilərsiniz? Eyni şeyi də CHP-yə deyirlər. Biz partiyaları birləşdirmirik ki, bərabər maraqlarımız var, o maraqların gerçəkləşməsi üçün gücümüzü birləşdiririk. Burada ki tək məsələ xalqın seçəcəyi prezident postu üçün ortaya hakimiyyətin namizədine güclü alternativ çıxarmaqdır. Biz demirik ki, namizəd budur, başqa heç kim namizəd olmasın. Başqa biriləri də varsa, əgər onlar da namizəd irəli sürmək istəyirlərsə, buyursunlar. Biz deyirik ki, namizədimiz Ekməddin İhsanoğludur. Xalq etimad edəcəksə, gəlib səsinə verəcək.

- AKP namizəd irəli sürməyə tələsmir. Sizcə, bunun səbəbi nədir?

- Onlar yəqin ki, son günü gözləyəcəklər. Çünki hakimiyyətlərini uzatmaq üçün taktikalarnı müxalifətin taktikasına görə qurmaları vacibdir. Böyük ehtimalla PKK-nın siyasi qanadı da bir namizəd irəli sürəcək. Düşünürəm ki, seçkilərdə ən azı 3 prezidentliyə namizəd yarışacaq. Demokratiya baxımından bu, çox yaxşıdır.

- MHP içərisində Ekməddin İhsanoğlunun namizədliliyinə qarşı olanlar daha sakit davranırlar da, CHP-lilər açıq etiraz etdilər. Səslərin ciddi şəkildə bölünməsi gözlənilirmi?

- Cümhuriyyət Xalq Partiyasının içərisindən bir qrup insan çatı adayı bəyənir. Onların da öz namizədi var. Bu da mümkündür. Demokratiya dediyimiz budur. MHP-dən də bu seçimi bəyənənlər var və bu, nor-

"AKP-nin

çəşqinliyi aşkardır"

Toğrul Türkeş: "Bütün məsələ xalqın "prezident kimdir" sualına cavab tapa bilməsindədir"

"Tayyib Ərdoğan indiyə qədərki səslərini iqtisadi motivlərlə alıb"

maldır. Ancaq çatı aday özəllikləri ilə MHP-lilərə daha simpatik görünə bilər. CHP-nin bu günə qədərki genel siyasəti və yapısına görə, Ekməddin bəyə uyumlanması bir qədər zaman alacaq.

- Ekməddin İhsanoğlunun çatı aday seçilməsi hansı düşüncəyə daha çox sürpriz oldu, sizcə, iqtidar düşüncəsinə, yoxsa müxalifətə?

- Hər kəsə sürpriz oldu. Anladığım qədəri ilə AKP-nin gözləntisi siyasi fiqurlardan birini vahid namizəd olaraq meydana çıxaraçağıdır. Düşünürdülər ki, partiya kadrlarının içərisindən bir nəfər seçiləcək. Ancaq Biz Ekməddin İhsanoğlunun üzərində dayandıq. Ekməddin bəy yapısı etibarını ilə Türkiyədəki siyasət formatından fərqli bir insandır. Çoxmillətli ölkələrdə çalışıb, üstəlik, ərəb dünyası və İslam dünyası ilə uzun illər işbirliyi içərisində olmuş şəxsiyyətdir. Buna görə də AKP-nin müxalifətlə mübarizədə klassik arqumentlərinə sığmır. AKP-nin çəşqinliyi çox aydındır. Bir MHP-li ni, CHP-li ni ya da siyasətdəki hər hansı bir insanı namizəd göstərsəydik, həmin şəxsə ilgili söyləmələri asan idi. Üstəlik, MHP-li ni namizəd göstərsəydik, CHP-yə yüklənəcəkdilər. Deyəcəkdilər ki, siz necə CHP-lisiniz partiyanızdan kimsə tapmadız, MHP-liyə səs versiniz. Ya da əlsinə, deyəcəkdilər ki, ey MHP, utanmırsanmı, CHP-liyə səs verirsən? Ekməddin İhsanoğlu AKP-nin mübarizə standartlarını dağıdıb. O, tam neytraldır. Heç zaman heç bir siyasi partiyaya yaxın olmayıb.

- Onun sizin rəhmətlik atanız, MHP-nin qurucusu Al-

parslan Türkeşin ərəbcəyə tərcüməçisi olduğu deyilir. Ekməddin bəyin belə bir hekayəsi varmı?

- Yox, belə bir şey olmayıb. Ekməddin bəyin nə atamın dönməndə, nə sonralar MHP ilə heç bir bağı olmayıb. Bunların hamısı təbliğatdır. Mən Ekməddin bəyi 30 ildən çoxdur tanıyıram. Bir də ki, Ekməddin bəyin Türkiyə siyasəti ilə məşğul olacağı vaxtı da olmayıb. Qətlə Bəhreyni, Yəmənə Səudiyyə Ərəbistanını idarə etməyə çalışdığı üçün Türkiyə ilə çox da ilgilənməyib. Üstəlik, o, bir elm adamıdır. Uzun illər elmi fəaliyyətlə məşğul olub, dəyərli əsərlər yaradıb, yüzlərlə məqalənin müəllifidir.

- Seçimin ilk turda bitəcəyi haqda proqnozlar qoxalmaqdadır. Seçim ikinci tura qalacaqmı, sizcə?

- Bütün məsələ xalqın prezident vəzifəsinin fəlsəfəsini dərk etməyindən asılıdır. Xalq prezident nədir, nəyə yarar sualının cavabını bilirsə, asan seçim edə biləcək. Öncə buna baxmaq lazımdır. Yox, partizanca baxıb partizanlıq olaraq səs verməyə gedərsə, nəticə fərqli ola bilər. Vətəndaşa Türkiyə Ana Yasasında nəzərdə tutulan prezident funksiyalarını başa salmaq gərəkdir. Anladığımızda seçicilərin neçə faizi bunu anlayacaq. Bu bəlli olmadığından indidən nə proqnoz versək, doğrulmaya bilər. Türkiyənin indiyə qədərki seçimlərində xalqın yanlışlıqla atdığı bir addım var. Seçicilərin 50 faizi Tayyib Ərdoğanı iqtisadi səbəblərdən səs verib. Xalq prezident vəzifəsinin iqtisadiyyatla heç bir bağlılığı olmadığını anlasa, Tayyib Ərdoğanın

50-60 faiz səs alacağı ilə bağlı iddialar çökər. Ərdoğanın insanlarnın dini motivlərlə səs verməsi haqda iddiaları da doğru saymıram. AKP lideri dini kəsimin 14-18 faizindən səs ala bilər. Ağır iqtisadi duruma görə səs verənlərdədir. Türkiyədə iqtisadiyyat o qədər də yaxşı durumda deyil. Mən buna sürdürülən bilən borc sistemi deyirəm. Ərdoğan borc sisteminin zamanını uzada bildiyi üçün insanlar ona səs verir. Vətəndaş prezidentin iqtisadiyyatla əlaqəsinin 0 olduğunu anlasa, təbii, onu seçməyəcək.

- Seçiyə qısa bir dönmə qalır, müxalifət vətəndaşa bu gerçəyi anlada biləcəkmi?

- Media Ekməddin bəyə ciddi ilgi duydu. İlk gündən bu günə qədər bu ilgi davam edir. İqtidar yanlısı da, müxalifətə yaxın media da Ekməddin bəyi gündəmdə saxlayır. Media bu ilginə davam etdirərsə, uğur qazanmaq mümkündür. Partiyalar da mümkün olanın hamısını edəcəklər. MHP özünün güvətliliyi olduğu bölgələrdə, CHP özünün üstün mövqedə olduğu əyalətlərdə kampaniyaya keçəcəklər. Ancaq əsas yük, mənəcə, medianın üzərindədir.

- Avropa Şurasının binası önündə 2 gündür PKK tərəflərini Abdulla Öcalanı azadlıq tələbi ilə aksiyaya keçirir, broşürlər paylayır. Strasburqda Böyük Millət Məclisi nümayəndə heyəti ilə keçirilən müzakirələrdə avropalılar bu məsələni gündəmə gətirirmiyə?

- Bizim gündəməmizdə Öcalan məsələsi yoxdur, olacağı da gözlənilmir. Bu səbəbdən heç bir müzakirələrdə, təkbətək görüşlərdə bizdən bu məsələni soruşmurlar. Piket keçirənlərin münasibət qurduqları bir neçə şəxs var ki, onlar məsələnin təfərrüatını, detallarını bilməyənlərdir. PKK-lılar onlara deyir ki, guya Öcalan kürd xalqının azadlığı uğrunda mübarizə aparır, Türkiyə onun hüquqlarını pozur. Öcalanı haqqı-hüququ pozulan şəxs kimi təqdim etməyə çalışırlar. Gerçəyi bilən insanlar piketçilərlə heç bir münasibət qurmur. Bir tərəfdən də Avropa Şurası standartları üçün bu, normal bir fəaliyyətdir. Qapının qarşısında iki bezi boyayan bir etiraz aksiyası keçirir. Dünən Azərbaycan prezidenti burada olanda da etiraz edənlər vardı, həm binanın içərisində, həm bayırında. Yeni Avropa Şurası insanlarnın həm də azad etiraz edə biləcəyi məkandır.

□ Ayyun MURADXANLI, Strasburq

Ümid Partiyası
Gənclər şöbəsinin rəhbəri Paşa Çıraqov partiyanın mətbuat xidmətinin suallarını cavablandırır. Müsahibəni təqdim edirik:

- Bir daha sizi Ümid Partiyası Gənclər şöbəsinin sədri vəzifəsinə təyin olunmağınız münasibətilə təbrik edirəm. Yeni təyinatdan sonar şöbənin fəaliyyətini hansı istiqamətdə qurursunuz və hansı planlar üzərində işləyirsiniz?

- Təbrik üçün çox sağ olun. Qeyd olunduğu kimi, çox qısa bir müddətdir ki, mən Ümid Partiyası Gənclər şöbəsinə rəhbər təyin edilmişəm. Bu müddətdə artıq müəyyən planlar hazırlamışım və onları həyata keçirməsi üzərində işləyirik. Çox yaxın zamanda icra işlərinə başlayacağıq. Planlarda əsasən gənclərin maarifləndirilməsi prioritet götürülüb. Bundan əlavə, bildiyimiz kimi, ölkəmizdə gənclərin hərtərəfli inkişafına mane olan bir sıra amillər də mövcuddur. Məqsədimiz mövcud problemləri ortadan qaldırmaq üçün tam savadlı, müasir, sağlam, öz fikirlərini ifadə etməkdən çəkinməyən bir gəncliyin yetişməsinə nail olmaqdır. Bu sahə üzrə artıq proqram da hazırlamışım. Proqramla bağlı əvvəlcədən ətraflı məlumat vermək istəmirəm. Düşünürəm ki, proqramların və planların icrasına başlandıqda bütün suallara cavab tapılacaq. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, məqsədimiz sadəcə ölkəmizin gələcəyi olan gənclərin maarifləndirilməsində yaxından iştirak etmək, onların Azərbaycanın demokratikləşməsində iştirakını təmin etməkdir.

- Siyasi fəaliyyətinizi davam etdirmək üçün Ümid Partiyasını seçmişiniz. Bunu səbəblərini açıqlaya bilərsinizmi?

- Mən çox gənc yaşlarımdan siyasətlə maraqlanırdım. Buna görə də baş verən siyasi prosesləri və siyasi liderlərin hadisələrə münasibətini, açıqlamalarını daima izləyirdim. Ölkədə aktiv siyasi fəaliyyət göstərən partiyaların hər biri özünə məxsus siyasi xətt yürüdür. Təbii ki, onların çoxunun apardığı siyasi kurs mahiyyətcə oxşardır. Ümid Partiyası isə Azərbaycan siyasətinə yeni və digərlərindən fərqli bir yanaşma gətirib. Məhz bu məndə Ümid Partiyasına qarşı rəğbət hissinin oyandı. Partiyanın sədri İqbal Ağazadə ilə bağlı da məlumatlarım var idi, onun parlamentdəki çıxışlarını dinləmişdim, müxtəlif mövzularda olan məqalələrini oxumuşdum. İqbal bəyin gənclik haqda fikirləri və proqramı mənəm bu partiya üzv olmağıma səbəb oldu. İqbal Ağazadə ilə görüşdükdən sonra isə bir daha əmin oldum ki, seçimimdə yanılmamışam. Gənclər şöbəsinə müdir təyin olunmağım isə partiya təfəfindən mənə göstərilən böyük bir etimaddır. Əlbətdə mən çalışıram və çalışacağam ki, bu etimadı doğruldum.

- "Dil Mərkəzi" yaratmışınız. Belə bir mərkəzin yaranmasına siyasi partiyalar arasında ilk dəfə rast gəlirsiniz. Mərkəzi yaratmaqda məqsədiniz nədir?

- Bəli "Dil Mərkəzi"ni yaratmağımız siyasi partiyalar arasında bir ilk oldu. Mərkəzi yaradarkən partiya sədrinin və partiyadaşların böyük dəstəyini gördüm. Bu isə bizi işləməyə

- Gənclik təkə bir ölkənin gələcəyi deyil, həmçinin onun dəyişmə potensialını və dinamikliyini saxlayan ən böyük sərvətdir. Azərbaycan cəmiyyətinin bu gün bəlkə daha çox dəyişməyə ehtiyacı var. Bu ehtiyacı saxlayacaq güc isə gənclikdir. Təəssüflə qeyd etməliyəm

gənclərin nəzərinə çatdırmaq yerinə düşər.

Gənclərimizin Azərbaycanın idarə edilməsində iştirakı maksimum təmin edilməli, onların siyasi seçim etməsinə və siyasi institutlarda iştirakına şərait yaradılmalıdır. İctimai institutlarda, vətəndaş cəmiyyətlə-

"Azərbaycan gəncliyi öz həyatını belə dəyişməyə gücü olmayan vəziyyətə gətirilib"

Paşa Çıraqov: "Qorxudulmuş, seçim imkanından məhrum edilmiş gəncliyi müstəqil qərar verən, demokratikləşmənin təminatçısı olan bir gəncliyə çevirməliyik"

daha da həvəsləndirdi. Yaratdığımız "Dil Mərkəzi"ndə əvvəlcə ingilis dili dərsləri tədris ediləcək. Gələcəkdə başqa dillər də tədris olunacaq. Mərkəzimizdə dərslər tam təmənnasız keçiriləcək. Burada əsas məqsədimiz gənclərin bu gün qloballaşan dünyadan geri qalmamasıdır. Mümkün olduğu qədər onların hərtərəfli maarifləndirilməsinə çalışacağıq. Bizim gələcəklə bağlı ideyalarımız böyükdür. Qonşu respublikalar və digər Avropa ölkələrinin gənclər təşkilatları ilə də əlaqələri genişləndirməyi nəzərdə tuturuq. Bir sıra beynəlxalq tədbirlərdə Azərbaycan gəncliyinin də iştirakı çox vacibdir. Bunun üçün biz partiyadaşları ingilis dilinin tədrisinə başladırıq. Düşünürəm ki, bu həm ölkəmiz, həm də cəmiyyətimizin inkişafı, dünyaya inteqrasiyası baxımından da çox əhəmiyyətli olacaq. Azərbaycan gənclərinin səsinin yüksək beynəlxalq tribunalardan eşidilməsi gələcəkdə bizim hər birimizdə qürur hissi oyadacaq.

- Bir gənc kimi deyə bilərsinizmi bu gün Azərbaycan gəncliyi əsasən hansı problemlərlə üzləşir?

rində gənclərin iştirakına təminat verilməli və həvəsləndirilməli, dövlət idarəçiliyi üzərində gənclərin ictimai nəzarəti həyata keçirməsinə yardım edilməlidir.

Gənclərin keyfiyyətli təhsil almaları üçün dövlət təhsil proqramı ardıcıl həyata keçirilməli, oxumaq və elm vərdişlərinin yaranması üçün dövlət qayğısı həyata keçirilməlidir. Onların sağlam həyat tərzi keçirmələri, pis vərdişlərdən qorunması üçün xüsusi proqram işlənilib hazırlanmalı, spirtli içkilər, uyuşdurucu maddələr, pornoqrafiyanın yayılmasına və reklamına xüsusi tənzimləyici qadağalar tətbiq olunmalı, gənclərin asudə vaxtının təşkili proqramlaşdırılmalıdır. Habelə, gənclərin mənzillə təmin olunmasını təşkil etmək üçün xüsusi gənclər şəhərciklərinin salınması dövlət proqramı əsasında həyata keçirilməli, ayda cəmi 100 AZN ödəməklə mənzillər gənclərə əvəzsiz verilməli, bu siyasət ardıcıl, dönməz xarakter almalı, heç bir gənc yaşadığı bölgədən, regiondan asılı olmayaraq mənzil problemi ilə üzleşməməli, dövlət proqramı çərçivəsində bu məsələ öz həllini tapmalıdır.

Xaricdə təhsil alan gənclərə dövlət xüsusi proqram əsasında qayğı göstərməli, müvəffəqiyyətlə təhsil alan gənclərə xüsusi təqaüdlər ayrılmalı, onların ölkəyə qayıdıb xidmət göstərməsinə şərait yaratmalı, tələbələrini təhsil xərclərini, təqaüdlərini, yaşama minimumlarını öz üzərinə götürərək, keyfiyyətli və dünyəvi təhsilin Azərbaycanına xidmətinə təşkil edilməlidir.

Ali məktəblərə ən yüksək balla daxil olan gənclər (məs: 690-700) dövlət hesabına pulsuz mənzillə təmin edilərək həvəsləndirilməli, onların müəllimləri və valideynləri mükafatlandırılmalıdır.

Təbrik!

İyulun 2-də Ümid Partiyası sədrinin müavini, eyni zamanda Ümid Partiyası Naxçıvan MR təşkilatının sədri Faiq Əliyevin 50 yaşına tamam olur.

Ümid Partiyasının sədri, millət vəkili İqbal Ağazadə Faiq Əliyevi yubiley münasibətilə təbrik edib.

Təbrikdə deyilir:

Hörmətli Faiq bəy!

Sizi 50 illik yubiley münasibətilə ürəkdən təbrik edir, cansağlığı, uzun ömür, şəxsi işlərinizdə müvəffəqiyyətlər arzulayıram.

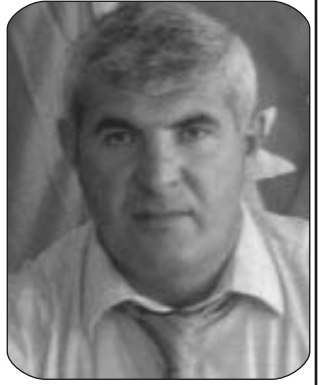
Siz Azərbaycan Milli Azadlıq Hərəkatında və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə yaxından iştirak etmiş, ömrünün böyük hissəsini Azərbaycanın müstəqilliyi, suverenliyi, ərazi bütövlüyü, demokratikləşməsi uğrunda mübarizəyə həsr etmiş şəxslərdən birsiniz. 2007-ci ildən etibarən Ümid Partiyasının Naxçıvan MR təşkilatının sədri kimi yorulmadan, usanmadan Azərbaycanın demokratikləşməsi və ərazi bütövlüyü uğrunda prinsipial və ardıcıl mübarizənizi davam etdirirsiniz. Özünə, ailə üzvlərinə, yaxınlarına olan təzyiqlər belə Sizi müqəddəs bildiyiniz, uğrunda mübarizə apardığı yoldan çəkəndirə bilməyib. Siz həm də gözəl insan və etibarlı dost kimi Ümid kollektivinin hörmətini qazanmışınız.

Bir daha sizi şəxsən öz adımdan və Ümid Partiyası adından yubiley münasibəti ilə təbrik edir, uzun ömür, can sağlığı, siyasi fəaliyyətinizdə müvəffəqiyyətlər, Azərbaycanın demokratikləşməsi naminə apardığı yorulmaz mübarizədə uğurlar arzulayıram.

Təbrik edirik!

İqbal Ağazadə

Ümid Partiyasının sədri, Millət vəkili

"Hökumətin bizim təklifimizi gerçəkləşdirmək istəməsini alqışlayırıq"

Razi Abbasbəyli: "Prezidentliyə namizədiniz İqbal Ağazadə hökumətin indi gündəmə gətirdiyi «Xalq evləri» layihəsinin bütün detallarını açıqlamışdı"

Bir neçə gündür ki, Azərbaycanda sosialyönümlü xalq evlərinin tikilməsi məsələsi gündəmə gəlib. Milli Məclisdə bu istiqamətdə müzakirələr aparılır. Bəs bu evləri necə əldə etmək mümkün olacaq və hansı şərtlə gənclər bu evə sahib ola biləcəklər? Ayda 60 manat ödəməklə 60 kvadratmetrlik ev almaq mümkün olacaq. Bununla bağlı Mənzil Məcəlləsində sosialyönümlü evlərin tikintisi nəzərdə tutulub. Bu barədə millət vəkili Hadi Rəcəbli belə deyir:

"Əslində belə başa düşülməlidir ki, dövlət bu evi onlara bağışlayır, həmin adamlara. Amma simvolik olaraq oradakı insan faizsiz kredit ödəyir. Faktiki olaraq bu bağışlamağın bir növüdür. Bu baxımdan belə bir addımın da atılması gündəmə var. Bu bizim dövlətimizin başçısının bir istəyidir. Bu da zaman-zaman həyata keçirilir və keçiriləcək də". Milli Məclisin sosial siyasət komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli sosialyönümlü ev firsətidən faydalana bilmələri üçün gənc ailələrə iş təklif oluna biləcəyini də deyir.

Ümid Partiyası sədrinin büdcə və iqtisadi məsələlər üzrə müavini Razi Abbasbəyli deyir ki, onlar bununla bağlı olaraq hələ 2013-cü ilin prezident seçkiləri dövründə konkret təkliflərlə çıxış ediblər: «Biz ipoteka kreditlərinin səmərəsiz olduğunu, əhəlinin aztəminatlı təbəqəsinin mənzil problemini həll etmək üçün ipoteka siyasətinin yanlış olması barədə 2013-cü ilin prezident seçkilərində çıxış etmişdik. Prezidentliyə namizədiniz İqbal Ağazadə seçkilər dövründə konkret təkliflərlə çıxış edərək indi hökumətin gündəmə gətirdiyi «Xalq evləri» layihəsinin bütün detallarını açıqlamışdı. Bundan sonra da biz müvafiq təkliflər paketi hazırlayaraq hökumətə təqdim etdik. Dövlət sifarişli ilə şəhərciklərin salınması və həmin şəhərcikdəki mənzillərin aşağı qiymətlərlə, faizsiz olaraq gənc ailələrə verilməsini təklif edirdik. İpoteka krediti siyasətindən faktiki olaraq dövlət büdcəsi qazanır. Bu sistemlə müvəkkil banklar gəlir əldə edirlər. Həm də ipoteka ilə mənzil almaq üçün gənclərdən iş yeri, yüksək əmək haqqı və digər kriteriyalar tələb olunur. Lakin bizim zaman-zaman ısrarla təklif etdiyimiz və bu gün də hökumətin reallaşdırmaq istədiyi «Xalq evləri» layihəsi daha çox sadə prinsiplərə söykənir. Faktiki olaraq inşa işlərini həyata keçirmək üçün dövlət sifarişli ilə tenderi qazanan iş adamları prosesdə iştirak edirlər. Dövlətin nəzarəti ilə belə şəhərciklər salınır və 20-25 illik ödənişlə mənzillər gənc ailələrə verilir. Hökumətin bizim bu təklifimizi reallaşdırmaq istəyi və bu istiqamətdə olan təşəbbüsləri yüksək qiymətləndirir və alqışlayırıq. Həmçinin də bu mütərəqqi işin icrasında partiyamızın mütəxəssisləri tərəfindən yaxından iştirak etməyə hazırıq».

Bu səhifə Ümid Partiyası tərəfindən təqdim edilmişdir

Növbədə gelotologiyadır

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında, sən demə, İnsan Hüquqları İnstitutu da var imiş. Əhsən, bərəkəllah. Mən elə bilirdim orda ancaq Səyavuş Novruzovun kainata təsiri, nanotexnoloji üsullarla nazir düzəltmək, hər polis dəyənəyinin fiziki gücü, qara dəliklə toqquşan deputatın spiker Oqtay Əsədova şikayəti tipli mövzuları araşdırırlar. Sən demə, spektr daha geniş imiş. İnsan hüquqları... Akademiya... Fısqırıq söhbətdir. Oxucular üzrlü saysın, bunu izah etmək mənim olmayan intellektim xaricindədir.

Hələ bu harasıdır? Dünən oxuduğum xəbərdən az qala dəli olacaqdım. Yazmışdılar ki, bu İnsan Haqları İnstitutunun direktoru olan xanım (*adı önəmli deyil*) iyulun 1-də, yəni elə bu gün doktorluq işi müdafiə etməyə hazırlaşır, mövzusu da belədir: "Bioetika və insan hüquqlarının nəzəri problemləri". Dəhşətdir. Adamın tükləri biz-biz olur. Görəsən, xanım müdafiə elədimi? Nigarançılıq pis şeydir, böyük Mirzə demişkən.

Bioetika çox qəliz elmdir. Bunun insan hüquqları ilə əlaqəsi isə o deməkdir ki, məsələn, bir adam evtanaziya eləyib ölmək istəyir, bu halda nə qayıraq? Yaxud abort insan haqlarının pozulması, ölüm hökmüdür, ya yox? Demək, bizim AMEA insan hüquqlarını elə səviyyədə öyrənib qurtarıb ki, artıq bu cür işlərə girişibdir. Siyasi dustaqlar, vicdan məhbusları qoy zindanda çürüsunlər. Onları araşdırana pul vermirlər. Verəndə də xarici qara qüvvələr verir.

Azərbaycanın bioetika problemlərini araşdırmağa girişməsi o deməkdir ki, dünyanın axırı doğrudan çatıbdır. Çünki biz dəfələrlə görmüşük, hara bir damcı neftimiz düşsə orda çürümə, iylenmə prosesləri sürətlə başlayıb, heç amputasiyanın da köməyi olmamışdır. Avropa Şurası, ATƏT, BMT məhv elədiyimiz, içinə oturduğumuz qurumlardan cüzi qismidir. Biz bununla qürur duyuruq. İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir - rəhbərin dahi kəlamında deyilən kimi.

Söz düşmüşkən, bu bioetikanı da qayırandan sonra bizim şanlı alimlər ordusunun qarşısında duran növbəti zirvələr fikrimcə filematologiya (*öpüşmək haqda elm*), hominologiya (*qar adamını öyrənmə elmi*), settleretika (*ölen adamın beynindən informasiyanı endirmək üsullarını öyrənir*) və gelotologiya (*gülüş haqda elm*) kimi elm sahələri olmalıdır. Sonuncuya xüsusilə ehtiyac var, çünki AMEA araşdırmalarını oxuyan zəhmətkeşlərimiz gülməkdən ölə bilərlər, onları həyatda saxlamaq isə alimlərimizin borcudur. Sviftin xiyardan Günəş enerjisi alan qəhrəmanı ola bilsin məhz AMEA İnsan Haqları İnstitutunun əməkdaşı imiş.

Bizim elmdə bir önəmli istiqamət də var, onu yaddan çıxartsam başıma daş düşərdi. Bu istiqaməti qısa olaraq "Eynşteynin axmaqlığını sübut etmək" adlandırılabilir. Hər hansı şəxsin üzünə AMEA qapıları açılmasında hətta ilkin şərtlərdən biri budur ki, adam gerek Eynşteyndə hansısa səhv tapsın. Vəssalam, bununla sən kolxoza qəbul eləyirlər, gedirsən bir qıraqda inək sağırsan. İndiyə qədər Azərbaycan alimləri Eynşteyndə minlərlə səhv tapıblar. Rəhmətlik Eynşteyni öləndən sonra yandırılıb külünü yelə veriblər, ancaq bizim alimlərimiz hər il onun külünü növbəti dəfə göyə sovururlar. Alimlərimiz Eynşteynin elmi əsərlərini dəlmədeşik eləyiblər, orda bir qarış salamat yer qoymayıblar. Özü də bu faydalı fəaliyyətlə təkcə fiziklərimiz, riyaziyyatçılarımız məşğul eləmir, "Kənd təsərrüfatında nisbilik nəzəriyyəsi: iki eşşəyin arpasını necə düzgün bölmək olar" mövzusunda elmi işlərimiz vardır.

Sonda görkəmli yazığımız Seyran Səxavətdən xahiş edirik Tərcümə Mərkəzinə getsin, Afaq Məsudu çıxardıb Səlim Babullaoglu haqlı kabinetinə yerləşdirsin, Anar müəllim çətinliklə üzləşib, bacarmır.

Kəmaləddin Heydərovun məşhur serialda vurulmasının şok sirri

Türkiyədə və Azərbaycanda böyük maraqla qarşılanan, illərdir izlənmə rekordu qıran "Kurtlar Vadisi Pusu" serialının 213-cü bölümündə Azərbaycanda Kəmaləddin adlı şəxsin öldürülməsi epizodu hələ də müzakirə mövzusu olaraq qalır. Aylar öncə yayımlanan bu bölümde serialın qəhrəmanı Polat Ələmdar Kara adlı əməliyyatçı "İxtiyarlar"ın Azərbaycandakı nümayəndəsini öldürən şəxsi və bu qətlin sifarişçisini tapmaq üçün Bakıya göndərir.

Bakıda Karaya bildirirlər ki, "İxtiyarlar"ın nümayəndəsini Rusiya mafiyasına onların Azərbaycandakı adamı Kəmaləddin adlı şəxs satıb. Serialdakı bəzi əlamətlər və Kəmaləddin adlı şəxsin təsviri bu obrazın fəvqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərov olduğuna dair mülahizələrə yol açdı.

Serialda Kəmaləddin obrazının təsvirindən və onunla bağlı verilən məlumatlardan sonra Kara həmin şəxsi öldürmək üçün hazırlıqlara başlayır və bundan sonra olayların baş verdiyi ərazinin K.Heydərovun kurasiyasında olduğu bildirilən Qəbələnin relyefinə bənzədiyi açıq-aşkar görünür. Karanın həyata keçirdiyi əməliyyat nəticəsində Kəmaləddin həmin ərazidə ona məxsus olan "Limonad su zavodu"nda öldürülür. Serialdakı bu epizoda da Kəmaləddin adlı şəxsin prototipinin əslində kim olduğuna açıq işarə vurulur.

Qeyd edək ki, hər dəfə "Kurtlar Vadisi Pusu"dakı hadisələrin uydurma, serial rəhbərliyinin təxəyyülünün məhsulu olduğu bildirilsə də, sirr deyil ki, bu serial vasitəsilə cəmiyyətə bir sıra siyasi mesajlar ötürülür, ola biləcək hadisələrin təxmini anonsu verilir.

Serialın sözügedən bu bölümlərində baş verən hadisələr, öldürülən Kəmaləddin adlı şəxsin K.Heydərovun prototipi olması və fəvqəladə hallar nazirinin bu serialda vurulmasının səbəbləri ilə bağlı indiyədək çoxsaylı versiyalar səsləndirilib. Bu mövzu hələ də Azərbaycan cəmiyyəti üçün maraqlıdır və "Yeni Müsavat"a məsələni daha da aktual edəcək sensasiyon məlumatlar daxil olub.

Həmin məlumatda bildirilir ki, K.Heydərov "Kurtlar Vadisi Pusu"da sırf Azərbaycandan verilən sifariş əsasında vurulub. Çox mötəbər mənbələrdən gələn məlumatda sifarişi verən tərəf kimi K.Heydərovlə münasibətləri gərgin olan nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun və oğlu Anar Məmmədovun adı çəkilir.

Məlumatda ciddi-cəhdle iddia olunur ki, "Kurtlar Vadisi Pusu"ya "Rusiyanın adamı Kəmaləddin" obrazını Anar Məmmədov saldı. Nəqliyyat nazirinin buna Türkiyənin sənət dünyasındakı dostlarının dəstəyi ilə nail olduğu və bunun üçün külli miqdarda para xərclədiyi bildirilir. A.Məmmədov illərdi böyük paralar xərclədiyi Türkiyənin sənət adamları vasitəsilə "Kurtlar Vadisi Pusu"nun baş qəhrəmanı olan Polat Ələmdar obrazını canlandıran Necati Şaşmazla bu barədə anlaşma

Ziya Məmmədovun "Kurtlar Vadisi"ndəki böyük "pususu"

FHN şefinin Rusiyanın adamı kimi Kəmaləddin obrazının izlənmə rekordu qıran türk serialına salınması sifarişini nəqliyyat nazirinin oğlu verib; Anar Məmmədov əvvəllər fəvqəladə hallar naziri ilə yaxşı münasibətləri olan "Polat Ələmdar"la necə anlaşıb?

əldə edib. Kəmaləddin obrazı, onun Rusiyanın adamı kimi təqdim edilməsi və öldürülməsi epizodları da məhz bundan sonra seriala yol tapıb.

Onu da qeyd edək ki, əvvəllər Necati Şaşmazla K.Heydərov və oğlu Tale Heydərov arasında xoş münasibətlər olub. Hətta N.Şaşmaz başda olmaqla, "Kurtlar Vadisi Pusu"nun bəzi aktyorları Qəbələdəki "Qafqaz" hotelində istirahət ediblər.

Sonradan isə nə baş verib-sə, N.Şaşmaz A.Məmmədovun K.Heydərovun vurulması sifarişini qəbul edərək bu epizodun "Kurtlar Vadisi Pusu"ya salınmasını reallaşdırıb.

Xatırladaq ki, "Yeni Müsavat" indiyədək dəfələrlə Azərbaycanın yüksək vəzifəli bir sıra məmurların bir-birinə qarşı kompromat savaqlarını ölkənin xaricinə daşması barədə məqalələr dərc edib. Həmin məqalələrdə dəqiqliyi şübhə doğurmayan məlumatlar əsasında bildirilirdi ki, bunun üçün bir çox xarici KİV-lərə və fondlara ayrı-ayrı məmurlar haqda kompromatlar ötürülür, onların tirajlanması üçün külli miqdarda paralar xərclənir.

İndi bəlli olur ki, "Kurtlar Vadisi Pusu"ya Kəmaləddin obrazının salınması, onun Rusiyaya bağlı olması görüntüsünün yaradılması da məmurların xaricdə apardıqları kompromat savaqlarının tərkib hissəsidir.

Məmmədovların K.Heydərovu vurdurmaq üçün "Kurtlar Vadisi Pusu"nu seçməsi isə bu serialın Türkiyə ilə yanaşı Azərbaycanda da rekord sayda izlənilməsi, bu serialdakı epizodların geniş müzakirələrə səbəb olması, uzun müddət yaddaşlarda qalması və ən müxtəlif məqamların cəmiyyətə ötürü-

lən ciddi siyasi mesajlar kimi qəbul edilməsidir. Bu baxımdan bu hadisəni Z.Məmmədovun "Kurtlar Vadisi"ndə K.Heydərova qurduğu böyük "pusu" kimi də qiymətləndirmək olar.

Yazıda adı keçən tərəflərin də mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Z.MÜQABİLOĞLU
Bakı-Ankara-Bakı

Amerikalı senator hakimiyyəti tənqid etdi

Benjamin Cardin: «Hökumətin müxalifətlə davranışında ciddi problemlər var»
ABŞ Helsink Komissiyasının həmsədri, senator Benjamin Kardin AzadlıqRadiosuna müsahibəsində Azərbaycan xalqının azad mediaya haqqı çatdığını deyib. Senator ABŞ Konqresinin Helsink Komissiyasının Azərbaycan haqqında dinləmələr keçirdiyini deyib: "Həmin dinləmələrdə də dedim ki, Azərbaycan ABŞ-la strateji tərəfdaşdır, təhlükəsizlik məsələlərində İran, Əfqanıstanla bağlı əməkdaşlıq var. Bunlar çox vacibdir. Bizim enerji siyasətimiz də çox vacibdir. Amma son prezident seçkilərinə gəldikdə, onlar azad və ədalətli hesab edilməmişdi, onların (hökumətin) müxalifətlə davranışında ciddi problemlər var. Bizim qaldırdığımız və dost kimi qaldırmaqda davam edəcəyimiz insan haqları məsələləri var. Biz dost olaraq, Azərbaycanın xeyrinə dəyişikliklərə nail olmaq və onun başqa ölkələrlə münasibətlərinə yardım etmək istəyirik".

B.Kardin "Azərbaycan hökuməti bu tənqiddə nə dərəcədə müsbət yanaşır" sualına belə cavab verib: "Bizim çox səmimi münasibətlərimiz var, səfirlərin bizim münasibətləri necə davam etdirəcəyimiz barədə aydın görüşləri var. Biz bu mövzuda kifayət qədər aydın ifadə edirik fikrimizi".

BBC, «Amerikanın səsi» və AzadlıqRadiosunun yayımlarına yerli tezliklərdə qadağanın davam etməsinə gəlincə, B.Kardin "Biz bunun əleyhinə səsimizi ucaldırıq" deyib: "Biz azad internet, azad media və azad yayım istəyirik. Bütün bunlar fundamental hüquqlardır və Azərbaycan vətəndaşlarının buna haqqı çatır".

Dağlıq Qarabağ ixtilafı ətrafında situasiya ehtimallar və versiyalar müstəvisindən yavaş-yavaş real və ciddi informasiya müstəvisinə adlamaqdadır. Belə məlum olur ki, Rusiyanın Azərbaycanı Avrasiya Birliyinə (AB) - SSRİ-nin zühur etməyə başlamışda olan yeni formatına qoşmaq üçün həqiqətən də planı mövcuddur və onun mərkəzində məhz Qarabağ bazarlığı durur.

Xeyli öncədən də belli idi ki, Moskvanın Bakıya ən güclü təsir vasitəsi birbaşa bu münasibətə bağlıdır. Həmin rıçaqdan istifadə zamanı artıq yetişib. "Yeni Müsavat"ın son vaxtlar vaxtaşırı mənsətdən verdiyi təhlil-yazılardan da görüldüyü kimi, Putin Rusiyası başımızı bir-iki rayona aldadıb Azərbaycanı əbədiyyən yeni hazırlanan rus boyunduruğuna salmaq istəyir. Təkrar edirik, cəmi 1-2, uzağı 3 rayonun boşaldılması qarşılığında!!!

Bu, o anlama gəlir ki, Qarabağ məsələsi Azərbaycan AB-yə qoşulduqdan sonra da Kremlin əlində təzyiqlə vasitəsi kimi qalacaq, yaxud ən yaxşı halda sovet dövründəki kimi dondurulacaq. Yeni uduşda yenə də müstəsna olaraq Moskva olacaq. Problemin konservasiya edilməsinin nə hansı anlama gəldiyini isə SSRİ-nin son illərindən gördük. Orta və yaşlı nəsil yaxşı xatırlayır ki, mərkəzi Moskva hökuməti əlində yetərli imkanlar ola-ola erməni-azərbaycanlı qarşıdurmasını nəinki önləmədi, əksinə daha çox separatçı ermənilərin əlinə oynadı, onları qızışdırdı.

Bunları bilib-bilə, təzədən işğalçı Ermənistanla eyni ittifaqda birləşmək gələcək bələlərin və faciələrin təkrarlanmasına zəmin yaratmaq demək deyilmi?

Kremlin Qarabağ ilgəyi: 3 rayon əvəzinə "yeni SSRİ" pasportu"

Azərbaycan ərazilərinin sortlara bölünməsinə razılaşmaq Dağlıq Qarabağı həmişəlik itirməyə bərabər ola bilər...

Əlbəttə ki, belədir. Odur ki, tarixin növbəti tələyüklü mərhələsində səhv etməyə haqqımız yoxdur. Şansları düzgün dəyərləndirmək, bir daha yaxamızı rusun əlinə verməmək və yanılmaq üçün ən əvvəl prinsipial mövqeyə, prinsipiallıq tələb olunur:

1. Azərbaycan torpaqları siyasi alver predmetinə çevrilmə, sortlara bölünmə bilməz. Azərbaycanın Qubadlısı da, Dağlıq Qarabağı da eyni dərəcədə işğal altındadır. Bu mövqedən geri çəkilmək, işğal faktını elə öz tərəfimizdən şübhə altına almaqdır.

2. Beynəlxalq hüquq, BMT (qətnamələr), ATƏT, Avropa Şurası, Avropa Parlamentinin mövqeyi Helsinki Yekun Aktı,

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı bizim tərəfdədir və bu qurumlardan, təsisatlardan özümüzü imtina etməyincə, kimsə onları, qəbul edilən qətnamə və başqa sənədləri ləğv edə bilməz. Doğrudur, bu sənədlər illərdir yerinə yetirilməmiş qalır, ancaq qüvvədən də salınmayıb.

3. Azərbaycan kimsənin torpaqlarına göz dikməyib, ancaq öz torpaqlarını da heç kəsə peşqəş etməyəcək, hansısa siyasi məqsədlər, maraqlar naminə ərazilərimizin girov saxlanmasına razı olmayacaq. Heç konstitusiyaya da buna imkan vermir.

4. Azərbaycan Respublikasının ayrıca götürülmüş hansısa ərazisində referendum keçir-

rilə bilməz. Respublikanın ərazisinə dəyişikliklər müstəsna olaraq ölkə ərazisində keçirilən ümumxalq referendumu ilə dəyişdirilə bilər.

İndi Rusiya bu şərtlərin hamısını təmin etməyə hazırımı? Yox. Demək, onun təklif etdiyi 3 rayon əvəzinə yeni SSRİ" söhbəti də ilgəkdən savayı bir şey ola bilməz. Amma Qərb sadalanan prinsipləri təmin edə bilər, əgər düz-əməlli onun yanında yer ala bilsək.

İşğalçı, yoxsa sülhməramlı?

Azər RƏŞİDOĞLU

Krim işğal edən Rusiya Ukraynanı avro - integrasiya yolundan döndərə bilmədi. Kiyevo strateji tərəfdaş kimi Qərbi seçdi. Rusiya geosiyasi savaşda məğlub oldu və özünün işğalçı mahiyyətini bir daha aşkara çıxartdı.

Əslində Krimi işğal etməklə Moskva sülh danışıqlarında vasitəçi qismində iştirak etmək hüququnda olmadığını sübuta yetirdi. Eyni zamanda son addımları ilə Rusiya Qarabağ danışıqlarında da bundan sonra vasitəçi ola bilməyəcəyini təsdiqləmiş oldu. Bu baxımdan, Rusiyanın ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrliyindən uzaqlaşdırılması ideyası gündəmə gəlir. Azərbaycana düşmən olduğunu açıqca nümayiş etdirən, ərazilərimizi işğalla hədələyən Rusiya indiki status - kvoda ədalətin yanında ola bilməyəcək.

Krimi işğal etməklə, SSRİ-ni bərpə ələyəcəyini açıqlamaqla Rusiya öz sülhməramlı maskasını növbəti dəfə yırtmış oldu. Bu barədə isə geniş düşünməyə dəyər.

Yaxın keçmiş qədr Kreml Ermənistanı silahlandırmaq faktı olaraq Azərbaycanı şantaj edirdi. Bu gün isə Moskva özü birbaşa Azərbaycanı ilahaqla hədələyir. Bununla Rusiya bəyan etmək istəyir ki, Cənubi Qafqazda olan münasibət zonalarda əsas oyunçu məhz Kremldir. Moskva açıq şəkildə dünyaya mesaj verir ki, Rusiya münasibətinin həll olunmasında maraqlı deyil, bu problemlər Azərbaycana və Ermənistanla təzyiqlə vasitəsi kimi zəruridir. Beləliklə, münasibətlərdən istifadə edən Moskva özünün keçmiş müstəmləkələrini təsiri altında saxlayır.

Azərbaycanda əksər təhlilçilər bu fikirdədirlər ki, artıq Rusiyanın vasitəçi kimi danışıqlarda iştirakı sual altındadır. Erməniləri silahlandıran Rusiyanın açıq işğal təhdidlərindən sonra Moskva danışıqlar prosesində vasitəçi kimi deyil, münasibətə tərəfi kimi çıxış etməlidir.

Əminliklə vurğulamaq olar ki, Rusiya öz təhdidlərini bundan sonra da davam etdirəcək. Bu təhdidlər rəsmi Bakını qərbyönümlü siyasi kursdan üz çevirməyə vadar etməyə yönəldəcək. Krimi işğal etməklə Kreml açıq işarə vurdu ki, Rusiya üçün işğalçılıq, çevriliş etmək, mövcud hakimiyyətləri dəvirmək cəhdləri bir həyat tərzidir. Bu gün isə hədəfdə Bakıdır. Dünyanı qaz şantajı ilə boğan Rusiya başqa layihələrin reallaşmasını istəmir. Bu layihədə əsas oyunçulardan biri olan Azərbaycan qazını Rusiyaya verməkdən imtina etməsinin pragmatik maraqlardan çıxış edə bilmə ehtimalının olması Rusiyayı qıcıqlandırır.

Rusiya anlamaq belə istəmir ki, Azərbaycan müstəqil dövlətdir. Gürcüstan müstəqil dövlətdir. Nə Azərbaycan, nə də Gürcüstan Rusiyanın ayağına yığılmaq istəmir.

Bu gün Moskva Cənubi Qafqazda yalnız Ermənistanı müdafiə edir. Moskva öz forpostunu silah və hərbi obyektlərlə təmin edir.

Rusların ermənilərə hərbi obyektlər verməsi Azərbaycana ünvanlanan açıq-aydın hədə kimi dəyərləndirilə bilər. Bu hədələrə isə Qərbin reaksiyası da önəmli olmalıdır. Rusiya faktiki olaraq müstəqil ölkəni işğalla hədələyir.

Moskvanın şantajlarının artdığı bir vaxtda Azərbaycanın xarici siyasətində üstünlük verilən "açıq qapı" siyasəti nə dərəcədə məqbuldur? Rusiyanın təhdidlərinin genişləndiyi bir vaxtda Türkiyə və Avroatlantik məkanla əməkdaşlıq daha məqbul görünür.

Burada bir məqama da diqqət yetirmək lazım gəlir. Bu gün dünyanı terrorla hədələyən Rusiyanın nüvə silahına malik olması hər kəs üçün təhlükə mənbəyidir. Putin nüvə silahına güvənərək, hər kəsi əzmək istəyir. İraqı guya nüvə silahı olduğunu görə cəzalandıran Qərb yaxşı olardı ki, Putini "nüvə qantası"ndan məhrum etmək barədə düşünsüdü.

Rusların nüvə silahına malik olması Azərbaycan üçün də təhlükə mənbəyidir. İşğalçı bir ölkənin nüvə silahına malik olması ağılasığmazdır.

Digər tərəfdən, işğalçı bir ölkəni danışıqlar prosesindən uzaqlaşdırmaq kifayətlənmək də yetərli deyil. Bu ölkəyə qarşı duruşu gücləndirmək üçün bir koalisiya yaratmağa ehtiyac duyulur.

Məsələ ondadır ki, Rusiyanın yaxın illərdə daxili və xarici problemlərlə üzleşəcəyini indidən təxmin etmək olar. Əhəlinin diqqətini problemlərdən yayındırmaq üçün Putin yenidən "Qafqaz müharibəsinə" başlaya bilər. Ukraynada burnu ovulan ruslar bunun acığını Azərbaycan və Gürcüstanda çıxarırlar.

Bölgədə öz təsir dairəsini itirməkdə olan Rusiya yalnız hərbi müdaxilə ilə bunun qarşısını almaq barədə düşünür. Odur ki, şimal qonşumuza yerini göstərməyin zamanı çatıb. Rusiyanın ATƏT-in Minsk Qrupundan kənarlaşdırılması bu istiqamətdə atılan ən optimal addım ola bilərdi...

"Suriya və İraqdakı hadisələrin Türkiyəyə sıçrama ehtimalı var"

Orxan Qafarlı: "Ankaranın İraq siyasəti hər zaman problemlidir..."

Son günlərin əsas mövzusu İraqda baş verənlər və bu olayların ehtimalı nəticələri ilə bağlıdır. Radikal islamçıların artıq dövlət elan etməsi və İraq ərazisində faktiki sort qadağalar tətbiq etməsi bu ölkədə yaşayan yüz minlərlə türkmənin həyatı üçün təhlükə yaradır.

İraqa qonşu olan Türkiyə də bu ölkədə baş verənlərdən "öz payını" alıb - İŞİD Türkiyənin 40 diplomatını, ümumilikdə isə 80 vətəndaşını girov götürüb. Türkiyə hökumətinin həm girovluqda vətəndaşları, həm də türkmən əhali ilə bağlı konkret addımlar atmaması Ankaraya qarşı ittihamlara səbəb olub. Maraqlıdır ki, Türkiyə hakim AKP-nin sədr müavini, deputat Hüseyin Çelik bildirdi ki, İraq bölünəcəyi və yeni kürd dövləti yaranacağı təqdirdə Ankara kürdləri dəstəkləyəcək.

Siyasi şərhçi, Bilgesam Araşdırmalar Mərkəzinin eksperti Orxan Qafarlının fikrincə, Türkiyənin İraq siyasəti hər zaman problemlidir: "İraqda Səddam Hüseyin devrildikdən sonra Türkiyə İraq siyasətini sünni ərəb və türkmənlər üzərində reallaşdırırdı. Bu siyasət o qədər uğurlu olmadı. Daha sonra Ankara kürd açılımları ilə birlikdə Şimali İraqda Bərzani hökuməti ilə münasibətlərini düzəltməyə başladı. ABŞ-ın İraqı tərək etməsindən sonra Türkiyə Şimali İraq

kürd hakimiyyətinin qorunub saxlanılmasına qərantı olan ölkəyə çevrildi".

O.Qafarlı deyir ki, Türkiyənin ərəb sünni və türkmən, eləcə də kürdlərə hesablanmış siyasəti mərkəzi şie hökumətini İrandan daha da yaxınlaşdırdı. Bu gün isə elə duruma gəlinib ki, İraqda məzhəbi və etnik zəminə qütbləşmə dərinləşib deyən ekspertin fikrincə, baş verənlərin Türkiyəyə sıçraması təhlükəsi var: "Əlbəttə, Türkiyə sünni qruplarla yanaşı İraqdakı radikal sələfi qruplarla da aktiv şəkildə işləyirdi. İraqda ağırlaşan iqtisadi və siyasi vəziyyətin fonunda bu qruplar daha da fəallaşdırlar və gənclər arasında tərəfdarlarının sayını artırırlar. Türkiyənin İraq siyasətini anlamaq üçün Suriya məsələsinə də baxmaq lazımdır. Ankaranın Suriya siyasətinin nəticə verməməsi "ən-Nusra" və digər müxalif qruplarla orta siyasəti formalaşdırma bilməməsi son nəticədə həm İraqda, həm də Suriyada İŞİD qruplaşmasının qısa zamanda tərəfdarlarının sayını ar-

Orxan Qafarlı

tırmasına səbəb oldu. Və bu gün artıq Suriya və İraqda baş verənlərin Türkiyəyə də sıçrama təhlükəsi var".

Ekspertin fikrincə, Türkiyənin Suriya və İraqda uğursuzluğa düşməsi iki amillə bağlıdır. Bunlardan birincisi global siyasətdə baş verən dəyişiklikdir, ikinci müxalif nəzarəti itirməkdir. Bunun qarşısını almaq üçün o, bölgədə idarə edilən xaos üzərindən nəzarətini davam etdirməyə çalışır. Türkiyə isə ABŞ-ın siyasətinə qoşulmaraq, müstəqil xətt yürütmək istəyir.

İkinci mühüm amil isə Türkiyənin müstəqil siyasət yürütmək istəyinə rəğmən bunun üçün yetərli gücünün olmamasıdır. Məsələn, Türkiyə Yaxın Şərqdə

enerji ehtiyatları olmayan yeganə gücdür və eyni zamanda neft-qaza ən çox ehtiyacı olan ölkələrdəndir".

O.Qafarlının fikrincə, Mosulda Türkiyə konsulluğunun girov götürülməsi Türkiyənin əl-qolunu bağlamağa hesablanmış addım olub. Bəs Türkiyə İraqın bölünməsinin tərəfdarıdır?

O.Qafarlı: "Türkiyə hökuməti bəyan edib ki, Ankara İraqın bütöv qalmasını istəyir. Eyni zamanda AKP sədrinin müavini, deputat Hüseyin Çelik bildirdi ki, İraq bölünərsə, o zaman Türkiyə Şimali İraq Kürd hakimiyyəti ilə yaxın münasibətlər quracaq. Yaxın Şərqi regionunda kürd dövlətinin yaranması bu prosesin qısa zamanda Türkiyənin özünə sıçraması ehtimalını gətirir. Əgər Türkiyə kürd dövlətinə sahib çıxarsa, o zaman öz ölkəsində bənzər istəklərin ortaya çıxdığı halda bunun qarşısını necə alacağını ilə bağlı planları olmalıdır. Onu da unutmaq lazım deyil ki, əgər İraq parçalanacaq və kürd dövləti yaranacaqsa, o zaman kürdlərlə əlaqə quran Türkiyə ilə İraqın sünni ərəb liderləri ilə münasibətləri pozulacaq. Çünki sünni ərəblər də İraq dövlətinə sahib olmaq istəyir, ölkənin bölünməsinə qarşıdırlar. Sünni ərəblərlə münasibətlər tam pozulacağı təqdirdə İŞİD formatında qruplaşmaların yeni-dən öne çıxması təhlükəsi də artır. Ankara tərəfindən kürd dövlətinin tanınması sünni ərəblərlə münasibətlərin pozulması və Türkiyədə kürdlərin hərəkətlənməsini daha da sürətləndirəcək".

□ Kənan RÖVSƏNOĞLU

Azərbaycan iqtisadiyyatında məyusedici tendensiyalar müşahidə olunmaqdadır. Bu barədə iqtisadçı ekspert Qubad İbadoğlu bildirib. Onun sözlərinə görə, dövlət başçısı tərəfindən 2014-cü ilin sənaye ili elan olunmasına baxmayaraq, bu ilin yanvar-may aylarında ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə sənaye məhsulu istehsalı 2,1 faiz azalıb. "Son dövrlərdə qeyri-neft sektorunun inkişaf kursuna üstünlük verilməsinə baxmayaraq, bu ilin yanvar-aprel aylarında qeyri-neft məhsulu ixracı ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,5 faiz azalıb.

Azalma həmçinin eyni dövrlə müqayisədə büdcə gəlirlərində, idxalda, ixracda da qeydə alınıb. Təəssüf ki, bizim proqnozlarımız illər ötdükcə özünü daha çox doğruldur. Amma hələ də analoqu olmayan inkişafdan danışır, səmərəsiz xərcləmələrə gedir, korrupsiya ilə pis idarəçiliyi stimullaşdırırq,- deyir ekspert vurğulayıb.

Ekspertlər bildirirlər ki, ixracın azalması verilən bədbin proqnozların özünü doğrultmasıdır. **Ekspert Qadir İbrahimli**nin sözlərinə görə, ixracın azalması neft hasilatının azalması ilə bağlı bir məsələdir: "Ölkədə real iqtisadi inkişaf olmadığından və iqtisadiyyat neft pullarından asılı olduğundan, neftlə bağlı istənilən neqativ göstərici iqtisadiyyatın bütün qollarını silkələyir. Hökumət qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirmək və bu mənbə üzrə ixracı artırmaq istəyirsə, rəqabət mühitini formalaşdırmalıdır. Ha-

zırda qeyri-neft sektoru rəqabətsizlikdən əziyyət çəkir. Rəqabətsizlik, inhisarlaşma iqtisadiyyata həтта korrupsiya və rüşvətdən ağır zərbələr vurur".

Ekspert Zöhrab İsmayıl isə qeyd edir ki, bu, **Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatıdır**: "Bu ilin yanvar-may aylarına dair makroiqtisadi göstəriciləri açıqlayıb. Həmin məlumata əsasən, sənaye məhsulu keçən ilin uyğun dövrü ilə müqayisədə 2,1 faiz azalıb. Bu da əsasən neft sektorunun payına düşür. Əslində bu gözlənilirdi ki, neft sektorunda azalma olacaq. İlin əvvəlindən bu gözlənti var idi. Azalma təxminən 1,5 faiz gözlənilirdi. Sözsüz ki, bunun daha çox olacağı belli idi. Çünki hökumət bunu proqnozlarında, büdcə gəlirlərində nəzərə almışdı. Hökumətin proqnozlarında göstərilirdi ki, 2014-cü ildə neft sektorunda 1,5 faiz azalma olacaq. Əslində bunun daha çox olacağı belli idi və gəlirlərdə nəzərə

İqtisadiyyatda azalma: büdcə gəlirləri, idxal, ixrac azalır

Qadir İbrahimli:
"Qeyri-neft sektoru rəqabətsizlikdən əziyyət çəkir"

alınırdı. Dövlət büdcəsinin həm kəsinin çox olması nəzərə

Zöhrab İsmayıl:
"Bu sahənin inkişafı sabit deyil"

də tutulurdu, həm də neftdən daxilolmalarda nəzərə alınmış-

di. İndi rəqəmlər göstərir ki, azalma daha çox olacaq. İlin birinci beş ayında görünən budur. Həmçinin bu azalma özünü ixracda da göstərir. Azərbaycanın ixracının ən azı 92 faizi neft məhsullarına aiddir. Onun da çox böyük hissəsini xam neft təşkil edir. Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ixrac 2,1 faiz azalıb. Amma çox maraqlıdır ki, baxmayaraq ki, Azərbaycan hökuməti qeyd edir ki, Azərbaycanın neft sektorunda azalma olsa da, qeyri-neft sektorunda artma var. Biz görürük ki, 2014-cü ilin beş ayında qeyri-neft sektoruna yönəlmiş kapital 6,7 faiz azalıb. Həmçinin qeyri-neft məhsullarının ixracı isə 4,5 faiz azalıb. Yeni bu, onu göstərir ki, baxmayaraq ki, qeyd edirlər neft sənayesində 3,4 faiz

artım olub, bununla belə, qeyri-neft məhsullarının ixracatı azalıb. Yeni bütün bunlar hamısı müstəqil ekspertlərin bədbin proqnozlarının doğruluğunu göstərir ki, ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafı- bu inkişaf sabit deyil. Geniş bazası yoxdur. Yalnız o, neft sektorunun xərcləmələrinin hesabına baş verən artımdır və neft sektorunda azalma olduqca, qeyri-neft sektorunda da azalmalar baş verir, xüsusən də ixracda. Qeyri-neft sektorunda ixracatın azalması o deməkdir ki, indiyədək qeyri-neft sektorunda görülən işlərin heç bir nəticəsi olmayıb. Azərbaycanın daxili bazarı kiçik bazardır. Yalnız o zaman dayanıqlı inkişaf edə bilər ki, xarici bazarlarda yer tapsın".

□ **Röya RƏFİYEVA**

Küləkli hava Bakı çimərliklərini boşaltdı

İstirahət mərkəzlərinin çoxunda çimmək qadağan olunub; obyekt sahibləri böhrandan çıxış yolu axtarırlar.

Son günür havalarda qeyri-sabit keçməsi çimərliklərin fəaliyyətini dayandırmasına səbəb olub. Bu barədə "Yeni Müsavat"a paytaxtın bir neçə çimərliklərində fəaliyyət göstərən restoran sahiblərindən məlumat daxil olub. Onların sözlərinə görə, bir neçə gündür davam edən küləkli və yağışlı hava səbəbindən obyektlərini müvəqqəti bağlamağa məcbur olublar. Elə buna görə də ötən gün paytaxtdakı bir neçə çimərlikdə olub, oradakı vəziyyətlə maraqlandıq.

"Dostluq" təmirə bağlanıb

Şıx çimərliyində yerləşən "Dostluq" ailəvi istirahət mərkəzindən bildirdilər ki, havalarda küləkli və yağışlı keçməsi ilə əlaqədar istirahət mərkəzinin bir hissəsi müvəqqəti olaraq təmirə bağlanıb. İstirahət mərkəzindən bildirildi ki, bu il çimərlik mövsümü bir qədər tez başladığından təmir-tikinti işlərinə ara verilibmiş. Havalarda sərin keçməsinə fürsət bilən obyektin sahibi ya-

rımçıq işlərin tamamlanması ilə bağlı göstəriş verib.

"Aqua park Şıx"da isə dedilər ki, çimərliyin qapadılması ilə bağlı göstəriş alıblar. İstirahət mərkəzinin Şakir adlı administratoru bildirdi ki, küləkli hava səbəbindən dənizdə böyük dalğalar əmələ gəlir və bu da boğulmalara səbəb ola bilər: "Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Dövlət Sularında Xilasetmə Xidmətinin əməkdaşları tez-tez xüsusi katerlər vasitəsilə ərazini nəzarətdə saxlayırlar. Hələlik dənizdə çimməyə icazə verilmir. İstirahət mərkəzinə gələnlər də buradakı restorana görə gəlirlər".

valındakı sifarişlər ləğv olunub. İstirahət mərkəzlərindən bildirdilər ki, bir-iki gün həmin otaqlar xüsusi endirimlə müştərilərə təqdim olunacaq. "Ramada"dən bildirdilər ki, havalarda soyuq keçməsi ilə bağlı tətbiq olunan endirimlər yalnız hotel xidmətinə aiddir. Yerdə qalan bütün xidmətlərin qiymətləri əvvəlki kimi saxlanılıb. İlk adlı administrator köməkçisinin sözlərinə görə, "Ramada"ya maşınla giriş 20 manatdır.

Administratorun sözlərinə görə, bulki yay mövsümünə istədikləri kimi başlaya bilməyiblər: "Havalarda sərin keçməsi dəniz, çimərlik turizminə böyük əngəl yaradır. Bu tendensiya adətən 2-3 ildən bir təkrarlanır. Burada 100-ə yaxın işçi çalışır. Çalışın ki, iflasdan çıxış yolunu tapaq, həm də həmin işçilərin vaxtı-vaxtında məvaciblərini verək. Bu bizim üçün çox çətinidir".

"Bütün sifarişlər ləğv olunub"

"Ramada" və "Aysberq"dən isə bildirdilər ki, sərin və küləkli hava səbəbindən hotelə bir-iki həftə öncədən 10-15 gün inter-

Şıx çimərliyində olarkən bir neçə istirahət mərkəzində dəniz suyu ilə bağlı yoxlamaların aparıldığına şahidi olduq.

Yoxlamaları Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Xəzər Kompleks Ekoloji Monitoring İdarəsi aparırdı. Nazirliyin əməkdaşları aparılan yoxlamaların nəticələri barədə bunları dedilər: "Apardığımız yoxlamaların nəticəsinə görə, deyə bilərik ki, Novxanı, Pırşağı, Nardaran, Bilgəh, Zağulba, Buzovna, Mərdəkan, Şüvəlan və Hövsan çimərliklərində çirklənmə dərəcəsi artıq norma daxilindədir. 2014-cü ilin may ayında Xəzər dənizinin sahilində təmizləyici qurğuların quraşdırıldığı ərazilərdə isə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və Respublika Gijiyə və Epidemiologiya Mərkəzi tərəfindən birgə keçirilən monitoring zamanı dənizdən götürülən su nümunələri üzərində aparılan laborator təhlillərin nəticələri qeyd olunan sahələrdə bağırsaq çöplərinin və şerti patogen E.coli-nin miqdarının minimum həddə çatmasını təsdiq edir. Azərbaycan prezidenti tə-

rəfindən imzalanmış 2007-ci il 20 iyun tarixli 2244 Nə-li "Xəzər dənizinin çirklənmədən qorunması üzrə bəzi tədbirlər haqqında" Sərəncama əsasən Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi Abşeron yarımadasının kanalizasiya şəbəkəsi olmayan Bilgəh, Buzovna, Mərdəkan, Pırşağı qəsəbələrinin sahil zolağında və "Amburan" çimərliyi ərazisində, eləcə də Novxanı və Corat bağlarının sahil boyu ərazilərin-

də beynəlxalq standartlara cavab verən 17 ədəd modul tipli çirkab suturemizləyici qurğu quraşdırıb".

Nazirliyin əməkdaşları bildirdilər ki, Azərbaycan Xəzər dənizi və onun akvatoriyasının çirklənmədən qorunması üzrə kompleks tədbirlər həyata keçirən yeganə ölkədir.

□ **Fərahim İLQAROĞLU**
Fotolar müəllifindir

İyulun 2-də Ermənistanın Avrasiya Birliyinə üzvlüyü məsələsinə baxılacaq. Xatırladaq ki, qurumun Astanadakı təsis toplantısında İrəvan üçün məhz belə bir təxmini tarix müəyyən edilib. Əslində Ermənistanla bağlı məsələ bu marionet ölkə ötən il sentyabrın 3-də Gömrük İttifaqına qoşulmaqla bağlı Moskvada Serj Sərkisyanın verdiyi bəyanatla bitib. Sadəcə, zaman söhbətidir. Bu dəqiqə Kremlin əsas qayğısı şübhəsiz ki, Azərbaycanı quruma cəlb etməkdir.

Pol Qobl: "Ermənistan Rusiya yolu gedib Dağlıq Qarabağı zorla özünə birləşdirsə, yeni müharibəyə tuş gələcək və təcrid vəziyyətdə düşəcək..."

Dağlıq Qarabağ ətrafında son zamanlar cərəyan edən proseslər, diplomatik və siyasi fəallıq müstəsna olaraq bu imperativdən qaynaqlanır. Özü də fəallıq bütün mümkün istiqamətlərdə müşahidə edilməkdədir. Hətta ortada hansısa gizli anlaşmaların olduğu barədə informasiyalar var. İlk növbədə də Bakı ilə Moskva arasında intensiv zondaj getdiyi haqda məlumatlar gəlir.

Qarabağ məsələsində özənli siyasəti üzündən söz sahibliyini faktiki olaraq itirən Ermənistan da məhz buna görə narahatdır. İrəvan əndişə keçirir ki, gizli Qarabağ bazarlaşmasında onun maraqları ciddiyyə alınmaz. Görünür, bu və digər səbəblərdən iyulun 2-də Ermənistan Milli Təhlükəsizlik Şurasının xüsusi toplantısı nəzərdə tutulub. "Qraparak" qəzetinin yazdığına görə, fəvqəladə iclas Ermənistanın yüksək çinli məmurlarının son vaxtlar Xankəndinə etdikləri səfərlərdən dərhal sonraya təsadüf etməsi ilə də diqqət çəkir.

Qeyd edək ki, sonuncu dəfə baş nazir Abramyanın bir neçə gün öncə Xankəndində olub və burda separatçıların liderləri ilə saatlarla danışıqlar aparıb. Bütövlükdə iyun ayı ərzində Ermənistanın xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyan xaricdəki diplomatik korpusla, parlamentin spikeri Qalust Saakyan deputat nümayəndə heyəti ilə, habelə Gevorg Konstanyan başda olmaqla, Baş Prokurorluğun rəhbər heyəti, müdafiə naziri Seyran Ohanyan, ən sonda isə ədliyyə naziri Ovanes Manukyan Dağlıq Qarabağda olublar. Ən sonda isə Serj Sərkisyanın separatçı bölgəyə baş çəkib qayıtdıqdan sonra iclasın öz işinə başlayacağı bildirilir. Demək, hələ bütün "İ"lərin üzərinə nöqtələr qoyulmayıb.

"Joxovurd" qəzetinin yazdığına görə isə bu səviyyəli səfərlər təsadüfi deyil və ortada Qarabağa dair hansısa plan var. **Sitat:** "Bizim diplomatik mənbələrimiz iddia edir ki, Xankəndində müzakirələrin əsas mövzusu Ermənistanın Avrasiya İttifaqına qoşulmasından sonra yaranacaq yeni situasiya ilə bağlı hər bir idarənin üzərinə düşəcək vəzifələri qabaqcadan nəzərdən keçirmək olub".

Mövzuya aid maraqlı detallardan biri də eyni gündə - iyulun 2-də İrəvanda Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) toplantısının nəzərdə tutulmasıdır. Bəzi məlumatlara görə, həmin toplantıda KTMT qüvvələrindən Dağlıq Qarabağda sülhməramlı qismində istifadə olunmasının mümkünlüyü diqqət mərkəzinə gətiriləcək. Əgər belə bir müzakirə olacaqsə, bu, qurumun tarixində ilk dəfə olacaq.

Bütün bunlar bir daha onu göstərir ki, işğalçı tərəf narahatdır və o səbəbdən sürəklil olaraq daxili məsləhətləşmələr aparır. Düşmən ölkə mətbuatının da qeyd elədiyi kimi, ermənilər hər addımda Dağlıq Qarabağı münaqişə tərəfi kimi danışıqlara qoşmağa çalışması bu narahatlığın başqa bariz təzahürü sayıla bilər.

Yeri gəlmişkən, ATƏT Parlament Assambleyasının Bakı toplantısında da erməni nümayəndələr söz alar-almaz bu məsələni qaldırblar. Guya separatçı rejim məsələdə hansısa söz sahibidir. Halbuki hazırda heç "müstəqil" Ermənistanın özü Qarabağ mövzusunda ciddi söz sahibliyindən məhrumdur, o ki qala KGB casusu, separatçı rejimin başçısı Bako Saakyan.

İşğalçı ölkənin mürəkkəb durumu xarici siyasi təhlilçilərin

rinin fəallığının artması vacib olacaq. ATƏT-i gücləndirmək üçün Helsinki Yekun Aktının prinsiplərinə əməl etmək zəruridir. Biz Avropa Birliyinin Ukrayna, Gürcüstan və Moldova ilə assosiasiya sazişi imzalaması yönündə fəaliyyəti dəstəkləyirik. Biz gələcək nəsillərin təhlükəsizliyinə nail olmalıyıq. Bunun üçün Qərblə Şərqi ayrılmamasına çalışmalıyıq".

Təşkilat rəhbəri daha sonra bildirib: "Dağlıq Qarabağ kontekstində isə biz ümid edirik ki, danışıqların fəallaşmış və strukturlaşmış prosesi tezliklə işə düşəcək. Biz həmçinin ən yüksək səviyyədə vasitəçilər və dialoqda iştirak edən vətəndaş cəmiyyətləri arasında mübadilələrə kömək edirik. Münaqişənin həllinə gəlincə, planımız belədir: növbəti mərhələdə prezidentlər arasında yeni görüş ke-

İşğalçı Ermənistan ağır seçimlə üz-üzə

Problemin həllində söz sahibliyini itirməsi təcavüzkar ölkəni qəliz duruma salıb; sabah Ermənistan Milli Təhlükəsizlik Şurasının fəvqəladə Qarabağ toplantısı keçiriləcək...

çirilməlidir. Yeni debatın əsasını qoymaq istəyirik. Çünki bir sıra məsələlərə aydınlıq gətirilməlidir. Hər iki prezidentlə bir neçə həftə bundan əvvəl bunları müzakirə etmişik. ATƏT vasitəçilik tədbirlərini intensiv şəkildə davam etdirmək niyyətindədir. Düşünürük ki, ATƏT-in böyük potensialı var. Sadəcə, mən sizdən xahiş edirəm, münaqişə barədə 57 dövlətə dolğun məlumatlandıraraq ki, yüksək dəstək ifadə olunsun".

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev də öz çıxışında Helsinki Yekun Aktının müddəalarına əməl edilməsini problemin həllində vacib sayıb. **Sitat:** "Həmsədrlər bildirirlər ki, status-quo dəyişməlidir. Yeni torpaqlar işğaldan azad edilməlidir. Ermənistan buna məhəl qoymur. Münaqişənin ərazi bütövlüyünə əsaslanaraq həlli ilkin şərtidir. Öz müqəddəratını etməyə gəlincə, Helsinki prinsiplərinə görə bu, ərazi bütövlüyünə zidd olmamalıdır. Ermənilər bir dəfə öz müqəddəratlarını müəyyən ediblər, niyə ikinci dəfə Azərbaycan torpaqlarında ikinci dövlət yaratmalıdırlar? Axı indiki Ermənistan da Azərbaycan ərazisində yaradılıb".

Beləliklə, iyul ayı ATƏT sədrinin də ümid elədiyi kimi, Qarabağ münaqişəsi ətrafında duruma əhəmiyyətli şəkildə aydınlıq gətirməlidir. O sırada Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Paris görüşünün reallaşması-reallaşmayacağı da daxil olduğumuz ayda dəqiqləşməlidir. Bu görüş yeni situasiyaya təsadüf etməlidir.

və diplomatların da diqqət mərkəzindədir. Söhbət öncəliklə ATƏT-in Minsk Qrupunu amerikalı həmsədr Ceyms Uorlikdən gedir. Ötən həftə diplomat bəyanatla çıxış edərək, Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərini təcili şəkildə Fransa prezidenti Fransua Ollandın görüş təklifinə razı olmağa və Qarabağa dair anlaşma əldə etməyə çağırıb. Oxşar fikri Bakıda ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri, İsveçrə prezidenti və xarici işlər naziri Didye Burkhalter səsləndirib.

Problemin həllinin ləngiməsinə görə narahatlığı ABŞ-ın Ermənistandakı səfiri Con Xeffern də dilə gətirib. "Amerikanın səsi" radiosunun erməni redaksiyasına müsahibəsində diplomat Minsk Qrupu həmsədrlərinin həll axtarışı yönündə "ciddi səylər göstərdiyini" bildirib və qeyd edib ki, "amerikalı həmsədr Ceyms Uorliyə hər iki tərəfi təşviq etmək göstərişi verilib". Eyni zamanda etiraf edib: "Hazırda danışıqlarda cüzi tərəqqi var. Səfir Uorliyə təlimat verilib ki, həm Bakının, həm də İrəvanın yollar axtarmasına təkan versin, tərəflər bir-biri ilə daha çox danışsınlar".

"Ermənistan ağır vəziyyətdən çıxmaq üçün özü qərar verməlidir. Bu xüsusda onun yaxşı variantları yoxdur, ancaq pislərdən ən yaxşısını seçməyi bacarmalıdır". Bu sözləri isə eyni adlı radionun erməni redaksiyasına müsahibəsində tanınmış amerikalı politoloq Pol Qobl söyləyib.

"Mən düşünürəm ki, Rusiya Ermənistanın tərəfindədir. Moskva Ermənistandan sifətli maraqları naminə istifadə edir", - deyir politoloq vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, Rusiya Krımı işğal etməklə məhz

öz maraqları baxımından olduqca ciddi səhvə yol verib: "Çünki indi bütün ölkələr Rusiyanın zor gücünə sərhədləri dəyişmək siyasətindən narahatdır. Əgər Ermənistan da bu yolla gedib Qarabağı zorla özünə birləşdirsə, yeni müharibəyə tuş gələcək və təcrid duruma düşəcək".

"Keçmiş sovet respublikalarının sərhədləri Stalin dövründə müəyyənleşib və buna kimi onların arasında dəqiq sərhədlər olmayıb. Həmin sərhədlər nə qədər mübahisəli olsa da onların dəyişdirilməsi qat-qat təhlükəlidir, neinki saxlanması" - əlavə edib Qobl.

ATƏT-in Bakı sammitində də sərhədlər məsələsi məxsusi diqqətə olub. Bununla bağlı təşkilatın hazırkı sədri Burkhalter deyib: "ATƏT-in münaqişələrin həllində rolu artmalıdır. Bu sahədə ATƏT-in yerlərdəki ofislə-

yunun 29-da ölkənin şimal-qərb zonasında 6 bal gücündə zəlzələ qeydə alınıb. Zaqatala və ətraf rayonlarda zəlzələ həyəcanı yaşanıb. Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin yaydığı rəsmi məlumata görə, zəlzələ yerli vaxtla saat 22.26-da qeydə alınıb. Zəlzələ hiss ediləcək gücdə olub. Zəlzələnin dərinliyi 12 km, gücü 6 bal olub. Zəlzələ Balakən, Şəki və digər ətraf rayonlarda da hiss olunub.

Zaqatalanın Göyəm kəndindən qafqazinfo-ya bildirilib ki, kənddə dağıntı olmasa da, evlərdə keçən dəfəki zəlzələdən qalan çatlar genişləniib.

ANS-in məlumatına görə, zəlzələ baş verəndən dərhal sonra rayon sakinlərinin demək olar ki, əksəriyyəti təkanların təkrarlanacağından qorxduqlarından küçələrə axışmış və səhərə kimi küçədə gecələyiblər. Bəzi evlərdə 2012-ci ildə baş verən zəlzələ nəticəsində yaranan çatlar genişlənərək təhlükəli vəziyyət yaradıb. Buna görə də sakinlər evlərini tərk edərək həyətlərində çadırlar qurub.

Əldə etdiyimiz məlumata görə, rayonun Muxax kəndində zəlzələ nəticəsində iki evin tavanı uçub. Xoşbəxtlikdən ev sahibləri xəsarət almayıb. Yeraltı təkanlar Qaxda da qeydə alınıb. Zəlzələ əsasən hündürmərtəbəli yaşayış binalarında daha çox hiss olunduğundan, burada yaşayan sakinlərin hamısı öz mənzillərini tərk edərək küçələrə axışmış. Vəziyyətlə bağlı ərazi-

yə Qax Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları da gəlib.

Onlar sakinlərə evlərinə qalxmalarını tövsiyə edib. Buna baxmayaraq, təşviş və həyəcan içində olan sakinlər mənzillərinə qayıtmaqdan imtina edib. Zəlzələ anını dəhşətlə xatırlayan sakinlər təkanların təkrar baş verməsindən daha çox narahat olduqlarını deyirlər.

Təşvişə düşən bəzi sakinlərin halı pisləşdiyindən, onlara təcili yardım çağırılıb. Təzyiq, həyəcan, stress keçirmə və qorxma ilə əlaqədar narahat olan sakinlərə ilkin yardımlar göstərilir.

Müsavat Partiyasının Zaqatala təşkilatının sədri Saleh Soltanov "Yeni Müsavat"a xəbər verdi ki, güclü təkanlar qeydə alınıb, amma təkanlar arasında bir neçə saniyə fasilə olub. S.Soltanovun sözlərinə görə, ən güclü təkan şəhərdən 6-7 kilometr aralıda yerləşən Talabinə ərazisində qeydə alınıb: "Ancaq ciddi itkilər, dağıntılar qeydə alınmayıb. İnsanlardan xəsarət

Zəlzələ şimal-qərb bölgəsini silkələdi

Zaqatala və Qaxda 6 bal gücündə təkanlar oldu, əhali küçələrdə gecələdi; Bakıda isə 8 ballıq zəlzələ təhlükəsindən danışıldı

alan olmayıb. Yaşayış sahələrində dağıntılar, çatlar əmələ gəlib. Bildiyim qədər rayon rəsmiləri harada hansı dağıntılar olduğu ilə bağlı dəqiqləşmə aparır. İnsanlar narahatdır, qorxu içindədir. Zaqatalada günün mövzusu zəlzələdir. Gecə şəhər əhli küçələrdə olub".

Müsavatın Balakən təşkilatının sədri Akif Məmmədli qeyd etdi ki, axşam saat 22:26 radələrində yetərinə hiss olunan təkanlar olub: "Əsasən Katex, Zaqatala və dağlıq ərazidə güclü təkanlar qeydə alınıb. Balakəndə zəlzələnin gücü 4 baldan artıq oldu.

Evlərə elə bir ziyan dəyməyib. İnsanlarda qorxu, həyəcan təbii ki, var. Əsasən də bina evlərində yaşayanlar həyəcanlanıblar. Rayonda əksər evlər həyətlərdədir. Ola bilsin ki, bu bölgədə dalbadal zəlzələ olub deyə insanlar vərdisi ediblər, o qədər də qorxmayıblar".

"Zaqatala rayonunda zəlzələ nəticəsində dağıntı və tələfat barədə hələlik məlumat daxil olmayıb. Biz hamımız iş başında-yıq və hazırda Zaqatala şəhərinin, ətraf kəndlərin ərazilərinə

baş çəkirik". Bunu isə APA-ya Zaqatala Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini, rayon fəvqəladə hallar komissiyasının sədri Elman Ramazanov deyib.

E.Ramazanovun bildirdiyinə görə, indiyə qədər rayonun Göyəm kəndində bir evin divarının uçduğu qeydə alınıb: "Bəzi binalarda isə ötən zəlzələ zamanı yaranmış xırda çatlar genişləniib. Başqa dağıntı və tələfat barədə məlumat daxil olmayıb".

APA-nın bölgə müxbirinin bildirdiyinə görə, bölgədə zəlzələ baş verəndən sonra əhali bir müddət küçədə qalıb. Qısa müddətlik mobil rabitə problemi olsa da, problem aradan qalxıb. Rayona qaz, işıq, su verilişində heç bir fasilə yaranmayıb. Zaqatala rayon Mərkəzi Xəstəxanasından bildirilib ki, xəstəxanaya zəlzələ nəticəsində xəsarət alan şəxs mürciət etməyib: "Yalnız 5 nəfər stress keçirməsi ilə bağlı mürciət edərək, ilkin tibbi yardım alıb".

Qax Rayon İcra Hakimiyyətindən də bildirilib ki, rayonda zəlzələ nəticəsində dağıntı və tələfat olması barədə məlumat daxil olmayıb. Yalnız episentrdə yaxınlıqda yerləşən Güllük kəndin-

də ötən zəlzələ nəticəsində yaranmış xırda çatların genişlənməsi barədə məlumat var. Xəzər dənizində də zəlzələ baş verib.

AMEA Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin mətbuat mərkəzindən ANS-ə daxil olan məlumata görə, yeraltı təkanlar yerli vaxtla saat 01.30-da Xəzərin 39.34-51.81 kordinatlarında qeydə alınıb. İlk məlumata görə, yeraltı təkanlar episentrdə 3.1 bal gücündə hiss olunub. Təbii fəlakət nəticəsində dağıntı və insan tələfatı qeydə alınmayıb.

"Zaqatalada baş verən yeraltı təkanlar 2 il bundan əvvəl olan zəlzələ ərazisində qeydə alınıb. Dərinliyi kifayət qədər dəyərli, 10 km-ə yaxın olduğuna görə titrəyiş çox hiss olunub. Aldığımız məlumata görə, yeraltı təkanlar nəticəsində tikililərdə xırda çatlar yaranıb. Güclü dağıntı yoxdur. Zəlzələnin maqnitudası 5,2-dir. Həmin yeraltı təkan 12 ballıq şkalə ilə 6 bal gücündə qeydə alınıb. Episentrdən uzaqlaşdıqca təbii ki, zəlzələnin gücü azalıb".

Bu barədə Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin seysmoloji şöbəsinin müdiri Tahir Məmmədli deyib. Onun sözlərinə

görə, 2012-ci ildə həmin ərazi həmişə öz seysmoloji fəallığı ilə seçilib. Alimin fikrincə, bu zəlzələdən sonra çoxlu avtersoklar olacaq.

Ekspert deyib ki, Zaqatalada yeraltı təkanların Bakı ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. T.Məmmədli deyib ki, ən təhlükəli zəlzələ ərazisi Şamaxı və İsmayilli ərazisində olan ocaqlardır: "Bundan başqa, ən təhlükəli mənbələr Xəzər dənizindədir. Həmin ocaqlarda baş verən yeraltı təkanlar Bakıda güclü zəlzələ təhlükəsi yarada bilər. Xəzər dənizində ocaqlar çoxdur. Onlardan ən böyük seysmik təhlükəyə malik Abşerondan 50-60 kilometr cənubda yerləşən güclü ocaq zonasındadır. Bu ocaqda baş verən proses Bakı üçün 8 bal gücündə zəlzələ yarada bilər".

Arayış üçün yada salaq ki, Azərbaycanda ilk böyük zəlzələ 5-ci əsrə təsadüf edir. 427-ci ildə Gəncə şəhərindən təqribən 25 km cənub-şərqdə 9 bal gücündə baş verən zəlzələ nəticəsində yüz minlərlə insan həlak olub. Növbəti belə fəlakət 1667-ci ildə Şamaxıda baş verib. Zəlzələnin gücünün 10 bala qədər olduğu ehtimal olunur.

□ E.SALAMOĞLU

İldırımın yıxdığı evlər, yandırdığı təyyarələr, intihara apardığı insanlar

Bu təbiət hadisəsindən necə qorunmalı?..

Bir neçə gündür Azərbaycan ərazisini yenə də qeyri-sabit hava şəraiti, şimşək, yağış, ildırım... əsir alıb. Ötən gün bu havanın fonunda ildırımın ziyan vurduğu bir neçə hadisə baş verib.

Yevlaxda güclü ildırım nəticəsində Nəbiyev Fikrət Mütəllib oğluna məxsus "Yaylaq" fermer təsərrüfatının 13 baş camışı tələf olub. Beyləqan rayonunun İkinci Aşıqlı kəndində otlaq sahəsində 45 yaşlı Müzəffər Paşayev ildırım vurub. O, yerində qəçinib. Cəlilabad və Masallı rayonlarında da bənzər hadisələr baş verib.

İldırımla bağlı baş verən və insan tələfatı ilə nəticələnən hadisələr dünyada tez-tez yaşanır. Məsələn, bu il mayın 24-də Türkiyənin Batman vilayətinin Beşir və Kozluk rayonlarında ildırımın ziyan vurduğu xeyli insan olub. Belə ki, Beşir rayonunun Yontukyazı kənd sakinini 11 və 15 yaşlı iki qardaş tarlada işləyərkən yağışa düşüblər. Yağışdan qorunmaq üçün yer axtaran qardaşları ildırım vurub. Yerlilər onları aşkarlayarkən 15 yaşlı qardaş artıq ölmüş. Digər qardaş isə xəstəxanaya aparılarkən yolda ölüb.

Digər ildırım vurma hadisəsi isə Kozluk rayonuna bağlı Kahveci Karaoğlak kəndində baş verib. Kəndin yaxınlığındakı Şeyx Xəlil türbəsinə ziyarətə gedən 16 nəfəri ildırım vurub. Aralarında 7 aylıq hamilə qadının da olduğu ziyarətçilər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıblar. Xəstəxanaya çatdırılan yaralılarından hamı Gülsümə Karabaş məruz qaldığı ildırım vurmasından sonra körpəsini vaxtından əvvəl dünyaya gətirib. Yeni doğulan körpənin vəziyyətinin normal olduğu bildirilib.

Qərribə də olsa, ildırım bəzən bir futbol komandasının oyunçularını məhv edib. İnternetdə apardığımız dəqiqləşdirmələr zamanı aydın oldu ki, 14 fevral 2012-ci ildə Afrika ölkəsi olan Konqoya düşən ildırım bütün futbol komandasının üzvlərini öldürüb. Hadisənin baş verdiyi dəqiqənin videosu internetdə ən çox izlənən videolar sırasın-

dadır.

1998-ci ildə futbol matçı keçirən Bena Tshadi və qonaq komanda Basanganın tarixinə də ildırım yazılıb. Matç zamanı meydana düşən ildırım nəticəsində bir komandanın oyunçuları ölüb, digər komandanın oyunçularına heç bir ziyan dəyməyib.

Amma dünya tarixində qərribə ildırım rekordları da var. İldırım vurma rekordu Roy Sullivan adlı ingilise aiddir. Onu düz 7 dəfə ildırım vurub. Bundan bəzən Roy sonunda intihar edib.

İldırım quma nisbətən gil torpağa daha çox düşür. Uca və iti uclu əşyalar, nəm torpaqda bitən tək ağac ildırım çəkir. İldırım zərbəsindən çox vaxt binalar uçar, yanğınlar əmələ gəlir, adamlar tələf olur, heyvanlar qırılır. İldırım vurmada ildə əhalinin 10, 2% insan dünyasını dəyişir. Kazanın qubernatoru S.Qolçin 1738-ci ildə ovdə olarkən, Ukraynanın deputatı V.Cervonin 4 iyul 2009-cu ildə ildırım zərbəsindən dünyasını dəyişib. 25 yanvar 2013-cü ildə Türk Hava Yollarının səmşin təyyarəsi-

ni ildırım vurub, İzmir-İstanbul reysi üzrə 114 səmşin daşıyan təyyarədə bu zaman nasazlıq yaranıb. Təyyarə İzmirin Adnan Menderes Hava Limanında məcburi eniş edib, zərərçəkən olmayıb.

Bəzi millətlərdə ildırım zərbəsi şamanizmin inşafı üçün təkan sayılır. İldırım kürə şəklində olduqda özünü xüsusilə qərribə aparır. Kürəşəkilli ildırım bəzən evə daxil olur, adamlara heç bir xəsarət gətirmir. Metal əşyalardan keçir, onları eridir və buxarlandırır. Pəncərə və qapıları tamam örtükdə belə kürəşəkilli ildırım ən xırda bir yarıqdan keçib evə daxil olur, o bəzən pəncərə şüşəsini də deşib keçə bilir.

İldırımdan qorunma qaydalarını hamı bilməlidir. İldırımlı havada hər şeydən əvvəl açıqlıq olan yerdən uzaqlaşmaq lazımdır. İldırım çaxan anda binadan uzaqda olan adam qayanın ətəyində, sıx ağaclıq olan yerdə, meşədə daldalana bilər. Hündür yerlərdə, metal konstruksiyaların yaxınlığında, tək ağacın altında, metal örtüklü yantayın altında dayanmaq çox təhlükəlidir. Tarlada traktorda işləmək

də çox təhlükəlidir. Çimərlikdə olan adamın suyun içində qalması daha təhlükəsizdir. Açıq yerdə ayaq üstə durmaqdan qaçınmaq və ya uzanmaq məsləhətdir.

Statistikaya görə, əksər hallarda ildırımın törətdiyi bədbəxt hadisələr kənd yerlərində olur. Açıq yerlərdə ildırım adamı tez vurur. Bina daxilində belə hallara nisbətən az, sıx meşəliklərdə isə ləp az təsadüf olunur. Tonqal və közermiş cisimlər olan yerin yaxın ətrafı da təhlükəlidir. İldırımdan yaxşı qorunan binanın içində də ehtiyatlı olmaq lazımdır. İldırım çaxan zaman televizoru söndürmək, radioqəbulədicidən və başqa elektrik cihazlarından istifadə etmək təhlükəlidir. Bu zaman su kəmərinə əl ilə toxunmaq, tüstüçəkənin və ya sobanın yanında dayanmaq da təhlükəlidir. Həmçinin telefondan istifadə təhlükə törədə bilər.

Binaları ildırımdan qorumaq üçün ildırım siperindən istifadə

olunur. İldırımdakı elektrik yükü insan orqanizmindən keçdikdə ani ölümə nəticələnir. Bunun səbəbi baş beyinin və onunra beyininin termik zədələnməsidir. Bəzi hallarda tənəffüs sisteminin müvəqqəti pozulması qəflətən ölümə nəticələnir. Bu ölüm çox vaxt aldadıcı olur. Təcili reanimasiya tədbirləri görüldükdə xəsarət çəkmiş adamı xilas etmək mümkün olur. Bu zaman ilk yardımı ildırım vurana yerində göstərmək lazımdır. İldırım vuran adam şüurunu itiribse, tənəffüs sisteminə pozulma halları yoxdursa, dərhal onun yaxasını açmalı, öz paltarından yastıq düzəldib başının altına qoymalı və özünü arxası üstə çevirməlisiniz. Bundan sonra xəstənin ağır boşluğu təmizlənməlidir. İldırım zərbəsindən ürək də dayana bilər. Bu zaman gözün bəbəyi genişlənir, o, işığın təsirini hiss etmir. Belə hallarda təcili olaraq ürəyi masaj etmək və süni tənəffüs vermək lazımdır.

□ Sevinc TELMANQIZI

Başlıqdan qan qoxusu gəlir, bilirəm. Gürcülərin oğru olması, çox da əsassız olmayan stereotipdir, yoxsa mənim iddiam, ya da inancım deyil. Əksinə, mən Gürcüstanı çox sevirəm, gürcülərə də hörmətim var. Maraqlıdır ki, keçmiş sovet məkanında gürcülərə yaraşdırılan “oğru”nun qarşısına bir də “qanuni” ifadəsi əlavə olunursa da, Avropada gürcülər “qanuni”siz filansız, xas “oğru” olaraq tanınırlar.

Əli ƏKBƏR

Yazıçı olursan, lap atom mühəndisi ol - mühacirət mühacirətdir. O mənada ki, yurdunu-yuvasını hər nə səbəblə olur-olsun tərək edib qürbətə üz tutan hər kəslə, empatiya qurmağı, insanlar arasında fərq qoymamağı, kimliyindən asılı olmayaraq istənilən mühacirə qarşı mərhəmətli olmağı öyrənersən.

Haqqında danışacağım gürcünü yaşadığım qəsəbənin dəmir yolu vağzalında görüb tanıyısam. Bir başqa rusdilli mühacirə söhbət edirdi, ləhcəsindən kim olduğunu tutdum. Bildim ki, qəsəbəmizdən təxminən bir kilometr kənarda yerləşən qaçqın düşərgəsində qalanlardandır. Onu sonralar da göürdüm - xəstəhal, bezgin üzündəki kədərə baxa bilmirdim, doğrudan ürəyim ağrıyırdı. Sonralar bildim ki, Hepatit C-nin axırıncı mərhələsindədir, artıq bu dünyanın adamı deyil, gedəsidir.

Bir gün necə oldusa, tanış olduq, ayaqüstü söhbət etdik. Ordan-burdan, əlbəttə, daha çox Tiflisdən danışdıq. Tiflisi tanıdığımı və sevdiyimi görüb uşağ kimi sevinmişdi, gözləri dolmuşdu. Vəziyyəti ilə maraqlandım, mənə xəstəliyi və oturmağa ala bilməməsi haqda danışdı, işveçrəni söydü, lənətlədi.

“Oturum versəydilər hepatiti müalicə etdirərdim burda. İndi də məni geri göndərirlər, deportasiyama az qalıb. Onsuz da bizə və ermənilərə Avropada oturmaq vermirlər. Hamı bizi oğru kimi tanıyır. Gürcü deyən kimi, erməni deyən kimi, avropalılar düşünür ki, bunlar bura oğurluğa gəliblər”.

Oğru gürcülər

Ona təsəlli verməyə çalışdım, dedim “hamıya eyni gözlə baxmaq düzgün deyil, bunların da bu işi olma-ya...”

Qayıtdı ki, “Sən nə danışırsan! Düz eləyirlər o gözlə baxırlar. Çoxumuz oğruyuq, elə mən də oğruyam. İki ildir burdayam, əvvəllər mən də oğurluq edirdim, öz komandam var idi. İndi tək qalmışam, özüm də xəstəyəm, gücüm yox-

Hey Allahım. Həqiqətən, bizim millətin adının bədnam çıxmasına, oğru kimi tanınmasına görə özümü, o an çox xoşbəxt hiss etdim. Azərbaycan xalqının ən böyük uğuru nədir soruşsalar, “Avropadakı təmiz imicidir” deyirdim. Bundan böyük səadət varmı?

“Hamı bizi oğru kimi tanıyır. Gürcü deyən kimi, erməni deyən kimi, avropalılar düşünür ki, bunlar bura oğurluğa gəliblər”

dur mağazalardan oğurluq etməyə. Nəse oğurlayanda da sata bilmirəm. Yüz franklıq mal oğurlayıram, heç iyirmi franka müştəri tapa bilmirəm. Deyirəm deportasiyaya qədər heç olmasa bir-iki mənzilə girim, pul-qızıl götürürəm. Hamısından yaxşısı evlərə girməkdir. Amma köməyim yoxdur, tək qalmışam. İstəsən sənənlə bir yerdə ev yararıq”.

Cem Yılmazın sözü olmasın: “Demək ki, adam bəndə potansiyel görmüş”. Yox, onu acılamadım, kobud cavab vermədim, eləcə gülümsəyib “çox sağ ol, mənlik deyil” dedim. Heç olmasa, başı boyda eynəyimə baxıb utanaydı. Nə isə, adamdır da, onun da təfəkkürü buracandır. Rusca danışınca, Bakı deyincə, düşünüb ki, yəqin buna güvənmək, belə “ekstravaqant” təklifi etmək olar.

Uzun zaman oldu, o gürcünü dayanacaqda görmürəm. Yəqin hepatitdən ölmək üzrə geri, vətəninə yollayıblar. “Gəzməyə qərrib ölkə, ölməyə vətən yaxşı” deyimi gürcülərdə də varsa, işveçrəlilərin deportasiya qərarı çox da ədalətsiz görünür.

Bilmirəm, diqqətinizi çəkdi ya yox, Avropa Birliyinin Moldova və Gürcüstanla imzaladığı assosiasiya

bayrağını yeniləməkdə məqsədi, 1453-də Konstantinopolun çökməsindən sonra bu günə qədər, gürcülərin əsas ideyası olan “Avropa ilə qovuşma”nı, heç olmasa rəmzi mənada gerçəkləşdirmək idi. Gürcülər doğrudan da əsrlərdir Avropa xəyalı ilə yaşayırlar, şüuraltında da olsa, özlərini avropalı hesab edirlər. Rusiya imperiyasına qatılmağa da, bu səbəbdən, tərəddüdsüz razı olmuşdular - Rusiya onlara Avropa kimi görünmüşdü. İnsafən, gürcüləri ət maşınından keçirdən

Şah Abbas da, onlara başqa variant tanınamışdı axı.

Rusiyadan umduqlarını ala bilmədi gürcülər. Kim aldı ki, onlar da alsın? Baxmayaraq ki, ayrı - ayrılıqda çox sayda gürcünün Rusiyada ulduzu parıldadı, yəni də Gürcüstan Rusiya ilə rahat və problemsiz tərəfdaş ola bilmədi. Ona görə ki, Rusiyaya tərəfdaş yox, nökrə lazımdır. Avropada oğru olaraq tanınan gürcü və ermənilərin Rusiyada qazandıqları uğurlar bizimkilərdən qat-qat çoxdur. Klassik misal olacaq - hansı verilmiş, filmin titrlərinə baxırsan, gürcü və erməni familiyasına rast gəliirsən. İntellektual əməkdə, bu xalqların payı danılmazdır.

İndi gürcülər dirəşiblər ki, “biz Avropaya gedirik”. Bundan sonra Gürcüstanı nəyin gözlədiyini, sizə deyim. Birincisi, gürcünün nə Barjomu, nə xaçapurisi, nə pendiri, nə Nabeglavisi avropalılara lazım deyil. Gürcüstan Avropada bazar tapa bilməyəcək, deməli, gözlədiyi “paçka-paçka” EURO-lardan əlini üzməlidir. İkincisi də ki, moldovalılardan fərqli olaraq gürcülər rahatca, vizasız Şengen zonasında gəzə bilməyəcəklər.

Rusiya isə Barjomu yenidən qadağan edərək, gürcüləri olan-qalan gəlirlərindən də məhrum edəcək. Risk budur, dava budur.

Amma gürcü “əsas odur ki, Avropalı olaq” deyirsə, özü bilən məsləhətdir.

Bir hadisənin izi ilə...

Hüseynbala SƏLİMOV

Bəli, çox gözləmək və izafi təşviş keçirmək də lazım gəlmədi. Nəhayət, siyasətə çoxdan gözlənilən tarixi günü də ötürüb keçdi. Üç ölkə-Gürcüstan, Moldova və Ukrayna Avropa Birliyi ilə yekun assosiasiya sazişini imzaladı. İndi təhlil və analiz adamları bundan sonra nələrin baş verəcəyini müəyyənləşdirməyə və bu hadisədən çıxacaq nəticələri dərk etməyə çalışırlar.

Hadisə sözsüz ki, mahiyyətinə görə möhtəşəm idi. Amma bizi bu hadisədə həmin ölkələrin Avropaya nə qədər yaxınlaşmasından daha çox onların Rusiyadan nə qədər uzaqlaşması maraqlandırır.

Bəli, üç ölkədən biri - qonşu Gürcüstan Rusiya ilə münasibətlərinə çoxdan aydınlıq gətirib. Qalan iki ölkə haqqında isə hələlik yalnız ehtimallar söyləmək mümkündür, o səbəbdən ki, onlar MDB ilə münasibətlərini hələ tam yəqinləşdirməyiblər, bunu, necə deyirlər, yubadırlar. Di gəl, Avrasiya İqtisadi Birliyi və Gömrük İttifaqı kimi formullar meydana çıxandan sonra MDB-nin bir önəmi qalırımı?..

Təbii ki, Rusiya hələ də fərağat dayanmır, nəse etməyə, vəziyyəti iniversiya etməyə cəhd edir. Yekun saziş bu ilin sonlarına yaxın imzalamağa hazırlaşan Gürcüstan elə bu səbəbdən həmin tarixi bir qədər irəli keçirdi.

Ukrayna aydındır. Rusiya cəyənəklərini bu ölkəyə elə keçirib ki, onları bu ölkədən qoparmaq üçün hələ bir müddət çarpışmaq lazım gələcək. Moldovaya qarşı da müəyyən təzyiqlərin olacağı istisna olunmur. Müxtəlif vaxtlarda Rusiya məmurları 300 min moldovalının ölkədən çıxarılacağını, ölkənin bazarlarının Moldova şərablarının üzünə bağlanacağını deyirdilər. İndi oturub, sadəcə, bunu gözləmək qalır.

Amma ən böyük təhlükə artıq arxadır. Rusiya edəcəklərinin çoxunu edib. İndi artıq ayaq üstə durmaq vaxtıdır. Tale də belələrini mükafatlandırır.

Yıxılmaq eyib deyil. Yıxılıb qalxmamaq eyibdir.

Bəzi ölkələrin - xüsusən də Gürcüstanın və Ukraynanın Avropaya yaxınlaşmaq üçün nələrə qatlaşdığını düşünəndə adam iftixar duymaya bilmir. Bu yol olduqca çətin oldu, amma onun sonunda mükafat olacaq, mütləq olacaq...

Amma proses davam etməlidir. Qərb də bu ölkələrin Avropa strukturlarına inteqrasiyasının növbəti mərhələləri haqqında düşünməlidirlər. Doğrusu, biz sentyabr ayını - NATO-nun Uelss sammitini səbirsizliklə gözləyirik.

Sammit payızda, qışın ərəfəsində baş tutacaq. Bu isə qaz və yanacaq haqqında düşünülmən vaxtdır. Təbii ki, Avropa Rusiyadan qaz asılılığını yada salacaq.

Amma başqa yol da var. İrənin çox böyük qaz ehtiyatları var. Tədricən təzyiqli vektorlarını İrəndən Rusiyaya yönəltməyin vaxtıdır. Artıq bu proses gedir.

İndi deyirlər ki, üç ölkə 500 milyon nəfərlik böyük bir bazar çıxış aldı. Belə güman edirik ki, təkə bu, azdır. Ən azı ona görə ki, Gürcüstan çıxarını dərhal Avropa bazarında təsəvvür etmək o qədər də asan məsələ deyil. Bu ölkələr hələ istehsal etməyi öyrənməlidirlər. Onlar üçün ən önəmli indi təhlükəsizlik və inkişaf təminatlarıdır. Bunu isə onlar yalnız Avropa təhlükəsizlik strukturlarına yaxınlaşmaq ilə əldə edə bilərlər.

Azərbaycan bu prosesdən kənarda qaldı. Buna yalnız təəssüf etmək qalır. Avropa Komissiyasının prezidenti özünün vida turunun böyük hissəsini həmin bu ölkənin rəhbərliyini assosiasiya sazişinin imzalanmasının vacibliyinə inanırmağa sərf etdi. Amma faydası olmadı.

Səbəb nədir? Bunun bir səbəbi var: Avropa institutları ilə yaxınlaşmaq Azərbaycan hakimiyyətinin maraqlarına cavab vermir. Bu yaxınlaşma çox şeyi - ölkənin siyasi prinsiplərini, idarəetmə fəlsəfəsini, iqtisadi mahiyyətini dəyişməyi tələb edir. Onlar isə bunu istəmirlər.

Burada başqa səbəb axtarmaq əbəsdir. Viktor Yanukovich-in assosiasiya sazişini imzalamamaq üçün gətirdiyi bəhanələr daha inandırıcı görünürdü, nəinki İlham Əliyevin dedikləri.

Deyirlər ki, bizim heç bir ölkənin maliyyə dəstəyinə ehtiyacımız yoxdur. Olsun. Amma Azərbaycanın Avropanın maliyyə siyasətinə, iqtisadi mentalitetinə ehtiyacı var. Təəssüf ki, bunlar hakimiyyətə yox, cəmiyyətə və ölkəyə lazımdır. Ona görə də hakimiyyət buna önəm vermir...

O şey ki, ölkəyə və cəmiyyətə lazımdır, bunlar bunun marağında deyillər. Ona görə ki, ölkəni öz şirkətləri hesab edir, onu heç kimlə bölüşmək istəmirlər...

Beynəlxalq Təhsil Mərkəzi

Biz sizi Ukraynanın, Belorusun, Rusiyanın və Gürcüstanın dövlət universitetlərində bakalavr və magistr dərəcələri üzrə əyani, qiyabi və ikinci ali təhsil almağa dəvət edirik.

- < Kiyev Dövlət Texniki Universiteti
- < Kompüter mühəndisliyi. Hüquq. İqtisadiyyat.
- < Kremenchuk Dövlət Universiteti
- < Psixologiya. Jurnalistika. Hüquq. Filologiya
- < Kiyev Dövlət Dəniz Akademiyası
- < Gəmi sürmə. Dəniz və çay nəqliyyatı. Hüquq
- < Tbilisi Dövlət Tibb Universiteti
- < Müalicə işi. Stomatologiya. Əczaçılıq. Pediatria
- < Minsk Dövlət Universiteti
- < Beynəlxalq Münasibətlər. İqtisadiyyat. Jurnalistika
- < Qrodno Dövlət Universiteti
- < Hüquq. İqtisadiyyat. Pedaqoqika. Tərcüməçilik
- < Volqoqrad Dövlət Aqrar Universiteti.
- < Aqronom. Yerölçmə və Kadastr. Elektrik təchizatı.

Bizim bu ölkələrin yuxarıda adları sadalanan və bu siyahıda adları olmayan bir çox digər dövlət universitetləri ilə əməkdaşlıq və təmsilçilik haqqında rəsmi müqavilələrimiz var. Diqqət! Bəzi ixtisaslar üzrə pulsuz təhsil almaq şansı var!

Ünvan: Bakı ş. Məmmədzadə k. 13A Nərimanov m-su
 Tel: (050) 3319999; (077)3319999; (055)2522525;
 (012)4379980

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Elan
 Bakının Türkan qəsəbəsində dənizdən 600-700 metr aralı, sahəsi 20 sot olan bağ satılır. Bağın ordiri, 82 metr dərinlikdən çıxan şirin suyu, hasar və darvazası, meyvə ağacları, 1 otaq və mətbəxdən ibarət kiçik tikilisi var. Qaz və telefon xətti yaxınlıqdan keçir. Qiyməti razılaşma yolu ilə.
 Əlaqə tel: 070-611-64-15

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət! İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırıncı şans!!!
 Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə dəyişmənin amalı gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düynələ birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
 Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com "doktor Vaiz Səmədov".

Ramiz Əzizbəylinin xilasını üçün kampaniya başladı

Artıq xalq artistinə yardım etmək istəyənlər var

Uzun müddətdir səhhətində ciddi problemlər olan xalq artisti Ramiz Əzizbəyli ilə bağlı yeni xəbər var. Belə ki, "Adəm" Beynəlxalq Xeyriyyəçilər Assosiasiyası R.Əzizbəylinin xilasını üçün kampaniyaya start verib. Assosiasiyanın bununla bağlı yaydığı müraciəti sizlərə təqdim edirik:

- Hörmətli Həmvətənlər!

Öncə Sizləri "Adəm" Beynəlxalq Xeyriyyəçilər Assosiasiyası olaraq müqəddəs Ramazan ayının başlaması münasibətilə təbrik edirik! Uca Allahdan hər birinizə bu müqəddəs ayın fəzilətlərinə qovuşmağı, tutduğunuz orucun qəbul olunmasını, cansağlığı və bol ruzi diləyirik.

Eyni zamanda bildirik ki, respublikamızın xalq artisti, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin kafedra müdiri, Respublika Ağsaqqallar Şurasının Məclis üzvü, "Adəm" Beynəlxalq Xeyriyyəçilər Assosiasiyasının birinci vitse-prezidenti Ramiz Əzizbəyli uzun müddətdir ağır xəstəliklərlə mübarizə aparır. Onun tam müalicəsi böyük səy və xərc tələb edir. Üçüncü dəfə insult keçirdiyi dövrdən hal-hazırda Ramiz müəllimin müalicəsinin həyata keçirilməsi üçün tərəfimizdən bir çox işlər həyata keçirilmişdir. Lakin bu gün yenə də dəyərli sənətkarımızın durumu ürekaçən deyil, onun sağlamlığı üçün müalicəsi davam etməli, eyni zamanda maddi və mənəvi problemlərinin həlli istiqamətində ciddi işlər görülməlidir.

Qeyd edilənləri nəzərə ala-

raq, "Adəm" Beynəlxalq Xeyriyyəçilər Assosiasiyası müqəddəs Ramazan ayında xalq artisti ilə bağlı "Ramiz Əzizbəyliyə əziz tu-taq" adlı dəstək aksiyası təşkil edir.

Dəyərli sənətkarımızı əziz sayan soydaşlarımız! Ramiz Əzizbəylinin tam sağalaraq ayağa qalxması, onun problemlərdən qurtularaq arzusu etdiyi növbəti dəyərli, yaddaşlara "Bəxt üzüyü" filmi qədər hopacaq yeni bir kinonu çəkəməsi heç şübhəsiz ki, hər birimizin istəyidir. Odur ki, müqəddəs Ramazan ayında başladığımız bu dəstək aksiyasına qoşulmağınızı, bəcardığınız maddi və mənəvi dəstəyi verməyinizi Sizlərdən xahiş edirik.

Ramiz Əzizbəyli hər birimiz üçün əzizdir, çünki o, dəyərli ömrünü xalqına həsr etmiş sənətkardır. Bu gün isə bizim ona dəstək verməyimizin zamanıdır. Bu işi Ramazan ayında həyata keçirmək isə Allah dərğahında da ikiqat savabdır.

Dərin hörmət və ehtiramla, "ADƏM" BXA-nın adından qurumun prezidenti: Nicat Əsgərov

Bizim rekvizitlər:
 Az.Beyn.Bankı mərkəzi filial
 F.A.D. 805722, VÖEN
 9900001881

Swift: |BAZAZ2X,müxbir hesabı: 0137010002944, h/h 33308019449329086204

"ADƏM"BXA VÖEN 1500504341 Bakı ş. 2-çi Cənub küç.1/15 Tel. (012) 566-39-95;

(012) 408-39-85; 070-710-60-30; 050-681-00-68; 055-769-25-22

R.Əzizbəylinin durumunun necə olduğu, aksiyaya kimlərin qoşulduğunu xəbər almaq üçün Əsgərova əlaqə saxladığ.

Kampaniyanın yeni başlan-

dığını dəyən N.Əsgərov artıq tənmiş simaların marağ göstərdiyini bildirdi:

"Rüstəm Behrudinin qardaşı zəng vurub, yardım etmək istədiyini bildirdi. Hələlik aksiyamız yeni başladığına görə maddi tərəfi açıqlamaq istəmirik. Təklifi xeyriyyə cəmiyyətinin bütün üzvlərinin yekun qərarı ilə reallaşdırdıq. Nə toplansa, inşallah, Ramiz Əzizbəylinin xilasına xərcləyəcəyik. O, hamımızın əzizidir".

□ Fəridə ABDİYEVA

Orxan Zeynalovun məhkəməsi başladı

Yaxınları maddi durumlarının pis olması səbəbindən Moskvaya gedə bilməyiblər

Moskva sakini Yeğor Şerbakovu qətlə yetirməkdə şübhəli bilinərək həbs olunan Azərbaycan vətəndaşı Orxan Zeynalovun cinayət işi üzrə məhkəmə baxışı başlayıb. APA-nın Moskva müxbirinin verdiyi məlumata görə, Moskva Şəhər Məhkəməsinə keçirilən prosesdə dövlət ittihamçıları ittiham aktını elan edib. Orxan Zeynalova Rusiya Federasiyası Cinayət Məcələsinin 105.2 (xuliqanlıq niyyəti ilə qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə ittiham elan olunub.

İttihama görə, ötən il oktyabrın 10-da Orxan Zeynalov içki vəziyyətdə ictimai asayışı pozub, küçədə olan Ksenya Popovaya söz atıb, bu zaman onun yanında olan Yeğor Şerbakov qadını müdafiə edib. Bundan sonra Orxan Zeynalovla Yeğor Şerbakov arasında mübahisə yaranıb. Bu zaman Orxan Zeynalov üstündə gəzdirdiyi bıçaqla Yeğor Şerbakova iki zərbə endirib. Yeğor Şerbakov hadisə yerində dünyasını dəyişib, Orxan Zeynalov isə hadisə yerindən qaçıb.

Orxan Zeynalov özünü elan olunan ittiham üzrə təqsirli bilmədiyini deyib. Daha sonra zərərçəkən şəxs - Yeğor Şerbakov atası Vladimir Şerbakov ifadə verib. V.Şerbakov oğlunun həyatsevər insan olduğunu deyib: "Oğlum taksici sürücüsü idi. Hadisə baş verən gecə istədiyi qız - Ksenyagildə idi. Gecə saat 3-də Ksenya zəng elədi və oğlumun öldürüldüyünü dedi. Dərhal hadisə yerində getdik, Yeğor yerdə uzanmışdı. Ksenya dedi ki, onu öldürən adam mənə söz atdı, Yeğor da mənə müdafiə elədi. Oğlumun qeyri-millətdən olan çoxlu dostları vardı. Heç vaxt onlarla mübahisəsi, konfliktli olmayıb. Ksenya mənə onu da dedi ki, Yeğoru öldürən adam içki vəziyyətdə idi. Onlar nikaha hazırlaşmışdılar. O hadisə olan gündən iki gün sonra nikah mərasimləri olmalı idi".

Daha sonra şahid ifadələri dinlənilib. Yeğor Şerbakovun qardaşı Anton Şerbakov qardaşının çox səbirli insan olduğunu deyib: "Onu hövsələdən çıxarmaq çətin idi. Heç vaxt ilk mübahisəyə başlamazdı. Onun heç vaxt, milli zəmində etnik mübahisəyə olmayıb". Məhkəmə baxışı digər şahidlərin ifadələri ilə davam etdirilir. O.Zeynalovun Azərbaycanın Şəmkir rayonunda yaşayan qohumları "Yeni Müsavat" a deyiblər ki, Orxanın bu məsələdə günahkar olduğunu düşünmürlər: "Yeğor Şerbakovun ailəsinə, yaxınlarına da səbir diləyirik. Ümid edirik ki, məhkəmə ədalət prinsiplərinə sadiqlik nümayiş etdirəcək və müvafiq qərar verəcək". O.Zeynalovun yaxınları maddi durumlarının Moskva şəhərinə gedib prosesi izləməyə imkan vermədiyini də açıqlayıblar: "Azərbaycan dövləti bu məsələ ilə məşğuldur. Biz dövlətimizə arxayın".

Təqsirləndirilən şəxsin yaxınları Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyindən narazılıqlarının olmadığını söyləməklə yanaşı, onlara O.Zeynalovla bağlı bilgi verilmədiyini də dilə gətiriblər. Qeyd edək ki, Rusiya paytaxtının Qərbi Biryulevo rayonunda ötən il oktyabrın 10-da 25 yaşlı Yeğor Şerbakovun qafqazlı şəxs tərəfindən qətlə yetirilməsi yerli sakinlərin etirazına səbəb olub. Qatilin tapılmasını tələb edən yüzlərlə rus millətçisi və "skinhed"lər Qərbi Biryulevo rayonunda yerləşən "Biryuza" ticarət mərkəzi və "Pokrov" meyvə-tərəvəz bazasına hücum edərək ticarət mərkəzində və bazarda çalışan Qafqaz və Orta Asyalı olan miqrantları döyüblər. Hadisə yerinə xüsusi təyinatlı polis dəstələri yeridilib. "Skinhed"lər polisə də müqavimət göstərib. Onlar ticarət mərkəzində yerləşən mağazalara, ətrafdakı obyektlərə və avtomobillərə ciddi zərər vurublar. İğtişaq nəticəsində xeyli sayda miqrant və yerli sakin yaralanıb. Y. Şerbakovun qətlində şübhəli bilinən Azərbaycan vətəndaşı Orxan Zeynalov oktyabrın 15-də Moskva ətrafındakı Kolomna şəhərində saxlanılıb və vertolyotla Moskvaya aparılıb. O, ilkin dindirmə zamanı qətlə özünü müdafiə məqsədilə törətdiyini söyləyib.

□ E.MƏMMƏDLİYEV

ORİJİNAL AKSESUARLAR
 Ucuz qiymətlərə, gözəl, keyfiyyətli hədiyyələr və ev üçün bəzək əşyaları

"SƏDƏRƏK" TİCARƏT MƏRKƏZİ
 3-cü zona, 15-ci sıra, 40 nömrəli mağaza

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Əyləncəli, sürətli, asan!

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dilləyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərindən son dərəcə qədər ingiliscə danışmaq!
- ✓ Sizi axtıranlarla deyil onları istifadə edərək öyrənmək!
- ✓ Danışmaq sürətli qrammatika bilgiləri əldə etmək!
- ✓ Əla tələffüz və gürümlə danışmaq
- ✓ Real ingiliscə sərbəst

BOINUS English **EXPLOSION**

dərsləri kursumuz tərəfindən tələblərinizə HƏDDİYYƏ olmur!

Bakı şəhəri, Binyatın Sərdarova küç 2, ev 2.
 (012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63
 (İçəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

1/8 finalin "ulduz müharibəsi" gecəsi:

Argentina bu mundialda ən çox tənqid edilən komandalar sırasındadır. Messinin böyük zəhməti hesabına komanda qrupda maksimum nəticə göstərərək 9 xal toplayıb. Amma bu qələbə komandadan çox Messinin xidmətidir. Üç oyunda 6 topun 4-nü bu ulduz futbolçu vurub. Bosniya ilə oyunda bir avtoqol olub, bir dəfə isə müdafiəçi Roxo fərqlənib. Dünya çempionluğuna iddia edən komanda yalnız bir ulduz futbolçunun ayağının möcüzəsinə ümid etməklə çempionluq arzusunu gerçəkləşdirə bilərmi? Çətin sualdır...

Argentinanın Qaray, Kampanyaro, Roxo, Fernandes, Di Mariya, Rodrigues, Maskerano kimi oyunçular bu mundialın zəif komandalarından olan Bosniya, İran və Nigeriyani Messinin sayəsində udub. Əfsanəvi futbolçu Dieqo Maradona da komandanı sərt tənqid edib. "Zədə alan Aquero və İquain haqda müsbət sözlər

gəldiyi iki oyunda qapısından 3 top buraxıb. Nigeriya ilə oyunda isə görüşün 3-cü dəqiqəsində Messinin vurduğu qola Nigeriyanın cəmi 1 dəqiqə sonra cavab verməsi müdafiə xəttində problemlər olduğunu təsdiqləyir. Messi də haqlı olaraq komandasının bundan sonra səhv etmək imkanı qalmadığını bildirib: "Bizim səhv etmək şansımız yoxdur. Çünki bir səhv bizim evə qayıtmağımızla nəticələnə bilər. Ümid edirik ki, biz qələbə seriyasını davam etdirəcəyik".

Qeyd edək ki, Aquero Nigeriya ilə matçda zədələndiyi üçün bu gün meydana çıxmıyacaq. Argentina millisinin futbolçusu Qonzalo İquain isə indiyə kimi qol vura bilmədiyini üçün narahat deyil. Hücumçu bu turnirdə fərqlənəcəyinə əmin olduğunu deyib: "Qol vura bilmədiyim üçün narahat deyiləm. Çünki dünya çempionatında fərqlənəcəyimə əminəm. Hər bir hücumçu rəqib qapısına yol taparaq komandasına

Bu gecə Braziliyada keçirilən XX dünya çempionatının 1/8 finalının son oyunları keçiriləcək. İyulun 1-də saat 21:00-da "F" qrupunda birinci yeri tutmuş Argentina "E" qrupundan növbəti mərhələyə yüksəlmiş İsveçrə millisi ilə qarşılaşacaq. Bakıda saatlar iyunun 2-si, saat 01:00-ı göstərdə isə "H" qrupunun lideri olmuş Belçika millisi "G" qrupundan ikinci vəsiqəyə sahiblənmiş ABŞ komandasına qarşı mübarizəyə başlayacaq.

Bu oyunda hər iki komandanın şansları bərabərdir. Messi bu gün Argentinanın taleyini həll edə biləcəkmi? Cavabını bir neçə saat sonra biləcəyik...

Belçika millisi "H" qrupunda 9 xalla lider olub. Belçika Rusiya, Əlcəzair və Cənubi Koreya ilə bir qrupda yer alırdı və komandaların səviyyəsi bərabər deyildi. Ona görə də Belçika xüsusi çətinlik çəkmədən hər üç görüşdə minimal hesabla da olsa (2:1, 1:0, 1:0) qalib gəldi. Belçika millisi də uzun fasilədən sonra dünya çempionatında iştirak hüququ qazanıb. Bu Belçikanın 11-ci mundialıdır. Qatıldıqları ilk 4 çempionatda (1930, 1934, 1938, 1954 və 1970) Belçika millisi heç bir uğura imza ata bilməyib. İlk qələbələrini 1982-ci il İspaniyada keçirilən mundialda Salvador komandası üzərində qazanıblar.

Komandanın baş məşqçisi Mark Vilmots Braziliyaya Lu-

si isə 13-cü sırada yer tutur. İndiyədək bu komandalar 5 dəfə rəqib olublar. Yalnız 1 görüşdə ABŞ millisi üstün olub, digər 4 qarşılaşmada Belçika meydan qalib ayrılıb. Dünya çempionatlarında isə yalnız üç rəqib olub. Həmin görüşdə də amerikalılar 3:0 hesabı ilə qalib gəlib. Demək, amerikalılar düz 84 ildir ki, Belçikaya qalib gələ bilmir.

"G" qrupundan ikinci vəsiqəyə sahiblənmiş ABŞ komandası alman baş məşqçi Yurgen Klinsmannın rəhbərliyi altında hazırda əla formadadırlar və Belçikaya qalib gəlmək gücündədirlər. ABŞ-ın növbəti mərhələni haqq etdiyini bu komanda mundialda oyununa ilə təsdiq etdi. Meydanda alman taktikası və sürətlə oynayan ABŞ millisi indi istənilən rəqiblə "kəllə-kəlləyə" gəlməkdən çəkinmir. Komanda mobil və ciddi-nizam olduğu görünür. ABŞ yığmasında oynayan Cons, Dempsi, Miks Diskerud, Julian

Messi və

Şakiri

demək olmaz. Bu isə narahatlığa əsas yaradır. Messi onsuz da hər oyunda, istədiyi vəziyyətlərdən qol vurur. Amma onun hücum xəttindəki komanda yoldaşları gözə dəymir. Dünya çempionatında yüksək yerlərə iddialı olan komandanın uğuru üçün digər oyunçular da çalışmalıdır.

Komanda qələbə qazandıqda qüsurlar gözə dəymir. Hazırda Argentina millisinin meydana mərkəzində mübarizə aparmağa gücü çatmır. Baş məşqçi Sabelya bu haqda düşünməlidir. Messinin etdiklərini komanda yoldaşları tamamlamalıdır. Amma bunun üçün hazırda Argentina millisinin oyununda təşkilatçılıq və mübarizlik yoxdur".

Qeyd edək ki, Argentina millisinin müdafiə xəttində də problemlər var. Komanda qalib

Argentina bu gecə İsveçrə millisi ilə qarşılaşacaq; ABŞ 84 ildir Belçikaya qalib gələ bilmir

kömək etməlidir".

1/8 finaldakı rəqibləri İsveçrə millisi haqda da danışan İquain bildirib: "İsveçrə güclü komandadır. Buna görə də rəqibimizə hörmət etməliyik və diqqətli oynamalıyıq. Rəqibin güclü və zəif tərəfini bilirik".

İsveçrə millisi bu dünya çempionatında Argentinadan baxımlı oyun göstərməyib. Yəni hər iki qitə təmsilçilərinin oyun səviyyələrində xüsusi fərqlər yoxdur. İsveçrə millisi də ərəb və türk mənşəli oyunçuların gücünə daha çox güvənir. Gökhan İnter, Valon Behrami və Xerdan Şakiri bu mundialda daha yaxşı təsir başışla-

yırlar. Təsadüfi deyil ki, Honduras yığması üzərində böyük hesablı (3:0) qələbədə toplanmış hamısını "Bavariya"nın yarımmüdafiəçisi Şakiri vurub.

Qrup mərhələsində Fransa millisinə ağır məğlubiyyət(2:5) bu komandanın müdafiə xəttinin etibarlı olmadığını göstərdi.

İsveçrə yığması hazırda FIFA-nın son reyting sıralamasında 6-cı yerdə-Argentinadan bir pillə aşağıdadır. Almaniya baş məşqçi Ottmar Hitzfeld deyib ki, İsveçrə Argentinanı məğlub edə bilər: "Biz Argentina ilə görüşdə də öz fəlsəfəmizə sadıq oyun nümayiş etdirəcəyik. Argentina ilə oyunda ko-

manda şəklində mübarizə aparacağıq və oyunumuzu əks hücumlar üzərində quracağıq. Biz bu görüşün açıq autsayderyiyik. Lakin bizim itirməli bir şeyimiz yoxdur".

Bu komandalar indiyədək altı dəfə üz-üzə gəlib. Bunlardan yalnız birində-1966-cı il dünya çempionatının qrup mərhələsində qarşılaşıblar. Həmin görüşdə Argentina 2:0 hesabı ilə qalib gəlib. Bundan sonra komandalar yoldaşlıq görüşlərində oynayıblar. Sonuncu dəfə Berndə keçirilən görüşdə meydan sahibləri 1:3 hesabı ilə argentinallara məğlub olub.

kaku ("Everton"), Oriqi ("Lill"), Dris Mertens ("Napoli"), Kevin Miralyas ("Everton"), Eden Hazard ("Çelsi") və Adnan Yanuzay ("Mançester Yunayted") kimi hücumçularla gəlib. Belçika təbii ki, yaxşı komandadır və uzun müddətdən sonra onlar da mundiallarda öz güclərini göstərməyə başlayıblar. Amma Belçika hələ bu mundialda ilk dəfə güclü rəqiblə üz-üzə gələcək.

ABŞ millisinin 1/8 finala yüksələcəyini çempionat ərəfəsi heç kim risk edib söyləməyirdi. FIFA reytingində bu komandalar qonşu pillələrdə qərarlaşıblar. Belçika 11-ci, ABŞ milli-

və Aron Yohanson bu gün Belçika müdafiəsinə ciddi problemlər yarada bilər.

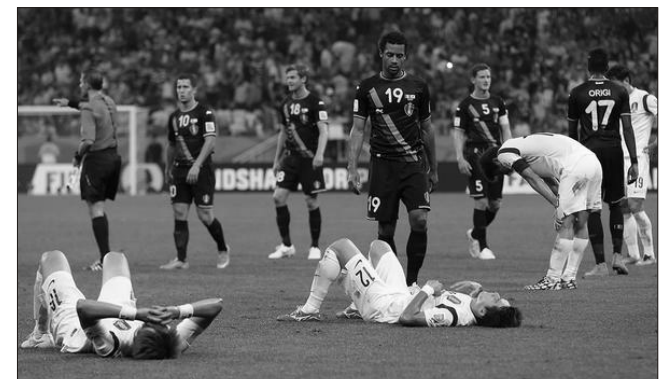
Əvvəlki açıqlamalarında mundialdakı iddiaları ilə bağlı xeyli təvazökar görünən Klinsmann uğurlardan xeyli ruhlanıb.

ABŞ prezidenti Barak Obama ölkəsinin futbol yığmasını 1/8 finala çıxmaq münasibəti ilə təbrik edib. Obama da bildirib ki, ABŞ dünya kubokunu qazana bilər:

"Komanda "ölüm qrupu" adlandırılan bir qrupdan növbəti mərhələyə yüksəlməyi bacardı. İndi hədəflərimiz daha böyükdür. ABŞ-ın dünya kubokunu qazanmaq şansı var".

ABŞ bu gün qələbəyə daha yaxındır... Qarşıda isə "qırqın" var: 1/4 final!

Orxan ƏLİYEV

MÜSAVAT

Son səhifə

N 167 (5876) 1 iyul 2014

Kraliçanın 50 illik ayaqqabısı

İngiltərə Kraliçası II Elizabetin 50 ildir geyindiği eyni model ayaqqabıların sirri açılıb. 6,5 santimetr hündürlüyü olan ayaqqabılar Kraliçanın ayrılmaz hissəsinə çevrilib. Bu ayaqqabılar Kraliçanın bütün şəkillərindəki orta nöqtə olaraq diqqət çəkir. 88 yaşlı Kraliçanın ayaqqabıları Londonun Kensington bölgəsindəki tarixi "Anella Davide" adlı ayaqqabı evində 4 nəfərlik qrup tərəfindən hazırlanır. "Daily Mail" qəzetinin xəbərinə görə, 10 ildir Kraliçanın paltarlarını tikən modelyer Stevard Parvin onun ayaqqabılarının sirlərini açıqlayıb. Parvinin sözlərinə görə, Kraliçanın ayaqqabılarının rahat olması qəbul edilə bilməz: "Məhz bu səbəbdən də hazırlanan hər bir yeni ayaqqabı Kraliça kimi ayağının ölçüsü 37 olan saray işçiləri tərəfindən geyilir. Həmin işçi ayaqqabının bir neçə gün geyib sarayın koridorlarında gəzir və ayaqqabı açılır. Cinders adlı qadın ayaqqabıları pambıq corablarla geyir".

Qara, qəhvəyi, ağ və berj rənglərində hazırlanan ayaqqabıların hər biri üçün min sterlinq xərclənir. Lakin Kraliça dabanı xarab olan ayaqqabılarını yeni davan düzəldirərək yenidən geyinir.

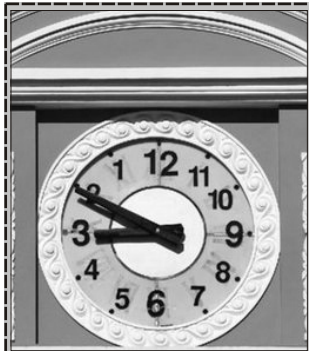
Belə sevgi görünməmişdi

Gerçək həyatda əsla qovuşa bilməyəcəyiniz bir məşhuru sevsəniz və onsuz yaşaya bilməyəcəyinizi düşünsəniz nə edərdiniz? Bu sualın cavabını Amerikada yaşayan Danielle adlı qadın yaxşı bilir. Məşhur aktyor Bradley Kooperə aşiq olan iki uşaq anası ona qovuşmağın yolunu tapıb. O, məşhur aktyorun bədən ölçülərinə uyğun olan maketini hazırlayıb və onunla bir həyat yaşayır. Üstəlik, bu həyata iki uşağı vəəri də daxildir. Danielle maketdən qurduğu həyatı ilə bağlı sosial mediada şəkillər paylaşır. İki uşaq anasının qeyri-adi yaşayış tərzi hər kəsi təəccübləndirir. Lakin o istədiyi kimi yaşaya bildiyi və sevdiyi insan yanında olduğu üçün özünü xoşbəxt hiss edir.

3 yaşlı məhbus

Hindistan polisleri Quddi adlı azyaşlı qızın cinayət işi açmaq qərarına gəliblər. Qızın silahlı qarətdə ittiham olunur. Quddinin cəmi 3 yaşının olması hüquq-mühafizə orqanlarını maraqlandırmır. Onun haqqında donos yazanlar qisasçı qonşulardı. Canki şəhərinin polisleri evə soxulan zaman qız valideynləri ilə olub. Qanun keşikçiləri Quddini dindirmək və həbsxanaya salmaq istəyiblər. 3 yaşlı qızın həmyerlisi onu quldur hücumunda ittiham edib və hadisənin bir il əvvəl baş verdiyini bildirib. Yəni Quddi hələ 2 yaşındaykən silahlı basqın edib. Quddinin ailəsi polislərə baş verənlərin yanlış olduğunu anlatmaq istəsələr də, onlar qətiyyətlə balaca qarətçini tələb ediblər. Polisler sonda valideynlərin onlara göstərdikləri bapbalaca qızı gördükdə fikirlərindən daşınıblar və gözdən itiblər. Marafı odur ki, Hindistan prokurorluğu Quddinin həbsi ilə bağlı qərar çıxarıb. Polisler məhz həbs orderi ilə onların evinə gəliblər.

Boliviyada zaman tərsinə işləyəcək

Cənubi Amerika ölkəsi olan Boliviya da artıq saat əqrəbi soldan sağa doğru deyil, sağdan sola doğru hərəkət edəcək. Dəyişiklik ilk dəfə ölkənin paytaxtı olan La-Paz şəhərindəki parlament binasının üzərindəki saatda edilib. Ölkə tarixinin ilk qızılı dərilili lideri olan Eco Moralesin təlimatı ilə yeni saat rejiminə keçilib. Bundan sonra saat əqrəbləri tərsinə hərəkət edəcək. Ölkənin xarici işlər naziri David Coquehuanca saat dəyişikliyi əsarətdən xilas olan xalqın ilk müstəqil addımı hesab edir. Boliviyalıların yerli və cənublu olduğunu ifadə edən yenilik bütün hökumət binalarında da öz əksini tapacaq. Ölkə müxalifəti isə yeni dəyişikliyi razılıqla qarşılamayıb. Müxalifət lideri olan Mormal Pierola hökumətin dünyadakı zaman qanunlarını dəyişdirmək istədiyini deyərək onları günahlandırıb.

QOÇ - Şəxsi işlərinizdə əsaslı dönüş yaratmaq üçün şanslarınız var. Taleyinizdə əhəmiyyətli rol oynaya biləcək adamlarla əlaqələri dərinləşdirin. Bu gün səfərə çıxmaq da uğurludur.

BUGA - Bir çox məsələlərdə səhvlərə yol verirsiniz. Özünü ələ almayın. Bəzən ətrafınızdakılardan məsləhət almağı da unutmayın. Axşamüstü maraqlı görüşlərin iştirakçısı ola bilərsiniz.

ƏKİZLƏR - Səfərlər planınız varsa, onu bəri başdan təxirə salın. Çünki ulduzlar bu təqvimdə sizə kifayət qədər ciddi işlər həvalə edəcək. İsgüzar sövdələşmələrdə sizi müvəffəqiyyət gözləyir.

XƏRÇƏNG - Fəaliyyətlə bağlı gərginliyiniz mümkündür. Yaxşı olar ki, bütün vacib işlərinizi təxirə salasınız. Riskli pul sövdələşmələrindən, məxfi danışıqlardan uzaq olmağa çalışın.

ŞİR - Reallıqdan uzaq düşməyin. Bütün planlarınızı yalnız xəyalınızda reallaşdırmayın. Yaxşı olar ki, konkret fəaliyyətə keçəsiniz. Ay bürcünüzdə olduğundan mübahisələrə yol verməyin.

QIZ - Təcürbəli insanların köməyinə ehtiyacınız olduğundan Göy qübbəsi sizə kömək göstərəcək. Odur ki, ruh düşkünlüyünə qapılmayın. Sənədlərlə bağlı problemləri aradan qaldırın.

TƏRƏZİ - Son zamanlar cidd-cəhdlərinizin boşa çıxması sizi məyus etməməlidir. Çünki bu dünyada hər kəsin bir şansı var. Siz də gözləməlisiniz. Bu günə yalnız adi işlərin həlli ilə məşğul olmalısınız.

ƏQRƏB - Ümumi vaxtınızda gərginlik olsa da, qarşınızda duran vəzifələrin öhdəsindən gələcəksiniz. Günün ikinci yarısında isə şəxsi büdcənizdə müəyyən qədər artım ola bilər.

OXATAN - Uğurlu nəticəsinə tam əmin olmadığınız məsələlərə girişməyin. Yoxsa xoşagəlməzliklə qarşılaşacaqsınız. Bu təqvimdə kənarından kiminsə məsləhəti ilə addım atmamalısınız.

OĞLAQ - Bəxtinizdə kifayət qədər uğurlu bir tarix var. Əzmkarlığınızı artırmaqla bu müvəffəqiyyəti özünü və özünü ona yaxınlaşdırma bilərsiniz. Axşamsa qonaq getməyə çalışın.

SUTÖKƏN - Qarşılıqlı əlaqələrdə tədbirli olmağa çalışın. Əks təqdirdə, müsahibələriniz tərəfindən aldadıla bilərsiniz. Qarşınızda gözəl perspektivlər durur. Odur ki, ruh düşkünlüyü qurtulun.

BALIQLAR - Qarşılıqlı münasibətlər baxımından uğurlu olsa da, maddi cəhətdən mübahisəli bir gün yaşayacaqsınız. Özünüzü maksimum təmkinli aparın. Haqqınızı qanunlar çərçivəsində tələb edin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Alış-veriş uşaqlarını unutturdu

Almaniyanın Münhen şəhərində iki turist bir yaşlı uşağı şəhərin mərkəzində unudub. Hadisənin səbəbi isə cütlüyün alış-veriş istəyi olub. 22 yaşlı alman qadın uşağın 20 dəqiqə arabasının içində yatdığı və heç kəsin ona yaxınlaşmadığını görüb. O, uşağın ata-anasının orada olmadığını başa düşüb və polislərə xəbər verib. Polisler uşağın ata-anasını tapa bilmədikləri üçün onu arabası ilə birlikdə yaxınlıqdakı polis şöbəsinə aparıblar. Uşağın valideynlərinin tapılması üçün polisler 5 dəfə almanca və ingiliscə anonslar ediblər. Bir neçə saat sonra uşağın valideynləri tapılıb. Nəticədə məlum olub ki, ata-ana yarım saatlıq fasilələrlə uşağa baxmalı və alış-verişə getməli imişlər. Lakin saat 15:00-da hər ikisi uşağı unudaraq alış-verişə gedib və uzun müddət geri qayıtmayıblar.

Səhifəni hazırladı: **ŞAHNAZ**

Təsisçi: **Rauf ARİFOĞLU**
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYYAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zabil MÜQABİLOĞLU

Lisenzia N: B 114
SAYI: 10.565

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.